

POSEBNI IZOBRAŽEVALNI
SKUPNOSTI:
ZA PEDAGOŠKO
USMERITEV
IN DRUŽBOSLOVNO
USMERITEV

Predlogi za delegatsko razpravo

Visokošolski vzgojno-izobraževalni programi

Obramboslovje — vis

KRATEK POVZETEK PREDLOGA VIP-a
VIP za obramboslovje je interdisciplinarni program, ki zagotavlja širok pregled obramboslovja s temeljnimi družboslovnimi in obrambno-strokovnimi znanji in splošno družbenopolitično razgledanostjo. Kandidati se usmerjajo v študij na podlagi družbenih potreb v razvoju dejavnosti SLO in DS. VIP za obramboslovje sestavljajo: 17 splošnih predmetov (skupni predmeti FSPN), 2 posebna pedagoško strokovna in 18 obrambnostrokovnih predmetov. Razmerje med splošnimi in obrambnostrokovnimi predmeti je 47 % : 53 % in se povečuje od začetka proti koncu študija v korist obrambnostrokovnih predmetov. Vseh predmetov je 37.
VIP za obramboslovje sestavljajo tudi specialistični in magistrski študij ter programi za izpopolnjevanje, ki seznajajo diplomante z novostmi na strokovnem področju.

POVZETEK BISTVENIH SPREMENB VIP-a GLEDE NA DOSEDANJI PROGRAM

Ko bo sprejet VIP Obramboslovje, se bo končalo obdobje razvoja študijske smeri brez stalnega učnega programa. Zato temelji VIP Obramboslovje na do sedanjih začetnih študijskih programih, ki so se iz leta v leto spreminjali, in na izkušnjah dveh letnega razvoja te študijske smeri na FSPN v Ljubljani in drugod v Jugoslaviji.
VIP Obramboslovje zajema večino skupnih predmetov po družbenem dogovoru SFRJ in vse skupne predmete na FSPN. Poleg teh so v VIP-u predmeti, ki niso v programu zveznega družbenega dogovora (trije obramboslovni, štirje politološki, štirje sociološki, dva s področja informatike in en pedagoški predmet).

UVOD

1. Namen predloga

Visokošolski študij za pridobitev naslova diplomirani obramboslovec vsebuje temeljne družboslovne, obrambnostrokovne, psihološko-pedagoške, metodološke in praktično-poklicne predmete. Družboslovni predmeti zajemajo splošne teoretične predmete (filozofija, politična ekonomija, obča politologija, obča sociologija, socialna in politična antropologija, mednarodni odnosi, socializem v sodobnem svetu), predmete o jugoslovanski družbi (ekonomski sistem SFRJ, politični sistem SFRJ, novejša zgodovina z zgodovino Jugoslavije). Obrambnostrokovni predmeti zajemajo teorijo vojne in vojaške sile, sistem SLO in DS, strategijo oboroženega boja, temelje vodenja in poveljevanja, temelje obrambnih priprav, teorijo in prakso taktike, sodobna bojna sredstva, vojaško zgodovino, zemljepisje, sociologijo in politologijo in slovensko vojaško izrazje ter civilno zaščito, komunikološki predmeti pa komunikologijo SLO.

Psihološko-pedagoški predmeti zajemajo psihologijo pouka in metodiko pouka SLO in DS ter pedagoške, didaktične in andragoške predmete. Študij obramboslovja je namenjen oblikovanju visoko izobraženega kadra za vodenje, urejanje in usklajevanje dejavnosti splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Diplomanti se ukvarjajo z analitičnim delom in načrtovanjem ter oblikovanjem politike vodenja SLO in DS v svoji delovni organizaciji, prevzemajo naloge razvoja sistema SLO in DS ter spremljajo dinamiko podružbljanja obrambne in varnostne dejavnosti; delujejo kot pedagogi v srednjem usmerjenem izobraževanju, v višjem in visokem šolstvu ter v dejavnostih upravnih organov LO, štabih TO in pri obrambnih pripravah v združenem delu.

Posebni strokovni predmeti

Za izvajanje pedagoškega procesa v višjem in visokem šolstvu je potrebno znanje iz metodologije znanstvenega raziskovanja na področju družboslovja ter še posebno na področju obramboslovja, poznavanja osnov informatike in njene vloge v informativnem sistemu na področju SLO in DS, znanje iz metodologije načrtovanja razvoja sistema SLO in DS in znanje za posebno načrtovanje obrambnih priprav in priprav družbene samozaščite.

2. Lik diplomanta

Diplomirani obramboslovec je poklic VII. stopnje zahtevnosti, ki zahteva teoretično in praktično znanje družboslovno-obramboslovnih ved, posebno marksistično družboslovno znanje in poznavanje naše družbeno-politične in družbenogospodarske ureditve. Hkrati mora obvladovati temeljno znanje za opravljanje strokovnih nalog in organiziranje posameznih dejavnosti na različnih področjih sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, kot sestavnega dela sistema socialističnega samoupravljanja. Usposobljen mora biti tudi za vodenje in poveljevanje oboroženim silam. Poklic obramboslovca zahteva sposobnosti za samostojno analitično, teoretično in empirično poznavanje ter logično mišljenje in sklepanje. Poleg teh so potrebne sposobnosti za organizacijsko delo oziroma vodenje in usmerjanje ljudi, ki opravljajo dela pri ljudski obrambi in razvoju zasnove SLO in DS. Z vsebinami splošnih, še posebno pa obramboslovnih predmetov se oblikuje lik diplomanta; njegove izrazite sestavine so zavestna pripadnost izročilu NOB in iz njih izhajajoča pripravljenost na oborožen upor proti vsakršnemu okupatorju, pa tudi bogatenje tega izročila z dosežki sodobnosti, zlasti glede podružbljanja SLO in DS in izpopolnjevanje njegovih zasnov na vseh ravneh družbenega življenja od šole do slovenske teritorialne enote. Za poklic obramboslovca so potrebne tudi nekatere druge sposobnosti, kot npr. prožnost, čustvena uravnovešenost, družbena ozaveščenost in samostojnost pri delovanju.

Delovne naloge obramboslovca:

OBLIKOVANJE OBRAMBNE POLITIKE

— Sodelovanje pri opredeljevanju obrambne politike, analizi ukrepov za izvedbo obrambnih priprav v vseh sestavinah SLO in DS.
— Sodelovanje pri oblikovanju strokovnih predlogov za izvajanje obrambne politike in podružbljanje obrambnih priprav.

PREUČEVANJE OBRAMBNE DEJAVNOSTI

— Občasno in redno razčlenjevanje obrambne politike in uresničevanje obrambnih priprav in dejavnosti v sestavinah SLO in DS.

— Priprave za splošno ljudsko obrambo na podlagi temeljnih družbeno-političnih opredelitev glede obrambnega usposabljanja prebivalstva v sistemu SLO in DS (npr. v CZ, v sistemu OJOA idr.).
— Priprave za mobilizacijo ter razvoj sil in sredstev za vodenje vaj v sistemu SLO in DS v miru, naloge in vsebinski premiki znotraj mobilizacijskega sistema, priprave in izvedba mobilizacije vseh sestavin SLO in DS.
— Priprave družbenogospodarskega in političnega sistema za delo v izrednih in vojni razmerah, preskrbovanje oboroženih sil z materialno-tehničnimi potrebščinami, prilagajanje investicijske graditve ter prostorskih in urbanističnih načrtov obrambnih priprav idr.
— Priprave šolstva, kulture in znanosti za potrebe SLO in DS. Razčlenjevanje pojma in vloge kulture v SLO in DS ter povezave kulturno-umetniške ustvarjalnosti in bojne moči. Preučevanje delovanja in povezovanju vseh znanstvenih področij s SLO in DS.

Oblikovanje obrambnega informacijskega sistema

— Opredeljevanje informacij, ki so potrebne za opravljanje analitičnih, planskih, organizacijskih in drugih nalog v obrambnih dejavnostih.
— Opredeljevanje postopkov in sredstev za zbiranje, shranjevanje in razpošiljanje podatkov, pomembnih za SLO in DS.
— Oblikovanje in delovanje informacijskega sistema.
— Skrb za nepretrgano delovanje informacijskega sistema za krepitev skupne obrambe in družbene samozaščite.
— Preučevanje nastajanja morebitnih izrednih razmer in zagotavljanje delovanja informacijskega sistema v spremenjenih razmerah in tudi v vojni.
— Dajanje informacij, potrebnih v ozdih, družbeno-političnih skupnostih in drugih ustanovah, pomembnih za delovanje in razvoj sistema SLO in DS.

Načrtovanje kadrov za obrambne dejavnosti:

— Izdelava strokovnih predlogov za načrtovanje kadrov za obrambne priprave v vseh sestavinah SLO in DS.
— Načrtovanje izobraževanja za različne uporabnike na področju SLO in DS.
— Operativne naloge pri izbiri kadrov, poklicnem usmerjanju in svetovanju, štipendiranju idr.
— Razčlemba ciljev in izdelava programov kadrovske politike za obrambne priprave.

Obrambne operativne naloge

— Operativne naloge pri oblikovanju obrambne politike, preučevanju obrambne dejavnosti, pri kadrovski problematiki in oblikovanju obrambnega informacijskega sistema.
— Operativne naloge pri načrtovanju in izvajanju vaj za usposabljanje za delo pri določenih sredstvih ali za obvladovanje posameznih veščin in postopkov v SLO in DS.
— Operativne naloge pri organiziranju civilne zaščite, sistema OJOA.
— Operativne naloge pri spopolnjevanju in sprotiem prilagajanju obrambnih načrtov družbenega in gospodarskega sistema oziroma vseh sestavin SLO in DS.
— Operativne naloge na področju obrambno- in družbenosamozaščitnega usposabljanja, ki sta sestavini splošnega in družbeno usmerjenega sistema vzgoje in izobraževanja v samoupravni socialistični skupnosti.
— Operativne naloge na področju upravnih in vojnobilizacijskih zadev.
— Operativne naloge na področju financiranja obrambnih priprav.

Za uresničevanje obramboslovne dejavnosti so potrebni: sodobna tehnološka sredstva, komandno-štabna oprema, strokovna literatura in dokumentacija ter andragoško-pedagoške metode usposabljanja. Dela s področij TO, CZ idr. se opravljajo praviloma na terenu, dela in naloge, ki so upravno-administrativne in delno pedagoške narave, pa v zaprtih prostorih in urejenih delovnih razmerah, načelno v eni, če je potrebno pa v več izmenah, pogosto kolektivno in v skupinah. Za delo je potrebna ustrezna duševna in telesna pripravljenost, delavec veliko hodi in potuje.

Za uspešno opravljanje dela v tem poklicu so posebno pomembne sposobnosti za skupinsko, samostojno in ustvarjalno delo, za logično mišljenje in natančno izražanje, za usklajevanje dela, za komuniciranje in delo z ljudmi, iznajdljivost, samoiniciativnost, delovna sistematičnost in sposobnost za vodenje in poveljevanje.

4. PREDMETNIK

4.1 Preglednica predmetov po letnikih

a) Skupni predmeti:

PREDMET	Število ur v letnikih			
	1.	2.	3.	4.
Filozofski temelji marksizma	120+30	—	—	—
Novejša svetovna in jugoslovanska zgodovina	60+30	—	—	—
Politična ekonomija	60+30	—	—	—
Politični sistem SFRJ	45+15	—	—	—
Obča politologija	—	75+30	—	—
Sodobni socializem	—	—	—	45+15
Obča sociologija	30+15	45+15	—	—
Sociologija lokalnih skupnosti	—	—	45+15	—
Sociologija dela	—	—	—	45+15
Sociologija religije	—	—	—	45+15
Socialna in polit. antropologija	—	45+15	—	—
Ekonomski sistem SFRJ z ekonom. SLO	—	60+30	—	—
Mednarodni odnosi z osnovami mednarodnega vojne prava	—	—	60+30	—
Metodologija	—	60+30	—	—
Statistika	45+15	—	—	—
Informatika s programiranjem	—	30+30	—	—
Tuji jezik	60+0	60+0	—	—
Skupaj ur	555	525	150	180

b) Obrambnostrokovni predmeti:

PREDMET	Število ur v letnikih			
	1.	2.	3.	4.
Zasnova in sistem SLO in DS	—	60+30	—	—
Družbena samozasčita I, II	—	—	90+30	60+30
Teorija vojne in vojaške sile	45+30	—	—	—
Sociologija in politologija LO	—	—	—	45+15
Upravno pravo in pravo na področju SLO in DS	—	—	—	60+30
Komunikologija SLO	—	45+15	—	—
Vojna psihologija	45+30	—	—	—
Slovensko vojaško izrazoslovje	—	—	30+15	—
Strategija	—	—	60+30	—
Temelji vodenja in poveljevanja	—	—	—	60+30
Temelji obrambnih priprav	—	—	—	60+60
Vojna zgodovina	45+30	—	—	—
Vojaški zemljepis	—	45+15	—	—
Topografija s temelji kartografije	45+30	—	—	—
Sodobna bojna sredstva	—	—	90+45	—
Civilna zaščita	—	—	—	45+15
Taktika KOV ^o	—	—	—	—
(+ terenske vaje)	165°	30+15	30+0	—
			+30+15/+30+15°	
Metodika pouka SLO in DS	—	—	30+15	45+15
Uvod v andragogiko in didaktiko	—	—	60+30	—
Uvod v pedagogiko z didaktiko	—	—	60+30	—
Skupina izbirnih predmetov	—	—	60+30	45+15
a) za pedagoško področje	—	—	—	—
Psihologija pouka in učenja	—	—	—	—
Kultura izražanja	—	30+15	—	—
b) za upravno področje	—	—	—	—
Teorija organizacij	—	—	60+30	—
Pravni sistem z normotvorno dejavnostjo	—	—	—	—
Obramboslovni predmeti skupaj ur	300	300	705	630
Vsi predmeti skupaj ur	855	825	855	810
SKUPAJ				
Telesna vzgoja	60	60	60	60
Delovna praksa	—	120	120	—
Pedagoška praksa (samo v srednji šoli) ^{oo}	—	—	40	40

→ Predmet taktika KOV imajo študenti 1., 2. in 3. letnika. V prvem letniku se izvaja kot pripravljajno taborjenje za študente, ki niso služile vojaškega roka, v drugem letniku zajema poletno alpinistiko, v tretjem letniku pa zimsko alpinistiko in poletno taborjenje.

Opomba: V število ur za predmete strategija, sodobna bojna sredstva, temelji obrambnih priprav in vojna zgodovina je všteti študijski desetdnevni ekskurzija.

^{oo} Pedagoška praksa je oblika organiziranega in načrtovanega študijskega dela, ki omogoča študentom, da podrobneje spoznajo celotno vzgojno-izobraževalno delo na šoli, da povežejo teoretična spoznanja in praktične izkušnje in se udeležijo v poučevanju in druge vidike pedagoškega dela.

Praksa traja najmanj dva tedna, praviloma en teden v tretjem in en teden v četrtem letniku v srednji šoli. Cilj prakse je, da se študent čim bolj vsestransko seznani z različnimi vidiki življenja in delovanja šole ter njenega povezovanja z okoljem, da ob opazovanju, kritični analizi in lastnem, aktivnem sodelovanju poveže spoznanja iz celotnega študija in pridobi temeljno usposobljenost za vzgojno-izobraževalno delo.

Med prakso študent prisostvuje pouku in ga delno sam izvaja (npr. prevzame poučevanje enega predmeta v enem razredu), tako da opravi vsaj 8 hospitacij in 2 nastopa, pomaga učitelju mentorju pri posameznih fazah pouka, dela s skupinami slabših ali boljših učencev ali s posameznimi učenci. Sodeluje v

krožkih in drugih dejavnostih (npr. v kulturnih, naravoslovnih dnevih), spremlja in spozna potek roditeljskih sestankov, oddelčnih konferenc, razrednih in mladinskih ur ipd. Praksa naj bo čim bolj inovativna, zato naj poteka predvsem na šolah, ki uveljavljajo sodobne oblike dela.

Prakso opravljajo študentje v skupinah po 4 do 6. Vsako skupino vodi učiteljski mentor.

Program za prakso izdelajo učitelji specialne metodike v sodelovanju in po dogovoru z učitelji mentorji na šolah. Pri načrtovanju in ovrednotenju prakse sodelujejo tudi visokošolski učitelji pedagoško-psiholoških predmetov, ki dajejo študentom razne opazovalne in druge naloge ter dosežejo seminarsko ovrednotitjo. Na šolah sodelujejo pri delu s študenti tudi drugi učitelji in šolski svetovalni delavci.

Na praksi pišejo študentje dnevnik in na koncu napišejo o njej poročilo. Uspešnost opravljene prakse se vpisuje v indeks in je pogoj za opravljanje diplomskega izpita.

Praksa se po obsegu in vsebini lahko nekoliko diferencira za tiste študente, ki so že dalj časa poučevali na šoli, ki so jo imeli že v prejšnjem šolanju (na srednji stopnji ali na PA) ali pa so delali z mladino, npr. v gibanju Znanost mladini.

4.2 Študij ob delu

Študij ob delu traja največ tri semestre vsako študijsko leto (največ 6 let).

Vsebinska študija se prilagaja doseženemu znanju iz dela, poklicni usposobljenosti in življenjskim izkušnjam študentov ob delu. Pri pedagoškem upoštevanju delovne obveznosti kandidatov in andragoška načela.

Študenti ob delu so lahko oproščeni delovne prakse in ustnega nastopa na seminarji in diplomski nalogi se upošteva področje njihovega dela.

4.3 Navodila za izvajanje predmetnika

Razdelitev ur na predavanja in vaje ter razporeditev po semestrih bo ločeni z vsakoletnim študijskim programom; ta bo vseboval tudi določbe skusih znanja in druge obveznosti študentov, ki izhajajo iz učnih predmetov.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE IN ZAKLJUČEK DIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Študent lahko napreduje v višji letnik, če opravi vse obveznosti, predpisane za nižji letnik po predmetniku. Poleg preskusov znanja pri posameznih predmetih mora študent v 1., 2. in 3. letniku opraviti še po eno seminarsko o ustni nastop in delovno prakso pa v 2., 3. in 4. letniku. Delovno prakso o mentorskem ozdu, s katerim ima fakulteta sklenjen poseben samoupravni razum o strokovnih pogojih in izvajanju delovne prakse.

Študent lahko izjemoma napreduje v višji letnik, če zaradi bolezni, materne ali težkih socialnih razmer ne more opraviti vseh obveznosti.

Študent lahko napreduje hitreje, kot določa program, na podlagi prošnje. Pogoji se določajo individualno.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika

Študent lahko ponavlja letnik, če izpolni pogoje, ki so določeni s statutom visokošolske delovne organizacije.

5.3 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Fakulteta sodeluje pri usmerjanju pred vpisom in z obiski po srednjih šolah. Pri usmerjanju v obrambne poklice sodelujejo tudi Svet za SLO in DS pri sedstvu RK SZDL, občinski upravni organi za LO in druge ustanove.

Spremljanje uspeha študentov med letom in njegovo razčlenjevanje profesorjem podlaga za mentorsko delo. Dosežki sodelovanja študentov na raziskovalnem programu fakultete lahko bistveno pripomorejo k svetovni pri nadaljnjem usmerjanju študentov in seznanjanju s poklicnimi možnostmi. Fakulteta pomaga diplomantom in tistim študentom, ki niso končali študija, njihovem vključevanju v delo ali drugo izobraževanje. Fakulteta sodeluje učitelji STM in sociologije na srednjih šolah.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Študent mora opraviti obveznosti iz vseh predmetov, določenih v učnem programu, tri seminarske naloge, tri ustne nastope in delovno prakso. Študenti, končali šole za rezervne oficirje (ŠRO), morajo po končanem osmem semestru stažirati, da si pridobe čin rezervnega oficirja.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE

6.1 Kadrovske pogoje

Obrambnostrokovne predmete VIP-a Obramboslovje na dodiplomski podiplomski ravni naj bi izvajalo 18 učiteljev in vsaj 5 asistentov, zaposlenih v delovnem času. Program predvideva, da bodo nosilci predmetov bilitirani učitelji v rednem delovnem razmerju na FSPN.

6.2 Program predvideva uporabo sedanjih pedagoško-didaktičnih sredstev in kabinetov.

6.3 Znanstvenoraziskovalna dejavnost

Ob kadetri za SLO in DS deluje tudi Obramboslovni raziskovalni center, ki razvija raziskovalni program za temeljne obramboslovne panoge. Pri raziskovalnem delu v njem sodelujejo učitelji družboslovnih predmetov na FSPN, pedagoški in raziskovalni delavci z drugih ljubljanskih fakultet, mariborske univerze, pa tudi delavci iz prakse in študenti višjih letnikov inarji in z delovno prakso.

Ekonomija — VIS (pedagoška smer Sa)

4 PREDMETNIK

4.1 Preglednica predmetov

Predmetnik visokošolskega študija pedagoške smeri in skupnim tretjim letnikom

PREDMET	Skupni 3. letnik	Skupno za vse smeri	4. letnik
Temelji filozofije	30	—	—
Temelji naravoslovja	45	—	—
Tuji jezik	90	—	—
Statistika II	60—90	—	—
Matematika II	60—90	—	—
Teoretični izvori ekonomske analize	60—90	—	—
Družbeno planiranje ali finančni trg	60—90	—	—
Denarni sistem ali denarna teorija ali metode optimiranja	90—120	—	—
Ekonomika mednarodnih ekonomskih odnosov	90	—	—
Planiranje v OZD	—	75	—
Temelji sociologije in politologije	—	60	—
Gospodarski razvoj ali teorija ekonomske politike	—	90	—
Financiranje skupnih in splošnih družbenih potreb ali politika OZD	—	60—90	—
Osnove psihologije	—	—	—
Osnove pedagogike in andragogike	—	—	—
Osnove didaktike	—	—	—
Specialna didaktika	—	—	—
Izbirni predmet ¹	—	—	—
Smerni seminar	—	—	—
Delovna (strokovna) praksa	160	—	—
Skupaj ur	630/720	270/300	420
Obremenitev študenta			720

Opomba: V pedagoški smeri mora študent izbrati kot izborni predmet ekonomiko izobraževanja.

4.2 Navodila za izvajanje predmetnika

Predmetnik višješolskega študija izvajata v SR Sloveniji Ekonomska fakulteta Borisa Kidriča v Ljubljani in Visoka ekonomsko-komercialna šola v Mariboru. Visokošolska delovna organizacija lahko začne izvajati vzgojno-izobraževalni program, kadar je v program vpisanih najmanj 30 študentov, če jih ni že v razpisu predvideno manj. Izvajanje vzgojno-izobraževalnega programa z manj študenti (pod 30), lahko izjemoma odobri skupščina posebne izobraževalne skupnosti po uskladitvi v izobraževalni skupnosti Slovenije. Če bo prijav premalo, bodo kandidati o tem, ali se bo študij izvajal ali ne, obveščeni do 1. julija. Posamezna šola mora izvajati vsako leto vsaj toliko izbirnih predmetov, da lahko študent, ki se vpiše v razpisano smer, v tem letu normalno konča letnik ali program.

Vsaka šola bo vsako leto posebej s svojim izvedbenim predmetnikom opredelila razporeditev semestrskih predmetov po semestrih pa tudi natančno število ur za predmete, ki imajo v predmetniku določen le najmanjši in največji obseg ur.

Število ur pedagoškega procesa v višješolskem programu ne sme biti manjše od 1400, ali praviloma ne more presegati 1600 ur. V posameznem letniku ima študent največ 10 predmetov in največ 800 ur.

Pri izvajanju predmeta za študente ob delu je treba upoštevati izredne pogoje, ob katerih ti študenti študirajo. Učni proces v vsakem letniku mora trajati zaradi zaposlenosti slušateljev in njihovih drugih obveznosti vsaj tri semestre. Predavatelji upoštevajo praktične skušnje slušateljev pri metodah dela s študenti ob delu. Tudi učni proces študija ob delu temelji na predmetniku in programih predmetov, ki so sprejeti in je enak rednemu študiju. Za razliko od rednega študija, kjer je učni proces zasnovan na načelu vzporednosti predmetov, je učni proces študija ob delu izoblikovan po sistemu zaporedja predmetov. Organizirane oblike pedagoškega dela morajo pri študiju ob delu zaobseči pri posameznih predmetih, predvidenih s predmetnikom, vsaj eno tretjino ur predavanj, vaj in seminarjev, ki jih predvideva sprejet predmetnik.

Za študente iz dela se izvaja predmetnik, če ni v teh navodilih drugače določeno, tako, kot za redne študente.

Delovna praksa je del vzgojno-izobraževalnega programa in dela pri rednem študiju. Namen te prakse je, da se študenti seznajajo z delom in poslovanjem določene samoupravne organizacije ali skupnosti (izjemoma tudi tujega po-

djetja) ter hkrati uporabljajo in preskusijo na visokošolski organizaciji pridobljeno znanje pri obdelavi določenega ekonomsko-poslovnega problema. V ta namen morajo izdelati pisno strokovno nalogo, ki jo mora predložiti tudi praktikanov mentor na visokošolski organizaciji.

Redni slušatelji tretjega letnika morajo opraviti delovno prakso pri medsemestrskih počitnicah. Študentom ob delu in študentom iz dela mora biti delovna praksa.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK DIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Študent se lahko vpiše v višji letnik, ko ima pozitivno opravljene vse predmete nižjega letnika in ko predloži potrjeno samoupravno organizacijo ali skupnosti ali druge organizacije, da je v njej opravil z vzgojno-izobraževalnim programom predpisano delovno (strokovno) prakso.

Odbor oziroma komisija za študijske in pedagoške zadeve visoke šole goji na podlagi prošnje izredno sposobnim, marljivim in nadarjenim študentom, da lahko končajo študij po vzgojno-izobraževalnem programu v letnem času, kot traja redni študij. Odbor oziroma komisija za študijske in pedagoške zadeve visoke šole določa hkrati potrebne pogoje in oblike izobraževanja.

Udeleženci izobraževanja, ki ni opravljen vseh predpisanih obveznosti vzgojno-izobraževalnem programu, lahko odbor oziroma komisija za študijske in pedagoške zadeve visoke šole v posebej upravičenih primerih (daljša bolezen in drugi podobni razlogi, ki jih določajo statuti ustreznih visokošolskih šol) izjemoma dovoli napredovanje v naslednji letnik in mu hkrati določi rok za izpolnitev zaostalih obveznosti.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika

Študent se lahko ponovno vpiše v prvi oziroma tretji letnik, če opravi vsaj polovico izpitov pri predmetih letnika. Letnik lahko ponavlja enkrat v visokošolskem študiju. Za ponavljanje se šteje tudi sprememba oziroma vzgojno-izobraževalnega programa zaradi neizpolnitve obveznosti prejšnji smeri ali v vzgojno-izobraževalnem programu. Ne glede na študent je izbral pravice iz prejšnjega stavka, se lahko ponovno vpiše v študij izobraževanje kot udeleženec izobraževanja iz dela ali ob delu. Ob posebej upravičenih primerih, ki jih določajo statuti ustreznih

Predlog vzgojno-izobraževalnega programa sta sporazumno pripravili Ekonomska fakulteta Borisa Kidriča v Ljubljani in Visoka ekonomsko-komercialna šola v Mariboru v oktobru 1983, potem ko so se številne delovne skupine obeh šol ukvarjale s tem vprašanjem od novembra 1982 do septembra 1983.

1.1.1 DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA

Diplomirani ekonomist mora razumeti družbenoekonomska dogajanja v narodnem gospodarstvu in v organizaciji združenega dela. Taka zahteva pomeni, da si mora diplomirani ekonomist pridobiti poglobljeno splošno družbenoekonomsko teoretično znanje o družbi, in sicer z nadaljnjim študijem temeljnih predmetov predhodne študijske stopnje in s študijem dodatnih predmetov, potrebnih za zahtevno samostojno delo na uporabni, pa tudi teoretični ravni. Na taki splošno teoretični podlagi bo prihodnji diplomirani ekonomist obvladal vsebine smernih predmetov, ki so potrebne za uspešno opravljanje odgovornih, samostojnih del in nalog s področja ekonomske stroke v združenem delu in v družbenopolitičnih skupnostih.

Kakovostna merila za oblikovanje vzgojno-izobraževalnih programov narakujejo več različnih smeri v vzgojno-izobraževalnem programu za pridobitev izobrazbe diplomiranega ekonomista. Zato je lik diplomiranega ekonomista z vidika njegovega uspešnega vključevanja v združeno delo različen glede na izbrana širša področja dela v ekonomski stroki. Različen mora biti zato, da bo diplomirani ekonomist sposoben samostojno opravljati zahtevna, samostojna dela uporabne, pa tudi raziskovalne narave na področju ekonomike, organizacije in ekonomske informatike v organizacijah združenega dela z najrazličnejšimi predmeti poslovanja v domovini in v tujini. Gre za dela in naloge vsaj na naslednjih širših delovnih področjih: analize in planiranja, ekonomskih odnosov s tujino, denarništva in financ, komercialne dejavnosti, transporta in logistike, ekonomske informatike, organiziranja organizacij združenega dela in pedagoške dejavnosti v okviru stroke.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za ekonomsko usmeritev in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: ekonomska

2.3 Ime in vrsta programa: Ekonomija — VIS/VII

3.4 Smeri:

Od S1 do S7 so nepedagoške

S8 — pedagoška smer

2.5 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Strokovna podlaga za začetek izobraževanja po visokošolskem programu je višješolski program ekonomije (VI. stopnja zahtevnosti). Po končanem visokošolskem programu se kandidati, ko izpolnijo določene pogoje, lahko vpišejo na podiplomski magistrski program (MAG program) ali pa v programe za usposabljanje oziroma v programe za izpopolnjevanje.

2.6 Strokovni naslov, dela, naloge in stopnja zahtevnosti

Strokovni naslov: diplomirani ekonomist

Smer programa je posebej navedena na diplomu.

Značilna dela in naloge: Zelo zahtevna in specializirana dela ter naloge s področja analiz, načrtovanja gospodarskih odnosov s tujino, denarništva in financ, komercialne dejavnosti, transporta in logistike, ekonomske informatike, organiziranja ozda ter vzgoje pedagoškega kadra v lastni usmeritvi.

2.7 Trajanje študija: Študij traja dve leti za vse smeri.

3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE V IZOBRAŽEVANJE

3.1 Predhodni programi oziroma smeri, ki so ustrezni za vključitev

Kandidati, ki bodo uspešno končali študij na eni od smeri višješolskega programa ekonomije in si pridobili naslov ekonomist (VI/1, se lahko neposredno vpišejo v izobraževanje po visokošolskih programih, po katerih traja izobraževanje še dva letnika. Diplomanti dobijo strokovni naslov diplomirani ekonomist (VII/1).

V program se lahko vpiše, kdor konča študij na katerikoli smeri programa za pridobitev višje izobrazbe ekonomije.

V izobraževanje po programu se lahko vpišejo tudi kandidati, ki so končali višješolski študij oziroma prva dva letnika visokošolskega študija na ekonomskih, komercialnih, finančnih, statističnih, turistično-gostinskih in zunanjetrgovinskih študijih.

Če kandidat pride z drugih višješolskih in visokošolskih organizacij iz prejšnjega odstavka, ugotavlja Odbor za študijske in pedagoške zadeve za vsakega kandidata posebej, ali izpolnjuje pogoje za vključitev v izobraževanje in mu določi morebitne obveznosti glede na razlike med programom.

me študent večkrat obiskovati isti letnik, pa tudi ponavljati drugi (oziroma tretji) letnik.
Študent, ki je ponovno vpisan v letnik, lahko obiskuje vse oblike organiziranja pedagoškega dela višjega letnika v okviru vzgojno-izobraževalnega programa. Če do 31. 12. izpolni vse predpisane obveznosti in pogoje za napredovanje v višji letnik, lahko opravlja vse študijske obveznosti in izpite višjega letnika.

Odbor oziroma komisija za študijske in pedagoške zadeve visoke šole lahko v mejnih primerih, ki jih določajo statuti ustreznih visokih šol, podaljša akademski status študentu za največ dve leti.

5.3 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Visokošolska organizacija, ki izvaja vzgojno-izobraževalni program, svetuje študentu pri izbiri smeri študija (po potrebi pa v soglasju s posebno izobraževalno skupnostjo tudi usmerja obseg vpisa v posamezne smeri), pri opredeljevanju izbirnih predmetov, ki naj bi jih vpisal, pri izbiranju teme za diplomsko delo ipd. Pri tem upošteva študentov študijskih uspeh, njegova nagnjenja in potrebe njegovih prihodnjih del in nalog. Visokošolska organizacija sprejme odločitve o napredovanju študenta za posamezno šolsko leto tudi poseben načrt usmerjanja in usmerjanja študentov.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Da bi študent uspešno končal študij in dobil diplomu, mora pozitivno opraviti izpite iz vseh predmetov, ki jih predvideva vzgojno-izobraževalni program določeni smeri študija. Opraviti mora uspešno delovno (strokovno) prakso, lahko mora izdelati še diplomsko delo in ga v obliki diplomskega izpita uspešno zagovarjati. Podrobnejša določila o vsebini, o načinu izdelave ter o

postopku zagovora diplomskega dela študenta vsebuje Pravilnik o diplomskih nalogah in delih visokošolske organizacije.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovski pogoji

Visokošolska delovna organizacija bo izvajala vzgojno-izobraževalno in raziskovalno delo z učitelji in sodelavci, ki izpolnjujejo pogoje za tako delo skladno z določili Zakona o usmerjenem izobraževanju. Vzgojno-izobraževalno delo pri predmetih, ki izhajajo iz znanstvenih področij, opredeljenih s statutom visokošolske delovne organizacije, lahko izvajajo le visokošolski učitelji z nazivi docent, izredni profesor in redni profesor, sodelujejo pa asistenti in drugi sodelavci. Njihova tedenska obveznost neposrednega vzgojno-izobraževalnega dela je določena v skladu z zakonom, ostali čas do polnega 42-urnega tednika pa je namenjen pripravam za neposredno vzgojno-izobraževalno delo in raziskovalno delo skladno z določili Zakona o usmerjenem izobraževanju.

Vzgojno-izobraževalno delo pri predmetih, ki izhajajo iz drugih znanstvenih področij lahko izvajajo učitelji z nazivom predavatelj. Ti predmeti so: tuji jeziki in telesna kultura. Tedenska obveznost neposrednega vzgojno-izobraževalnega dela teh učiteljev je tudi določena z zakonom, ostali čas do polnega 42-urnega delovnega tednika pa je namenjen pripravam za neposredno vzgojno-izobraževalno delo in spremljanje razvoja stroke skladno z določili Zakona o usmerjenem izobraževanju.

6.2 Materialni pogoji

Visokošolski delovni organizaciji imata ustrezne prostore za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela. Urejeni so tudi prostori za primerno izvajanje

predmetov, ki zahtevajo dodatno tehnično opremo: laboratoriji, fonolaboratoriji, blagovne zbirke, računalnim s terminali in priključki na slovensko računalniško omrežje.

6.3 Usmeritev znanstvenoraziskovalne dejavnosti

Visokošolska delovna organizacija izpolnjuje znanstvenoraziskovalne pogoje za izvajanje vzgojno-izobraževalnega programa, ko znanstvenoraziskovalno deluje na področju ekonomskih, poslovnno-organizacijskih in upravljal-sko informacijskih znanosti. To pomeni, da raziskovalno spremlja in razvija področja, kot so: teorija ekonomskega razvoja Jugoslavije, teorija ekonomske politike, teorija trga in cen, teorija planiranja družbenoekonomskega razvoja, poslovne finance, družbene finance monetarne finance, splošni in posebni del gospodarskega obligacijskega prava, pravo združenega dela, statusno pravo poslovnih subjektov, mednarodno gospodarsko pravo, matematiko, statistiko, operacijsko raziskovanje, ekonometrijo, ekonomiko poslovnih sistemov, organiziranje združenega dela, poslovno informatiko, obče politične ekonomije, teorije družbene reprodukcije, politične ekonomije socializma, razvoja ekonomske misli, dialektične teorije sistemov, filozofije, sociologije, politologije, splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, notranje menjave blaga, ekonomskih odnosov s tujino, turizma, transporta in logistike, tehniško-tehnološka in ekološka ter sorodna.

¹ Podrobnejša določila o načinu opravljanja delovne (strokovne) prakse in o njeni vsebini ter nalogah študenta v zvezi z njo vsebuje Pravilnik o delovni (strokovni) praksi visokošolske organizacije.

Matematika — VŠ — VIS (pedagoška-enopredmetna)

Komisija za sestavo programa: Bohte, Suhadolc, Petek, Lešnjak.

LIK DIPLOMANTA

Študij matematike je razvejen v tri smeri: pedagoško, teoretično in uporabo

Diplomanti vseh smeri si pridobijo med študijem trdno matematično znanje, ki ga splošno izobrazbo in spoznanje smeri razvoja sodobne matematike. Diplomant pedagoške smeri, profesor matematike, poučuje matematiko na srednji šoli. Učence navaja k samostojnemu matematičnemu mišljenju, vodi in vzgaia. Seznanja jih, kako je matematika povezana z drugimi vedami.

2.1 SPIŠOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1.1 Izobraževalna skupnost Slovenije in

2.1.2 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: naravoslovno-matematična in pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Matematika VŠ-VIS

Vrsta: VŠ — VIS

2.4 Smer: pedagoška VIS

2.5 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: Naravoslovno-matematična tehnologija v na-

2.6 Naravoslovno-matematični usmeritvi, SR

Stopnja zahtevnosti predhodnega programa: V

Ime nadaljevalnega programa: Matematika — izobraževanje MAG

Stopnja zahtevnosti nadaljevalnega programa: VII/2

2.7 Strokovni naslovi, dela, naloge in stopnja zahtevnosti dela

Pedagoška smer — profesor matematike VII/1

2.8 Trajanje študija: štiri leta.

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

3.1 V program se lahko vpišejo kandidati, ki so končali program srednjega

PREDMETNIK

PREDMET	Semester						Skupaj ur
	pr.	zimski t. v.	l. v.	pr.	poletni t. v.	l. v.	
1. letnik							
Analiza I	4	4	—	4	4	—	240
Algebra I	3	2	—	3	3	—	165
Fizika	4	—	3	4	—	3	210
Računalniški praktikum	—	—	2	—	—	2	60
ŠLO in DS SFRJ	2	—	—	2	—	—	60
							735
2. letnik							
Analiza II	4	3	—	4	3	—	210
Algebra II	3	2	—	3	2	—	150
Topologija	2	2	—	2	2	—	120
Računalništvo	2	—	2	2	—	2	120
Pedagogika z andragogiko	3	—	—	2	—	—	75
Didaktika	—	—	—	3	—	—	45
ŠLO in DS SFRJ	2	—	—	1	—	—	45
Telesna vzgoja	2	—	—	2	—	—	60
							825
3. letnik							
Analiza III	4	3	—	4	3	—	210
Verjetnostni račun	2	2	—	2	2	—	120
Numerične metode	2	—	2	2	—	2	120
Astronomija	3	—	1	3	—	1	120
Psihologija pouka in učenja	2	1	—	2	1	—	90
Seminar za PM 1	—	—	—	—	—	2	30
Osnove filozofije	2	—	—	—	—	—	30
Politična ekonomija	—	—	—	2	—	—	30
Telesna vzgoja	2	—	—	2	—	—	60
Trimesečna delovna praksa							810
4. letnik							
Geometrija	4	2	—	4	2	—	180
Elementarna matematika	3	2	—	3	2	—	150
Metodika matematike za srednje šole	1	1	—	1	1	—	60
Osnove matematike	2	1	—	2	1	—	90
Teoretična fizika	4	2	—	4	2	—	180
Seminar za PM 2	—	—	2	—	—	—	30
Sociologija	1	1	—	—	—	—	30
Politologija	—	—	—	1	1	—	30
							750

Matematika — VIS (dvopredmetna)

zvoja področja, z občasnimi poddiplomskimi organiziranimi oblikami izobraževanja pa svoje znanje še širi in pogloblja.

Pri svojem pedagoškem delu sodeluje z učitelji iz drugih področij, učence pa seznanja, kako je to področje povezano z drugimi, in z uporabo matematike na drugih področjih.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost

Izobraževalna skupnost SR Slovenije, Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: naravoslovno matematična in pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Matematika

Vrsta: VIS

2.4 Smer: pedagoška, dvopredmetna

2.5 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: Učitelj naravoslovno-matematične smeri, Naravoslovno-matematična tehnologija

Vrsta: SR

Ime sorodnega programa: Matematika — enopredmetna

Vrsta: VIS

Ime smeri: B — pedagoška VIS

Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

Ime zahtevnejšega programa: Matematika — področje izobraževanja

Vrsta: MAG

Stopnja zahtevnosti dela: VII/2

2.6 Strokovni naslov, značilna dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

Strokovni naslov: profesor matematike in ...

Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

Značilna dela in naloge: dela in naloge učitelja matematike in ... v osnovni šoli in v skupni vzgojno-izobraževalni osnovi tistih programov srednjega izobraževanja, ki jih določata Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev in Izobraževalna skupnost Slovenije.

2.7 Trajanje študija: 4 leta

3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE

3.1 V program se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali program Učitelj naravoslovno-matematična smer ali Naravoslovno-matematična tehnologija oziroma gimnazijo splošne smeri, gimnazijo pedagoške smeri pred uvedbo programov srednjega usmerjenega izobraževanja.

3.2 Brez diferencialnega sprejemnega izpita se lahko vpišejo v ta program tudi kandidati s končanim programom srednjega izobraževanja, ki je imel vsaj: 380 ur slovenskega jezika, 280 ur tujega jezika, 380 ur matematike, 280 ur fizike, 280 ur kemije.

3.3 Kandidati, ki niso končali ustreznega srednješolskega programa, se lahko vpišejo v ta program, če opravijo diferencialni sprejemni izpit iz tistih navedenih predmetov, ki jih v programu prejšnjega izobraževanja niso imeli v

zadostnem obsegu. Diferencialni sprejemni izpit obsega razliko med programom, ki so ga končali, in vsebino navedenih predmetov v programu Učitelj — naravoslovno matematična smer.

4 PREDMETNIK

4.1 Preglednica skupnih in pedagoško-psiholoških predmetov

PREDMET	Letnik				Skupaj ur
	1.	2.	3.	4.	
SLO in DS	60	45	—	—	105
Sodobna filozofija	—	—	60	—	60
Sociologija s politologijo	60	—	—	—	60
Politična ekonomija	—	—	—	30	30
Psihologija	—	—	90	—	90
Pedagogika (s pedagoško metodol.)	60	45	—	—	105
Didaktika (z izobraževalno tehn.)	—	60	—	—	60
Naravoslovje in tehnologija	—	—	—	30	30
Interesne dejavnosti	—	—	30	—	30
Skupaj	180	150	180	60	570

4.2 Preglednica strokovnih predmetov

	Semester						Skupaj ur
	pr.	zimski t. v.	l. v.	pr.	poletni t. v.	l. v.	
1. letnik							
Analiza I	4	3	—	4	3	—	360
Algebra I	3	2	—	3	2	—	
2. letnik							
Analiza II	4	3	—	4	3	—	375
Algebra II	2	2	—	2	2	—	
Računalništvo ¹	1	—	1	1	—	—	
3. letnik							
Metodika pouka matematike I	1	—	1	1	—	1	360
Geometrija I	2	1	1	2	1	1	
Izbrana poglavja iz analize	2	2	—	2	2	—	
Elementarna matematika	1	1	—	1	1	—	
4. letnik							
Metodika pouka matematike II	1	2	—	1	2	—	435
Geometrija II	2	1	1	2	1	1	
Izbrana poglavja iz uporabne matematike	2	—	2	2	—	2	
Topologija	2	2	—	2	1	—	
Skupaj ur							1530

¹ Polovica ur za predmet računalništvo mora biti predvidenih v drugi polovici dvopredmetnega programa.

Študenti opravljajo strnjeno pedagoško prakso, in sicer 14 dni (2 tedna) v 3. letniku v osnovni šoli in 14 dni (2 tedna) v 4. letniku v šolah srednjega usmerjenega izobraževanja. Te ure se ne štejejo v 3600-urno obveznost.

Med 14-dnevno pedagoško delovno prakso mora vsak študent pri vsaki stroki opraviti 3 nastope, 3 hospitacije pri učiteljih in 3 hospitacije pri kolegi.

Pedagoška praksa je oblika organiziranega in načrtovanega študijskega dela, ki omogoča študentom, da podrobneje spoznajo celotno vzgojno-izobraževalno delo na šoli, da povežejo teoretična spoznanja in praktične izkušnje in se uvedejo v poučevanje in druge vidike pedagoškega dela.

Praksa traja najmanj štiri tedne, praviloma dva tedna v tretjem in dva tedna v četrtem letniku, od tega dva tedna v osnovni in dva tedna v srednji šoli (razen pri predmetih, ki se poučujejo le na srednji šoli).

Cilj prakse je, da se študent čimbolj vsestransko seznani z raznimi vidiki življenja in delovanja šole ter njenega povezovanja z okoljem, da ob opazovanju, kritični analizi in lastnem aktivnem sodelovanju poveže spoznanja iz celotnega

študija in si pridobi osnovno usposobljenost za vzgojno-izobraževalno delo.

Med prakso študent prisostvuje pouku in ga delno sam izvaja (npr. prevzame poučevanje enega predmeta v enem razredu), tako da opravi vsaj 8 hospitacij in 2 nastopa pri predmetu A in B, pomaga učitelju mentorju pri posameznih fazah pouka, dela s skupinami slabših ali boljših učencev ali s posameznimi učenci, npr. pri dodatnem ali dopolnilnem pouku ali v podaljšanem bivanju. Sodeluje v krožkih in drugih dejavnostih (npr. v kulturnih, naravoslovnih dnevih), spremlja in spoznava potek roditeljskih sestankov, oddelčnih konferenc, razrednih in maldinskih ur ipd. Praksa naj bo čimbolj inovativna, zato naj poteka predvsem na šolah, ki uveljavljajo sodobne oblike dela.

Prakso opravljajo študentje v skupinah po 4 do 6. Vsako skupino vodi učitelj mentor.

Program za prakso izdelajo učitelji specialne didaktike v sodelovanju in po dogovoru z učitelji mentorji na šolah. Pri načrtovanju in ovrednotenju prakse sodelujejo tudi visokošolski učitelji pedagoško-psiholoških predmetov, ki da-

jejo študentom razne opazovalne in druge naloge ter dosežke seminarov ovrednotijo. Na šolah sodelujejo pri delu s študenti tudi drugi učitelji in svetovalni delavci.

Na praksi vodijo študentje dnevnik in na koncu napišejo o njej poročilo. Uspešnost opravljene prakse se vpisuje v indeks in je pogoj za opravljanje plomskega izpita.

Praksa se po obsegu in vsebini lahko nekoliko diferencira za tiste študente, so že dalj časa poučevali na šoli, ki so jo imeli že v prejšnjem šolanju (na srednji ali na PA) ali so delali z mladino, npr. v gibanju Znanost mladosti.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Pogoj za vpis v drugi letnik: opravljena izpita iz predmeta analiza I in algebra I.

1. Pogoj za vpis v tretji letnik: opravljeni vsi izpiti prvega letnika, izpit iz analize II in vsaj eden od izpitov algebra II ali računalništvo.

Pogoj za vpis v četrty letnik: opravljeni vsi izpiti prvega in drugega letnika, izpit iz geometrije I in vsaj eden od izpitov elementarna matematika ali izbrana poglavja iz analize. Odbor za študijska in študentska vprašanja lahko na podlagi individualne prošnje posebno uspešnim študentom odobri sodelovanje pri predavanjih in vajah pri določenih predmetih višjega letnika.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika in podaljševanje študija
Študent lahko ponavlja letnik, če ima opravljenih vsaj polovico izpitov drugih študijskih obveznosti tega letnika. Po presoji Odbora za študijska in študentska vprašanja je na podlagi individualnih prošenj mogoče sodelovanje pri predavanjih in vajah pri določenih predmetih višjega letnika. Študent ima pravico do ponavljanja že izrabila, se lahko vključi v izobraževanje kot udeleženec izobraževanja iz dela ali ob delu.

5.3 Navodila za svetovanje in usmerjanje med študijem

Vsak letnik ima tudi svoj svet, ki obravnava probleme, posebno značilne za ta letnik. V svetu sodelujejo vsi študentje, učitelji in sodelavci, ki delajo v letniku. Predsednik sveta letnika je učitelj, ki spremlja delo študentov in svetuje, če je potrebno. Namestnik predsednika sveta letnika je študent, ki skrbi predvsem za delo sveta letnika med študijskim letom in povezuje študente in pedagoško osebje. Vsi učitelji imajo na urniku govorilne ure; tedensko na voljo študentom in z njimi obravnavajo probleme pri svojih predmetih. Delo študentov spremlja tudi študijska komisija, ki svetuje študentom in predlaga rešitve svetu VTOZD.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Študij se konča z diplomskim izpitom, ki ga študent opravlja iz ene od vseh strok. Diplomski izpit iz matematike je sestavljen iz dveh delov: iz predznanja, ki naj prikaže kandidatovo pregledno znanje iz predmetov tega programa, in iz zagovora diplomske naloge; v njej obravnava kandidat določen problem iz področja tega programa. Študent lahko opravlja diplomski izpit in opravi vse študijske obveznosti, predvidene s programom.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Podrobnejši kadrovske pogoje so navedeni pri posameznih predmetih, splošno pa velja, da sta za vsak predmet potrebna habilitirani učitelj in asistent.

6.2 Materialni pogoje

Poleg tega, da morajo biti izpolnjeni najnujnejši pogoji, ki jih zahteva pedagoško delo na visoki šoli (4 predavalnice in 4 kabineti, ustrezna računalniška oprema, oprema za pouk metodike itd.), je treba posebej omeniti knjižnico, ki je za matematiko prav tako pomembna kot laboratorij za tehniško fakulteto.

6.3 Usmeritev znanstvenoraziskovalne, strokovne dejavnosti

Znanstvenoraziskovalna dejavnost na področju matematike poteka preko Inštituta za matematiko, fiziko in mehaniko, ki povezuje matematikarje na vseh fakultetah ljubljanske in mariborske univerze. Delo je organizirano v tehle področjih: analiza, topologija, numerična in računalniška matematika, teorija grafov in osnove matematike.

Precej strokovnega dela poteka v povezavi z Društvom matematikov, inženirjev in astronomov SRS; pri njegovi komisiji za tisk izhajajo univerzitetne beniki, strokovna revija Obzorja, popularna revija za mlade Presek, polnoznanstvena zbirka Sigma idr.

6.4 Prilagoditev programa za študente ob delu

Študentom ob delu se program prilagodi tako, da študenti poslušajo predavanja, opravijo tretjino seminarjev in eksperimentalne vaje, navedene v učnih načrtih.

Za tiste, ki so diplomirali na višji stopnji po starih programih, lahko program vimo na podlagi tega predmetnika in učnih načrtov prilagojeni predmetni učne načrte za 3. in 4. letnik.

Matematika za področje izobraževanja — MAG

1 LIK MAGISTRA MATEMATIKE ZA PODROČJE IZOBRAŽEVANJA

Magister matematike za področje izobraževanja je učitelj matematike v srednjem usmerjenem izobraževanju, ki je seznanjen s sodobnimi dosežki na področjih matematike in poučevanja matematike.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Izobraževalna skupnost Slovenije in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: Naravoslovno-matematična in pedagoška usmeritev

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Matematika — področje izobraževanja

Vrsta programa: MAG

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: Matematika. Vrsta: VIS

Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

2.5 Strokovni naslov: magister matematike za področje izobraževanja

Stopnja zahtevnosti dela: VII/2

Značilna dela in naloge: magister matematike za področje izobraževanja

2.6 Trajanje študija: dve leti.

Opomba: Program matematike MAG je bil sprejet na skupščini Izobraževalne skupnosti Slovenije 24. 12. 1984.

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V IZOBRAŽEVANJE

3.1 Predhodni programi

V izobraževanje po programu Matematika — področje izobraževanja MAG se lahko vpiše diplomant programa Matematika naravoslovno-matematične usmeritve, smer B — pedagoška matematika, VIS. Vpiše se lahko tudi diplomant programa Matematika naravoslovno-matematične usmeritve, smeri C — uporabna matematika VIS ali D — teoretična matematika, VIS, če prej opravi izpite iz predmetov Metodika matematike v srednji šoli in Elementarna matematika.

3.2 Vsebinsko in obseg preskusa znanja za kandidate, ki niso končali ustreznega predhodnega programa izobraževanja, določi Komisija za podiplomski študij VTO Matematika in mehanika FNT Ljubljana glede na kandidatovo poprejšnjo izobrazbo.

3.3 Delovne izkušnje: Vsaj dve leti poučevanja matematike v srednji ali osnovni šoli.

4 PREDMETNIK

PREDMET	Število ur v letniku		Skupno št. ur
	1.	2.	
Glavni predmet 1	60	—	60
Glavni predmet 2	—	60	60
Izbirni predmet 1	60	—	60
Izbirni predmet 2	—	60	60
Izbirni predmet 3	60	—	60
Izbirni predmet 4	—	60	60
Seminar 1	60	—	60
Seminar 2	—	60	60
Izbirni seminar 1	60	—	60
Izbirni seminar 2	—	60	60
SKUPAJ	vsaj 180	vsaj 180	vsaj 360

4.1 Navodila za izvajanje predmetnika

Namen predmetov v predmetniku je seznanjanje slušateljev z dosežki matematike na eni strani, poglobitev prej pridobljenega znanja in usposobitev za kakovostnejše poučevanje matematike v srednji šoli na drugi strani. Število ur je okvirno in je usklajeno s kadrovskimi možnostmi VTO Matematika in mehanika.

V vsakem letu poslušajo slušatelji ustrezni glavni predmet, po en izbirni predmet in seminar. Če bodo razmere to dopuščale, se bo število izbirnih predmetov in seminarjev lahko povečalo na podlagi sklepa komisije za podiplomski študij VTO Matematika in mehanika. Prav tako je pri posameznih predmetih mogoče dodatno uvesti vaje, če bi bilo to potrebno.

4.2 V začetku bo potekal podiplomski seminar za učitelje matematike; to predstavlja približno polovico letne vsote ur za prvi letnik, zato je pripravljen podrobnejši program za dva predmeta: Izbrana poglavja iz teorije mere, Seminar iz funkcionalne analize.

Če naj učitelje sproti seznanjamo z dosežki na področju matematike, pa ni

mogoče sestaviti programa predmetov za dve ali tri leta vnaprej. Matematika je živa znanost, danes ne moremo predvideti, kaj bo aktualno jutri.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz 1. v 2. letnik

Zagovor vsaj ene seminarske naloge pri predmetu Seminar 1. Komisija za podiplomski študij lahko ob začetku šolskega leta določi še dodatne pogoje skladu s predmetnikom.

5.2 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Je redna dejavnost vseh pedagoških delavcev, ki sodelujejo pri izvajanju tega programa. Posebno vlogo pri izdelavi magistrskega dela ima mentor.

5.3 Pogoji za zaključek študija

Študent mora opraviti vse obveznosti pri vseh predmetih tega programa in delati magistrsko delo in na magistrskem izpitu pokazati pregledno znanje na področju matematike, ki jih je zajel njegov študij. Sestavni del magistrskega izpita je tudi zagovor magistrskega dela.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Za izvajanje programa sta potrebna vsaj dva visokošolska učitelja, zagnana s polnim delovnim časom. Potrebno je predvideti tudi delo knjižničarja in operaterja v Računalniškem centru.

6.2 Materialni pogoje

Za izvajanje programa potrebujemo najmanj: učilnico srednje velikosti, manjšo seminarsko učilnico, dostop do računalnika z ustreznim številom ur delo z njim, dostop do najnovejše matematične literature, kar pomeni sprejem oskrbo knjižnice z najnovejšimi izvodi knjig in revij s področja matematike, vzgoje ter izobraževanja, kabinete za učitelje, knjižničarja in operaterja, študijsko čitalnico.

6.3 Usmeritev znanstvenoraziskovalne dejavnosti

Pedagoški delavci VTO Matematika in mehanika spremljajo poleg znanstvenoraziskovalnega in pedagoškega dela tudi razvoj pouka matematike. Raziskovalno delo poteka na tem področju predvsem v sodelovanju z Inštitutom za matematiko, fiziko in mehaniko, predvsem v okviru raziskovalnega področja osnove matematike.

Program so sestavili predavatelji ustreznih predmetov ter strokovni in strokovno-pedagoški organi in Pedagoški akademiji.

1. LIK DIPLOMANTA

Profesor fizike — pedagoška smer VIS

Smer usposablja za dela in naloge učitelja v srednjem usmerjenem izobraževanju. Program je povsem prilagojen temu cilju. Namesto več predmetov teoretijske fizike poslušajo študenti močno skraćeno dvoletno predmetno teorijo fizike s poudarkom na matematiki, ki je pomembna za delo v fizikalnih in šolske eksperimentalne tehnike z nastopi in hospitacijami. Ob zglede iz fizikalnega pouka se tu seznanijo s splošno pedagoško problematiko.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Izobraževalna skupnost Slovenije in

2.2 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.3 Usmertitev: naravoslovno-matematična in pedagoška

2.4 Ime in vrsta programa

2.5 Vrsta: Fizika VŠ-VIS

2.6 Smer: pedagoška enopredmetna

2.7 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

2.8 Ime predhodnega programa: Naravoslovno-matematična tehnologija

2.9 Stopnja zahtevnosti dela: V

2.10 Stopnja zahtevnejšega programa: fizika MAG

2.11 Stopnja zahtevnosti dela: VII-2

2.12 Strokovni naslov, značilna dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

2.13 VIS fizika: profesor fizike — VII-1

2.14 Študij traja 4 leta.

3. POGOJI ZA VKLJUČEVANJE

V program se lahko vpišejo kandidati, ki so končali programe, ki vsebujejo 380 ur matematike in 210 ur fizike pri pogoju, da je fizika tudi v zadnjem letniku.

4. PREDMETNIK

1. letnik

PREDMET	P	V	S	P	V	S
Fizika I	4	4	1	4	4	1
Analiza I	5	3	—	5	3	—
Fizikalni praktikum I	—	3	—	—	3	—
LO I	2	—	—	2	—	—
Laboratorijsko delo	—	—	—	—	3	—
Skupaj letno	705					

2. letnik

Fizika II	4	2	1	4	2	1
Analiza II	4	2	1	4	2	1
Matematična fizika	—	—	—	3	3	—
Fizikalni praktikum II	—	3	—	—	3	—
LO II	2	—	—	1	—	—
Elektronika	2	1	—	1	3	—
Laboratorijsko delo	—	3	—	—	—	—
Programiranje	2	2	—	—	—	—
Skupaj letno ur	855					
(brez telesne vzgoje)						

Telesna vzgoja	—	2	—	—	2	—
Traka	160					

PREDMET	P	V	S	P	V	S
Fizikalna merjenja I	—	—	—	2	1	2
Skupaj letno ur	855					
(brez telesne vzgoje)						

Telesna vzgoja	—	2	—	—	2	—
----------------	---	---	---	---	---	---

PREDMET	P	V	S	P	V	S
Seminar	—	—	2	—	—	2
Teorijska fizika II	2	1	2	2	1	2
Didaktika fizike II	2	3	—	1	3	—
Skupaj letno ur	759					
(brez telesne vzgoje)						

Telesna vzgoja	—	2	—	—	2	—
----------------	---	---	---	---	---	---

PREDMET	P	V	S	P	V	S
Seminar	—	—	2	—	—	2
Teorijska fizika II	2	1	2	2	1	2
Didaktika fizike II	2	3	—	1	3	—
Skupaj letno ur	759					
(brez telesne vzgoje)						

Telesna vzgoja	—	2	—	—	2	—
----------------	---	---	---	---	---	---

PREDMET	P	V	S	P	V	S
Seminar	—	—	2	—	—	2
Teorijska fizika II	2	1	2	2	1	2
Didaktika fizike II	2	3	—	1	3	—
Skupaj letno ur	759					
(brez telesne vzgoje)						

— predavanja, V — vaje, S — seminarji

letniku, torej za: naravoslovno-matematičnega tehnika, učitelja naravoslovno-matematične smeri, farmacevtskega tehnika, računalniškega tehnika, programerskega tehnika, gradbenega tehnika, papirniškega tehnika, zdravstvenega tehnika, laboratorijskega tehnika, elektrotehnika-elektronika, kmetijskega tehnika ali elektrotehnika-energetika.

2. Kandidati, ki so končali druge štiriletnje programe, opravijo preskus znanja iz matematike in fizike v obsegu, ki ga določajo programi v točki 1.

3. Kandidati, ki so končali dvoletne in triletnje programe različnih usmeritev, opravijo preskus znanja iz matematike, fizike, maternega jezika in tujega jezika po programih v 1. točki.

4. Brez preskusa znanja se lahko vpišejo kandidati, ki so pred uvedbo usmerjenega izobraževanja končali gimnazijo splošne smeri, pedagoško gimnazijo, gimnazijo naravoslovne smeri ali vojaško gimnazijo ali pa tehniško šolo za elektrotehniko (šibki in jaki tok), farmacevtskega tehnika, geodetskega tehnika, gozdarskega tehnika, gradbenega tehnika (nizke in visoke gradnje), kemijskega tehnika, konfekcijskega tehnika, laboratorijskega tehnika, papirniškega tehnika, pletilskega tehnika, pomorskega tehnika, predilnega tehnika, rudarskega tehnika, tekstilnega tehnika, tkalskega tehnika, usnjarskega tehnika, usnjarsko galanterijskega tehnika, čevlarskega tehnika ali varilskega tehnika.

5. S preskusom znanja iz matematike se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali šolanje za zobarskega ali sanitarnega tehnika.

S preskusom znanja iz fizike se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali šolanje za likovnega tehnika za industrijsko oblikovanje, sadjarsko-vinogradniškega tehnika ali nižjega oficirja, ali pa so končali pedagoško gimnazijo družboslovne smeri.

Drugi kandidati morajo opraviti preskus znanja iz matematike in fizike. Pred vpisom imajo vsi kandidati svetovalni razgovor. Če bo prijavljenih preveč kandidatov, bo Vtozd Fizika omejil vpis. Kandidati bodo obveščeni o omejitvi vpisa in načinu izbire (vsebinsi sprejemnega izpita).

Nadaljevanje študija: V tretji letnik pedagoške smeri se lahko vpišejo diplomanti višješolskega študija na smereh: fizika-tehniški pouk, fizika-matematika in fizika-kemija. Med letom morajo opraviti manjkajoče izpite.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Študent lahko napreduje v višji letnik, če ima opravljene vse obveznosti iz prejšnjega letnika.

Pogoj za potrditev letnika in za vpis v višji letnik so opravljene obveznosti iz vseh predmetov.

Znanje se preskuša in ocenjuje s predmetnim izpitom in pisnimi kolokvijami iz vaj.

Svet letnika se lahko na začetku šolskega leta dogovori tudi za sprotno preverjanje znanja s pisnim in ustnim kolokvijem iz predavanj. Študentom, ki pri tem preverjanju dosežejo predpisan uspeh, se prizna predmetni izpit.

Seminar rabi za utrjevanje in podrobnejšo obdelavo snovi in za referata. Študenti izobraževalne smeri morajo v drugem letniku pri fiziki II in v tretjem letniku pri teorijski fiziki pripraviti referat in ga predložiti v pisni obliki. Za frekvenco v indeksu pri predavanjih ni pogojev, pri vajah pa je pogoj, da so bile opravljene.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika in podaljševanje statusa

Študent sme ponavljati letnik enkrat med študijem, če je opravil vsaj polovico obveznosti iz tega letnika v skladu z določili Odbora za študijska in študentska vprašanja.

5.3 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Pri izbiri smeri in izbirnih predmetov svetuje posebna komisija Vtozd. Pri svetovanju glede izbire VŠ-VIS smeri so poleg predvidenih kadrovskega potreb in uspešnosti 1. letnika študija prevladujoča merila za usmerjanje zlasti sposobnost, nadarjenost, nagnjenja, interesi in prizadevnost študentov.

Pri svetovanju glede izbirnih sklopov prevladujejo tale merila za usmerjanje: študentove želje in nagnjenja, potrebe in želje štipenditorja, študijski in raziskovalni program Vtozda in možnost financiranja izobraževalne skupnosti Slovenije.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Študent konča študij, ko opravi vse obveznosti pri posameznih predmetih, ki jih določa ta program, in uspešno zagovarja pozitivno ocenjeno diplomsko delo.

Izjemoma lahko konča študij z diplomskim izpitom, ki obsega izdelavo klavirske pisne naloge in ustni izpit.

6. POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Pedagoško-znanstveni delavci morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o usmerjenem izobraževanju (členi od 180 do 193).

6.2 Materialni pogoji

Študijski program zahteva potrebne predavalnice, laboratorije, kabinete, knjižnico in pomožne prostore za izobraževalne in raziskovalne namene z ustrezno opremo. Omenjene prostore in opremo morajo dopolnjevati primerne delavnice in zadostne računalniške zmogljivosti. Vtozd mora zaposlovati ustrezno kvalificirane delavce v delavnicah ali pa morajo biti taki delavci lahko dosegljivi, kadar so potrebni.

6.3 Usmeritev znanstvenoraziskovalne in strokovne dejavnosti

Izvajanje izobraževanja je povezano z dolgoročno znanstveno in strokovno usmerjenostjo Vtozda, ki je opredeljena v planskih aktih in raziskovalnih programih.

Fizika — VIS (dvpredmetna)

Sestavljali programa: mag. A. Kregar, mag. J. Ferbar, mag. Z. Bradač, M. Baht, mag. I. Gerlič, dr. J. Strnad dr. J. Kušar in dr. M. Hribar.

1. LIK DIPLOMANTA

Profesor fizike in ... je pedagoški delavec, katerega naloge so opredeljene s potrebami samoupravne socialistične družbe, z nalogami osnovne šole ter z zahtevami fizikalne in pedagoške znanosti. Njegova naloga je, da uresničuje temeljne družbene smotre osnovne šole, da razvija učenca in v svobodno ustvarjalno in celostno osebnost.

Ta smoter uresničuje tako, da:

- spoznava individualnost in posebnost vsakega učenca, spodbuja in usmerja njegovo dejavnost, omogoča in spodbuja razvoj učenca, vpliva na oblikovanje njihovih učenih in poklicnih interesov ter v skladu z njimi učenca usmerja;
- načrtuje in organizira vzgojno-izobraževalni proces ter usmerja in vodi učenca pri samostojnem pridobivanju znanja in fizike;
- organizira, usmerja in vodi interesne in druge dejavnosti učenca;
- s svojim delom in ravnanjem predstavlja in prenaša družbeno-moralne in kulturne vrednote socialistične samoupravne družbe;
- usklajuje in povezuje svoje delo z drugimi učitelji, s starši, svetovalnimi in zdravstvenimi delavci, društvi, družbenopolitičnimi organizacijami, organizacijami zdrženega dela in krajevnimi skupnostmi.

Za uresničevanje teh nalog si diplomant med podiplomskim študijem prioblikuje temeljno splošno strokovno in praktično znanje, si oblikuje potrebne osebnostne lastnosti ter se tako oblikuje v učitelja, ki s svojo strokovno in pedagoško-psihološko usposobljenostjo in z zavzetim družbenim delovanjem uspešno uresničuje smotre osnovne šole. Študij je zasnovan na izhodišču, da lahko smotre samoupravne socialistične družbe uresničuje le učitelj, ki se je za to tudi sam usposabljal.

Diplomanti sodelujejo v organiziranih oblikah študijskega dela.

Pri tem se usposobijo za poučevanje začetnega pouka fizike tako, da si izurijo miselne in izrazne sposobnosti, da znajo samostojno in na različne načine po-

dajati temeljna spoznanja fizike, osnovne fizikalne zakone in pomembne metode dela;

— se usposobijo za samostojno izvedbo zahtevnejših poskusov iz klasične fizike z vnaprej pripravljenimi pripomočki in navodili in za izvedbo preprostejših poskusov moderne fizike;

— se usposobijo za samostojno pripravo in izvedbo poskusov, ki jih bodo delali učenci, ki se nauče improvizirati potrebne pripomočke, pripraviti ustrezna navodila za učence, se organizacijsko pripraviti za šolsko delo in poskrbeti za varnost;

— spoznajo zakonitost vzgojnega procesa, razumejo idejnost, določenost ter razredno usmerjenot vzgojno-izobraževalnih sistemov in pedagoških idej, določenost le-teh z vsakokratnim družbenim dogajanjem ter razumejo marksistično zasnovanost vzgojno-izobraževalnega procesa, spoznavajo razloge in procese, ki terjajo posodabljanje učno-vzgojnega procesa;

— spoznavajo in obvladajo teorijo, načela, metode, tehnike in sredstva vzgajanja in izobraževanja v socialistični samoupravni družbi;

— si oblikujejo pozitiven odnos do mladine, do svojega poklica, do dolžnosti in odgovornosti poklicnega dela ter spoznajo, da morajo svoje znanje nenehno izpopolnjevati;

— razumejo značilnosti in posebnosti otrokove duševnosti, znajo temu prilagojeno vzgojno ukrepati, so usposobljeni za učinkovito individualizacijo in notranjo diferenciacijo pouka in vseh drugih dejavnosti na posameznih stopnjah in pri fiziki;

— spoznajo smernice sodobne specialne pedagogike, se usposobijo za prepoznavanje različnih stopenj in vrst prizadetosti ter za tako obravnavo, ki blazi motnje;

— znajo izbirati in oblikovati učne vsebine, uporabljati metode in oblike dela skladno z razvojnimi in individualnimi posebnostmi učenca, glede na poseben položaj v razredu in tako, da kar najbolj razvijajo samostojnost, kritičnost, iniciativnost in ustvarjalnost učenca;

— znajo funkcionalno in prilagojeno uporabljati različne učne tehnike in spretnosti ter gospodarno in smotno uporabljati sodobno učno tehnologijo; s tem pripomorejo k racionalizaciji in učinkovitosti vzgojno-izobraževalnega

dela in samostojno pripravljajo didaktično gradivo;

— nadrobno spoznajo vsebino fizike po učnih načrtih osnovne šole in delovne metode, ki so primerne pri pouku fizike v osnovni šoli;

— se usposobijo za načrtovanje, organizacijo in vodenje vzgojnih dejavnosti, ki jih zahteva sodobna šola, zlasti celodnevna;

— organizirajo in vodijo učenca pri samostojnem delu, s svojimi načini dela jim oblikujejo in utrjujejo učne in delovne navade; znajo pravilno in učinkovito motivirati učenca pri šolskih in drugih dejavnostih;

— znajo oblikovati kolektiv, v njem razvijati samoupravne in demokratične odnose s kolektivom in v njem oblikovati posameznika ter strpnost in humano reševati kritične vzgojne situacije;

— poznajo zakonitosti družinske vzgoje, znajo navezati stik s starši, si pridobiti njihovo zaupanje in skupaj z njimi izbirati najučinkovitejše reševanje učno-vzgojnih težav;

— se usposobijo za kritično analizo svojega vzgojno-izobraževalnega dela ter na podlagi te analize in nenehne samoizobraževanja izboljšujejo svoje delo;

— se usposobijo za sodelovanje pri raziskavah specialno didaktičnih problemov;

— se usposobijo za vzdrževanje, obnavljanje in dopolnjevanje šolske zbirke in za njeno posodabljanje.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev, Izobraževalna skupnost Slovenije

2.2 Usmertitev: pedagoška in naravoslovno-matematična

2.3 Ime in vrsta programa:

Ime programa: Fizika

Vrsta: VIS

2.4 Smer: pedagoška VIS, dvopredmetna

2.5 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: Učitelj naravoslovno-matematična smer, Naravoslovno-matematična tehnologija

Vrsta: SR
Ime zahtevnejšega programa: Fizika za področje izobraževanja — MAG
2.6 Strokovni naslov, dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela
Strokovni naslov: profesor fizike (in....)
Stopnja: VII/1
Značilna dela in naloge: dela in naloge učitelja v osnovni šoli in v skupni vzgojno-izobraževalni osnovi tistih programov v srednjem izobraževanju, ki jih določita Posebna izobraževalna skupnost in Izobraževalna skupnost Slovenije
2.7 Vezave: Dvopredmetna vezava z matematiko, s tehnično vzgojo ali s kemijo
2.8 Trajanje študija: štiri leta

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

3.1 V program se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali program:

Učitelj naravoslovno-matematična smer ali Naravoslovno—matematična tehnologija, oziroma gimnazijo splošne smeri in gimnazijo pedagoške smeri pred uvedbo programov srednjega usmerjenega izobraževanja.

3.2. Brez diferencialnega sprejemnega izpita se lahko vpišejo v ta program tudi kandidati s končanim programom srednjega izobraževanja, v katerem je bilo vsaj: 380 ur slovenskega jezika, 280 ur tujega jezika, 380 ur matematike, 280 ur fizike in 280 ur kemije.

3.3 Kandidati, ki niso končali ustreznega srednješolskega programa, se lahko vpišejo, če opravijo diferencialni sprejemni izpit iz tistih navedenih predmetov, ki jih v programu prejšnjega izobraževanja niso imeli v zadostnem obsegu. Diferencialni sprejemni izpit obsega razliko med programom, ki so ga končali, in vsebino navedenih predmetov, v programu Učitelj naravoslovno-matematična smer.

4 PREDMETNIK IN UČNI NAČRTI PREDMETOV

4.1 Preglednica skupnih in pedagoško-psiholoških predmetov

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj ur
SLO in DS	60	45	—	—	105
Sodobna filozofija	—	—	60	—	60
Sociologija s politologijo	60	—	—	—	60
Politična ekonomija	—	—	—	30	30
Psihologija	—	—	90	—	90
Pedagogika (s pedagoško metodol.) ¹	60	45	—	—	105
Didaktika (z izobraževalno tehnol.)	—	60	—	—	60
Naravoslovje in tehnologija	—	—	—	30	30
Interesne dejavnosti ²	—	—	—	—	30
Skupaj	180	150	180	60	570
		(180)	(150)		

¹ obseg pedagoške, andragoške, metodološke dejavnosti

² razpored ur po letnikih je odvisen od predmetne vezave
Pripomba: Tuji jezik je zajet v predmetnik fizike (seminar).

4.2 Preglednica predmetov fizike

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj ur
Fizika I in II	240	150	—	—	390
Moderna fizika	—	—	180	—	180
Matematična fizika	—	—	—	90	90
Matematika ¹	60 ¹	—	—	—	60 ¹
Računalništvo in informatika	—	45 (60 ²)	—	—	45 (60 ²)
Elektronika	—	45 (30 ³)	—	—	45 (30 ³)
Metodika pouka fizike	—	—	120	120	240
Astronomija	—	—	—	75	75
Razvoj fizike	—	—	—	30	30
Fizikalni eksperimenti	90	90	90	—	270
Laboratorijske veščine	—	45 ⁴	—	—	45 ⁴
Seminar	—	—	—	90	90
Skupaj	330	375	390	405	1500
	390 ¹	(315 ¹)			

¹ za vezavo s tehnično vzgojo, skupaj je 120 ur, 60 ur je v predmetniku za tehnično vzgojo

² za vezavo z matematiko, skupaj 120 ur, 60 ur je v predmetniku matematika

³ ni za vezavo s tehnično vzgojo

⁴ za vezavo s tehnično vzgojo, druge ure (60) do skupnega števila 90 ur prispeva predmetnik za tehnično vzgojo

4.3 Pojasnila

4.3.1 Vaje pri predmetih tega predmetnega področja s so eksperimentalne (v skupinah po največ 16 študentov) in potekajo v posebnih laboratorijskih učilnicah.

4.3.2 Študenti opravljajo strnjeno pedagoško delovno prakso, in sicer: 14 dni (2 tedna) v 3. letniku na osnovni šoli in 14 dni (2 tedna) v 4. letniku na šolah srednjega usmerjenega izobraževanja. Te ure so zunaj 3600-urne obveznosti. Med štirinajstrednjo pedagoško delovno prakso mora vsak študent pri vsaki

stroki opraviti tri nastope, tri hospitacije pri učiteljih in tri hospitacije pri profesorjih.

4.3.3 Študent študija ob delu je oproščen pedagoške delovne prakse, če pri poučevanju tega predmeta vsaj 6 mesecev delovnih izkušenj.

4.3.4 Vsak študent mora obiskovati telesno vzgojo. Ta poteka v 2. letniku v 1. in 2. letniku. Te ure so zunaj 3600-urne obveznosti.

4.3.5 Prilagoditev programa za študij ob delu. Študentom ob delu se program prilagodi tako, da študenti poslušajo tretjino predavanj, opravijo tretjino ur seminarjev in vse eksperimentalne vaje, navedene v učnih načrtih. Za tiste, ki so diplomirali na višji stopnji po starih programih, lahko prevzamejo na podlagi tega predmetnika in učnih načrtov prilagojeni predmetni učne načrte za 3. in 4. letnik.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE IN ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za prehod v višji letnik morajo študentje opraviti izpite (kolokvije) pred slednjih predmetih:

- za vpis v 2. letnik: fizika I, fizikalni eksperimenti I, SLO in DS I
- za prehod v 3. letnik: fizika II, pedagogika I, didaktika, SLO in DS II
- za prehod v 4. letnik: vse obveznosti iz prvega in drugega letnika, derna fizika, fizikalni eksperimenti III

5.2 Študentje smejo ponavljati letnik, če opravijo najmanj polovico stroških obveznosti, ki so predvidene za vpis v višji letnik.

5.3 Študent konča študij, ko opravi vse obveznosti po programu in diplomski izpit iz ene od vpisanih strok. Diplomski izpit iz fizike obsega zagovor pismeno ocenjenega diplomskega dela. Študent mora pokazati pri diplomskem delu sposobnost, da zna uporabljati teoretično znanje v pedagoški praksi.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Habilitirani učitelji po Zakonu o usmerjenem izobraževanju za učitelje učno področje:

Za izvajanje pedagoške prakse so potrebni tudi zunanji sodelavci

6.2 Materialni pogoji:

Študijski program zahteva:

- predavalnice, ki ju je mogoče zatemniti;
- tri specializirane učilnice za predmet fizikalni eksperimenti I, II, III, zbirke učil za predmete: fizika, moderna fizika, fizikalni eksperimenti II, III, elektronika, metodika fizike;
- specializirane delavnice (mahanska, foto, elektro) za laboratorijske učne čine.

6.3 Usmeritev v znanstveno raziskovalno in strokovne dejavnosti

Izobraževalna organizacija opravlja raziskovalno delo, povezano z vzgojno-izobraževalnim delom na posameznih področjih. Pri tem se povezuje z drugimi visokoškolskimi in raziskovalnimi organizacijami in se združuje v posredne raziskovalne skupnosti.

Z organiziranjem in izvajanjem raziskovalne dejavnosti izobraževalna organizacija:

- skrbi, da se s svojimi raziskovalnimi dosežki vključuje v širšo družbeno skupnost;
- skrbi za vključevanje izsledkov raziskovalnega dela v vzgojno-izobraževalni proces;
- uvaja in usposablja študente za vrednotenje vzgojno-izobraževalnega dela;
- sodeluje z drugimi raziskovalnimi organizacijami;
- objavlja izsledke raziskovalnega dela;
- sodeluje z nosilci načrtovanja družbenega razvoja.

Raziskovalno delo poteka na podlagi raziskovalnih programov. K urejanju raziskovalnih programov izobraževalna organizacija pritegne tudi študente tako, da opravljajo seminarske naloge, sodelujejo pri raziskovalnem delu učiteljev in pripravljajo diplomska dela.

Fizika za področje izobraževanja — MAG

Program so sestavili: predavatelji ustreznih predmetov ter strokovni in samoupravni organi Vtozd fizika.

1. LİK MAGISTRA FIZIKE ZA PODROČJE IZOBRAŽEVANJA

Študij je usmerjen v strokovno in pedagoško problematiko pouka fizike, v snovanje novih poskusov in metod pri pouku ter v razvoj poučevanja in učenja fizike. Učitelje usposablja za samostojno delo in zahtevnejše naloge pri pouku fizike: pripravljanje učnih načrtov, pisanje učbenikov, uvajanje novih načinov pouka in preskušanja znanja, sestavljanje zbirke vprašanj, računskih nalog in eksperimentalnih vaj, projektiranje učil in opreme, pripravo poskusov za fizikalni pouk, sestavljanje programov za uk fizike ob računalniku.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Izobraževalna skupnost Slovenije in

Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: Naravoslovno-matematična in pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Fizika — za področje izobraževanja

Vrsta: MAG

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

4 PREDMETNIK

Predavanja so ciklična

	predavanja	vaje	seminar	skupaj ur
1. leto				
Pregled klasične fizike	60	30	—	90
Razvoj fizike	45	30	15	90
Višji fizikalni praktikum	—	90	—	90
Izbrana poglavja	60	—	—	60
Referati iz literature	—	—	30	30
2. leto				
Fizika delcev in snovi	60	45	—	105
Didaktika fizike	45	—	15	60
Projekti iz fizikalne didaktike	—	90	—	90
Izbrana poglavja	60	—	—	60
Referati iz literature	—	—	30	30

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Pogoj za vpis v drugi letnik so uspešno opravljene vaje iz prvega letnika in seminar.

Pri predmetih, ki imajo predavanja in vaje, obdelava študent na semester po eno do dve študijski nalogi, o katerih na kratko poroča pri vajah. Pismo obdelano nalogo (do 4 strani) študent predloži učitelju, ki mu jo vrne s popravki in pripombami.

Vsak kandidat izdela v dogovoru s svojim mentorjem ter ob njegovi pomoči

in kritiki vsako leto po eno enourno ali dve polurni predavanji, ki ju prav predloži napisane. Vsaj eno izmed teh predavanj ali eno izmed študijskih nalog mora kandidat pripraviti za objavo v strokovnem časopisu. Referate in študijske naloge predloži kandidat tudi komisiji za magistrski izpit — obenem magistrskim delom.

5.2 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Na začetku študija si kandidat izmed učiteljev na Vtozd Fizika izbere mentorja, ki usmerja in spremlja študij kandidata, ocenjuje njegovo delo na tem svetuje teme in pomaga pri sestavljanju referatov za seminar, predmetno za magistrsko delo ter mu z nasveti in kritiko pomaga pri tem delu.

Sola, na kateri kandidat uči, naj bo hkrati laboratorij, v katerem lahko skuša in izboljšuje učne metode in uvaja novosti pri podajanju učne snovi, demonstracijskih poskusih, pri načinu preskovanja znanja in vajah učne snovi.

Po enkrat v vsakem semestru vabi kandidat svojega mentorja in podpira svoje kolege, da prisostvujejo pouku, da si ogledajo fizikalno opremo in se pri njej vključijo v posamezne dejavnosti.

Raziskovalna skupnost Slovenije razpisuje podiplomske štipendije in finančnih možnosti odobrava uspešnim študentom.

5.3 Pogoji za zaključek študija

Posamična izpita sta iz predmetov klasična fizika in razvoj fizike. Iz projekta in iz projektov fizikalne didaktike ni izpitov, ampak se znanje preverja sproti.

Komisijski magistrski izpit je sestavljen iz splošnega dela, ki obsega fizikalne delce in snovi ter didaktike fizike, ter iz zagovora magistrskega dela. Komisija ocena je povprečje ocen za magistrsko delo (z zagovorom), dela v šoli, in prečja drugih ocen.

Zagovor magistrskega dela je javen. Komisijo za zagovor sestavljajo študenti, oba učitelja splošnega dela izpita in mentor. Kandidat na kratko predloži vsebino svojega dela in odgovarja na vprašanja komisije in ostalih prisotnih.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovski pogoji

Pedagoško-znanstveni delavci morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o usmerjenem izobraževanju (členi od 180 do 193).

6.2 Materialni pogoji: najmanj ena predavalnica, računalniške storitve, oprema in praktikum.

6.3 Usmeritev v znanstvenoraziskovalno in strokovne dejavnosti

Izvajanje izobraževanja je povezano z dolgoročno znanstveno in strokovno usmerjenostjo Vtozd Fizika, ki je opredeljena v planskih aktih in raziskovalnih programih.

Biologija — VIS (pedagoška-enopredmetna)

2. letnik		
Biokemija	150	
Molekularna genetika	150	
Biologija celice	60	
TSLO II	60	
Splošna mikrobiologija	75	
Sist. zoologija nevretenčarjev	210	7 D
Sistemska botanika	195	7 D
Telesna vzgoja II		
Skupaj ur	900	

Med študijem mora vsak študent opraviti vsaj dva tedna prakse.
Opomba: S popravki pri specialnih predmetih bo VTO Biologija poskušala zadostiti zahtevam programskih jeder psihološko-pedagoških predmetov.

4.1 Navodilo za izvajanje predmetnika

Študenti vpišejo isti program 1. letnika, v drugem, tretjem oziroma četrtem letniku pa skupne predmete in posebne predmete svoje smeri.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE IN ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje

V višje letnike se lahko vpišejo študenti, ki so opravili vse obveznosti, kot jih določajo pravila študija. Študent, ki iz utemeljenih razlogov (materinstvo, izjemne socialne ali družinske okoliščine, vrhunski športniki) ni opravil vseh obveznosti, lahko izjemoma napreduje v višji letnik, če manjkajoči pogoj ni osnova za predmet višjega letnika in če prejšnji uspehi kažejo, da bo manjkajoče obveznosti lahko opravil do vpisa v naslednji letnik.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika

Študent sme ponavljati posamezen letnik, če opravi vse obveznosti iz predhodnega letnika in del obveznosti iz ponavljanega letnika, ki jih določi ustrezen organ VTO skladno z določili zakona oziroma statuta.

5.3 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Pri izbiri smeri in blokov svetuje posebna komisija VTO. Poleg predvidenih kadrovskih potreb in uspešnosti študija so v 1. letniku merilo za usmerjanje zlasti: sposobnost, nadarjenost, nagnjenja, interesi, prizadevnost študentov in zmogljivost posameznih smeri z blokii.

5.4 Zaključek študija

Študent konča študij potem, ko uspešno opravi vse izpite in uspešno zagovarja diplomsko nalogo.

O postopku za pridobitev teme in za zagovor diplomske naloge so posebna pravila.

6 POGOJI ZA IZVEDBO PROGRAMA

6.1 Kadrovski pogoji

Učitelji in sodelavci, ki bodo sodelovali pri izvedbi programa, morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določajo Zakon o usmerjenem izobraževanju in merila za izvolitev in ponovno izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih sodelavcev in delavcev, ki so vključeni v Statut Vtozda Biološki oddelek BF.

Za izvajanje predmeta se zahteva tudi ustrezna habilitacija za določeno področje ali za določen predmet.

Pri večini predmetov so za izvajanje potrebni visokošolski učitelji, asistenti in tehnični sodelavci.

Predmeti: telesna vzgoja, statistika in računalništvo spadajo (za potrebe Vtozda Biološki oddelek) med večšine. Zato jih lahko izvajajo tudi predavatelji.

6.2 Materialni pogoji

Za normalno izvedbo programa so potrebne sodobno opremljene predavalnice in vajalnice za skupne in specialne predmete ter oprema za izvedbo diplomskih in magistrskih nalog. Seznam najvažnejše opreme, ki bi jo bilo treba dopolniti, posodobiti oziroma na novo nabaviti skladno z zahtevami, ki jih terja predlagani program, je v posebni prilogi programa.

Sestavljavci programa: dr. M. Gogala (vodja delovne skupine), dr. K. Tarman, dr. B. Sket, dr. T. Wraber, dr. T. Valentincič, dr. N. Gogala, dr. M. Grabar, dr. P. Maček, dr. T. Verčkovnik, dr. M. Stefančič, dr. A. Martinčič, dr. S. Cervek, dr. K. Drašlar in dr. P. Ličar.
 Pri izdelavi osnutka so sodelovali študentje: J. Piškur, A. Gasparič, M. Dolinar, M. Virant, občasno pa tudi drugi.

1 LIK DIPLOMANTA PEDAGOŠKE SMERI

Diplomant pedagoške smeri biologije je usposobljen za poučevanje biologije kot splošno izobraževalnega in strokovnega predmeta ter za poučevanje zdravstvene vzgoje.

Poznati mora svojo stroko, osnove pedagogike, psihologije in didaktike, zlasti pa izobraževalno metodologijo svoje stroke. Obvladati mora učno tehnologijo, sodobne metode in oblike dela in jih ustrezno vključevati v vzgojno-izobraževalni proces. Poznati mora družbeno izhodišča vzgojno-izobraževalnega procesa in jih zavestno uresničevati v skladu z vzgojno-izobraževalnimi smotri.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Izobraževalna skupnost Slovenije in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: naravoslovno-matematična in pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Biologija

Vrsta: VIS

2.4 Smer: pedagoška — enopredmetna

2.5 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Predhodni program: Naravoslovno-matematična tehnologija

Vrsta: SR

Stopnja zahtevnosti dela: V

Ime zahtevnejšega programa: Specializacije: biološka tehnika, biološka kontrola predvsem v varstvu okolja, zdravstvu in farmacevtski industriji (IZS, VIZ)

Biologija — MAG — VI/2

Mikrobiologija MAG — VII/2

2.6 Strokovni naslov, dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

Strokovni naslov: profesor biologije (usposobljen za poučevanje biologije in zdravstvene vzgoje na srednji stopnji usmerjenega izobraževanja).

2.7 Trajanje študija: štiri leta

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Vpišejo se lahko kandidati, ki so končali izobraževanje po programu Naravoslovno-matematična tehnologija, Učitelj naravoslovno-matematične smeri ali zdravstveni tehnik. Kandidati iz drugih štiriletnih programov, ki nimajo vsaj 80 ur biologije, 220 ur kemije, 490 ur matematike, 320 ur fizike, 550 ur matematike jezika in 430 ur tujega jezika v obsegu navedenih programov oziroma smeri, opravljajo preskus znanja iz manjkajoče snovi. Vpišejo se lahko tudi kandidati, ki so pred uvedbo usmerjenega izobraževanja končali gimnazijo splošne ali gimnazijo pedagoške smeri.

4 PREDMETNIK

PREDMET	Skupni 1. letnik	Terensko delo
1. letnik		
Splošna zoologija	180	2 D
Splošna botanika	135	2 D
Anorganska kemija	120	
Organska kemija	135	
Matematika	90	
Fizika	75	
Geologija s paleontologijo	60	
Temelji sociologije in politologije	60	
TSLO I	45	
Telesna vzgoja I		
Skupaj ur	900	

PREDMET	S 2	Terensko delo
3. letnik		
Statistika	60	
Računalništvo	30	
Osnove zoofiziologije	120	
Fitofiziologija	135	
Primerjalna anatomija vretenčarjev	135	
Morfologija in ekologija človeka	60	
Anatomija človeka	75	
Biologija strunarjev	60	
Uvod v pedagogiko	60	
Psihologija pouka in učenja	30	
Metodika biološkega izobraževanja	90	
Didaktika	30	
Prva pomoč	15	
Skupaj ur	900	

4. letnik		
Genetika evkariontov	30	
Evolucija	45	
Antropologija	45	
Teoretična biologija z osnovami filozofije	30	
Temelji politične ekonomije	30	
Etologija	30	
Ekologija živali	120	4 D
Ekologija rastlin	105	4 D
Varstvo okolja	60	2 D
Ekologija morja	45	4 D
Fiziologija človeka	90	
Metodika biološkega izobraževanja	135	1 D
Mentalna higiena	60	
Metodika zdravst. izobraževanja	30	
Hospitacije in nastopi	pedag. praksa 1 teden	
Socialna medicina	45	
Telesna vzgoja		
Skupaj ur	900	

Biologija — VIS (pedagoška-dvopredmetna)

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev in Izobraževalna skupnost Slovenije

2.2 Usmeritev: pedagoška, naravoslovno matematična

2.3 Ime in vrsta programa: Biologija VIS

Smer: pedagoška dvopredmetna

2.4 Stopnja zahtevnosti dela: VI/1

2.5 Ime predhodnega programa

VIP Učitelj — naravoslovno-matematična smer — SR VIP Naravoslovno-matematična tehnologija — SR

2.6 Zahtevnejši program: VIP Biološko izobraževanje — MAG

2.7 Strokovni naziv, značilna dela in naloge

Strokovni naziv: profesor biologije in ...

Značilna dela in naloge: Dela in naloge učitelja v osnovni šoli in v skupni vzgojno-izobraževalni osnovi tistih programov srednjega izobraževanja, ki jih določijo posebne izobraževalne skupnosti za pedagoško usmeritev in izobraževalna skupnost Slovenije.

4 PREDMETNIK

4.1 Skupni predmeti in pedagoško-psihološki predmeti

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj ur
Splošna ljudska obramba in družbena samozagata	60	45	—	—	105
Sodobna filozofija	—	—	60	—	60
Sociologija s politologijo	60	—	—	—	60
Politična ekonomija	—	—	—	30	30
Psihologija	—	—	90	—	90
Didaktika z izobraževalno tehnologijo	—	60	—	—	60
Pedagogika z metodiko	60	45	—	—	105
Skupaj	180	150	150	30	510

4.2 Skupni strokovni predmeti in kemija-biologija

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj ur
Matematika	60	—	—	—	60
Fizika	60	—	—	—	60
Računalništvo in osnove znanstveno-tehnološke informatike	30	—	—	—	30
Tehnična angleščina	(60)	(60)	(60)	(60)	(240)
Anorganska kemija	150	—	—	—	150
— eksperimenti	60	—	—	—	60
Organska kemija	—	150	—	—	150
— eksperimenti	—	60	—	—	60
Analizna kemija	—	75	—	—	75
Fizikalna kemija	—	—	75	75	150
— eksperimenti	—	—	30	30	60
Strukturna kemija	—	—	—	30	30
Pregled tehnologij	—	45	—	—	45
Eksperimenti I	45	45	—	—	90
Eksperimenti II	—	—	45	45	90
Metodologija kem. izobraževanja	—	—	120	120	240
Interesne dejavnosti s področja kemije	—	—	—	30	30
Izbirni predmeti — kemija	—	—	120	120	240
Splošna biologija	165	—	—	—	165
Mikrobiologija	30	—	—	—	30
Geologija in palentologija	30	—	—	—	30
Anatomija in fiziologija človeka	30	—	—	—	30
Izbirni predmet	60	—	—	—	60
Sistematska botanika	—	60	60	—	120
Zoologija nevretenčarjev	—	75	—	—	75
Biokemija	—	45	—	—	45

Sestavljavci programa:
 Program je pripravila delovna skupina VTOZD za biologijo Biotehniške fakultete (dr. Pavle Ličar, dr. Tatjana Verčkovnik), PA Ljubljana (mag. Jože Drašlar) in PA Maribor (dr. Marjanca Markič in dr. Ljerkica Godiel).

1 LIK DIPLOMANTA: profesor biologije in ...

1. Osebnostni profil profesorja biologije in ... mora vsebovati tele značilnosti:

a) spoznavno in akcijsko učinkovitost;
 — razvitost umskih sposobnosti za razumevanje teoretskih osnov na obravnavanih področjih;
 — razvitost interesov za vzgojno-izobraževalno delo (najboljše psihomotorne in senzorične sposobnosti glede na zahteve posamezne študijske smeri);
 — visoko stopnjo komunikativnosti in ozavešenosti pri delu z mladino in starši;

b) čustveno ustreznost:
 — čustvena stabilnost in zmogljivost prilagajanja v delu z mladino;
 — veselje do opravljanja vzgojno-izobraževalnega dela;

c) družbeno (socialno) ustreznost:
 — spoštovanje in upoštevanje mišljenja drugih, pripravljenost in zmogljivost skupinsko delo z drugimi (učitelji, učenci, starši in drugimi);
 — ozavešenost na podlagi etičnih vrednot socialističnega humanizma, ki se kaže v odnosu do človeka, družbe, narave in umetnosti;

— pozitiven in dejaven odnos do samoupravnih socialističnih družbe, do zgodovinskega boja slovenskega naroda in drugih narodov in narodnosti Jugoslavije pri uresničevanju družbenih ciljev in do naravne in kulturne dediščine.

Poklicni profil
 Profesor biologije in ... je pedagoški delavec, ki samostojno pripravlja in izvaja vzgojno-izobraževalno delo z učenci v razredu, skupini ali posamično v osnovni šoli. Načrtuje in izvaja pouk posameznih predmetov, vodi samostojno poučevanje učencev, dodatni in dopolnilni pouk, interesne dejavnosti in organizirajo dejavnosti v prostem času učencev. Sodeluje pri pripravi in izvajanju družbo vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v vzgojno-izobraževalnem programu šole.

Pri svojem delu sodeluje z drugimi učitelji, z učiteljskim zborom šole; z drugimi pedagoškimi delavci šole, z učenci, s starši ali skrbniki učencev, z zunanjimi sodelavci šole in vodstvom šole. Povezuje šolske dejavnosti z dejavnostmi v okolju krajevne skupnosti in občine.

Učitelj načrtuje, organizira in usklajuje vzgojno-izobraževalne vplive navedenih dejavnosti. Sistematično spremlja, preučuje, usmerja in spodbuja razvoj celostne osebnosti učencev v skladu z veljavnimi vzgojnimi smotri.

Profesor biologije in ... mora imeti poglobljeno temeljno izobrazbo za razumevanje zakonitosti obeh strok ter njihovih vplivov na družbeni razvoj, za razumevanje konkretnih družbenih razmer — družbenogospodarskih odnosov in idejnih tokov; dejavno se mora vključevati v samoupravne socialistične odnose in tako prispevati k njihovem uveljavljanju in razvoju. Stroko mora obvladati toliko, da lahko samostojno podaja program biologije in ... kot to terja program teh predmetov na osnovni šoli. Obvladati mora večšine eksperimentalnega dela v stroki in jih znati kakovostno podajati učencem.

Sposoben mora biti povezovati temeljne pojme stroke s celostnim razvojem znanosti in tehnologije in celotne družbe.

Dobro mora poznati nevarnosti pri svojem delu. Vedeti mora tudi, kako se preprečujejo škarni vplivi uporabe znanstvenih in tehnoloških dosežkov.

Poznati mora zasnovo SLO in DS, da lahko po svoji stroki sodeluje v obrambi in družbenosamozaščitni dejavnosti ter da lahko vanjo usmerja tudi svoje učence in njihove starše.

Obvladati mora metode in tehnike vzgojno-izobraževalnega procesa in procese razvoja osebnosti otrok v dobi osnovnošolskega izobraževanja. Poznati mora vlogo vzgojno-izobraževalne dejavnosti kot sestavine celotnega družbenega življenja ter procese povezovanja vzgojno-izobraževalnega dela z drugimi deli združenega dela in z družbenim okoljem.

Poznati mora značilnosti posameznih pedagoških pojavov, ter organizacijo in načrtovanje vzgojno-izobraževalnega dela celotne šole. Usposobljen mora biti za načrtovanje, izvajanje in vrednotenje izobraževalne, vzgojne, samoupravne, rekreativne in drugih dejavnosti učencev.

Usposobljen mora biti tudi za izvajanje izobraževanja odraslih na stopnji zahtevnosti osnovne šole.

PREDMET	1.	Letnik 2.	3.	4.	Skupaj ur
Fitofiziologija	—	60	—	—	60
Genetika	—	30	—	—	30
Interesne dejavnosti	—	30	—	—	30
Izbirni predmeti	—	75	—	—	75
Sistem. zoologija strunarjev	—	—	60	—	60
Zoofiziologija	—	—	60	—	60
Didaktika biologije	—	—	90	120	210
Biološki praktikum	—	—	90	120	210
Ekologija	—	—	—	90	90
Evolucija	—	—	—	30	30
Izbirni predmet	—	—	—	60	60
Skupaj	720	750	750	870	3090
Skupni predmeti in pedagoško-psihološki sklop	180	150	150	30	510
Skupaj	900	900	900	900	3600

2 tedna pedagoške prakse (pri vsakem predmetu študijske vezave). Študent opravi 4 nastope in 8 hospitacij.
Pedagoško prakso opravlja študent v 3. in 4. letniku študija.

Opomba: Manjše razlike bodo opredeljene v izvedbenem predmetniku visokošolske organizacije.

4.3 Pojasnila k predmetniku

4.3.1 Vaje pri predmetih tega predmetnega področja so eksperimentalne (v skupinah po največ 16 študentov) in potekajo v posebnih laboratorijih in učilnicah.

4.3.2 Študenti lahko izbirajo v obsegu izbirnih predmetov in vsebin poleg predmetov, navedenih v preglednici, še druge biološke predmete ali pa dodatne vsebine v sklopu obveznih predmetov.

4.3.3 Za predmetno vezavo biologija-kemija so skupni strokovni predmeti matematika (60 ur), fizika (60 ur), računalništvo in osnove znanstvenotehnološke informatike (30 ur).

4.3.4 V izvedbenem predmetniku je dovoljeno predmete deliti.

4.3.5 Študenti opravljajo strnjeno pedagoško delovno prakso, in sicer: 14 dni (2 tedna) v 3. letniku na osnovni šoli in 14 dni (2 tedna) v 4. letniku na osnovnih in srednjih šolah. Te ure se ne štejejo v število 3600 ur.

4.3.6 Študent študija ob delu je oproščen pedagoške delovne prakse, če ima pri poučevanju tega predmeta vsaj šest mesecev delovnih izkušenj.

4.3.7 Vsak študent mora obiskovati telesno vzgojo. Ta poteka po 2 uri na teden v prvem, drugem in četrtem letniku. Te ure so zunaj 3600-urne obveznosti.

4.3.8 Študenti morajo opraviti vse s programom določene terenske vaje, ki se ne štejejo v obremenitev 3600 ur.

4.3.9 Prilagoditev programa za študente z delovnimi in življenjskimi izkušnjami.

Izvedbo predmetnika in organizacijo vzgojno-izobraževalnega dela je mogoče prilagoditi študentom z delovnimi in življenjskimi izkušnjami. Ti morajo opraviti vsaj tretjino predavanj, tretjino seminarjev, vse eksperimentalne vaje, vse terensko delo, določeno z učnimi načrti.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik:

a) Študent lahko preide iz 1. letnika v 2. letnik, če opravi študijske obveznosti iz:

- splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite I,
- splošne biologije
- mikrobiologije ali interesne dejavnosti.

b) Za napredovanje iz 2. letnika v 3. letnik študija mora študent opraviti študijske obveznosti iz:

Proizvodno-tehnična vzgoja — VIS (dvopredmetna)

Program so sestavili: mag. I. Gerlič, dr. J. Grum, mag. A. Kregar, mag. A. Papotnik, mag. B. Vrišer, M. Jaklin, A. Gros, S. Kovačec, B. Kunstelj, R. Vidmar.

1 LIK DIPLOMANTA

Profesor proizvodno-tehnične vzgoje (tehnične vzgoje in OTP) je pedagoški delavec, katerega naloge so opredeljene s potrebnimi samoupravnimi socialističnimi družbe, z nalogami osnovne šole in srednjega izobraževanja ter z zahtevami tehnične in pedagoške znanosti. Njegova naloga je, da uresničuje temeljne družbene smotre osnovne šole in srednjega izobraževanja, da razvija učenca v svobodno, ustvarjalno, samostojno in celotno osebnost.

Ta smoter uresničuje tako, da diplomant:

- spoznava individualnost in sposobnosti vsakega učenca, spodbuja in usmerja njegovo dejavnost, omogoča in spodbuja razvoj učencev, vpliva na oblikovanje njihovih izobraževalnih in poklicnih interesov ter v skladu z njimi učenca poklicno usmerja;
- načrtuje in organizira vzgojno-izobraževalni proces ter usmerja in vodi učenca pri samostojnem pridobivanju znanja iz tehnike in proizvodnje;
- organizira, usmerja in vodi interesne in druge dejavnosti učencev;
- s svojim delom in ravnanjem predstavlja in prenaša družbeno-moralne in kulturne vrednote socialistične samoupravne družbe;
- usklajuje in povezuje svoje delo z drugimi učitelji, s starši, svetovalnimi in zdravstvenimi delavci, društvi, družbenopolitičnimi organizacijami, organizacijami združenega dela in krajevnimi skupnostmi.

Za uresničevanje teh nalog si diplomant med podiplomskim študijem pridobi temeljno splošno strokovno in praktično znanje, si oblikuje potrebne osebnostne lastnosti ter se tako oblikuje v učitelja, ki s svojo strokovno in pedagoško-psihološko usposobljenostjo ter z zavzetim družbenim delovanjem zmore uresničevati smotre osnovne šole in predmeta OTP v srednjem izobraževanju. Študij je zasnovan na izhodišču, da lahko smotre samoupravne socialistične družbe uresničuje le učitelj, ki se je za to tudi sam usposabljal.

Diplomanti sodelujejo v organiziranih oblikah študijskega dela.

Pri tem

- spoznajo osnove tehnike, tehnologije, organizacije dela in proizvodnje ter temeljne proizvodne industrijske panoge;
- povezujejo naravne zakonitosti s tehnološkimi procesi in inovacijskimi spremembami;
- razvijajo delovne navade in spretnosti pri delu z orodjem, stroji, napravami in instrumenti;
- znajo ob zastavljenih tehničnih problemih samostojno poiskati načine in sredstva za reševanje teh problemov ob ustvarjalnem združevanju teoretskih spoznanj s smotno izpeljavo;
- se usposobijo za načrtovanje, organiziranje in preverjanje posameznih faz in celotnega proizvodnega cikla, ob gospodarni izrabi časa, materiala in energije;
- se nauče povezovati strokovno opredeljena področja v enovito miselno celoto;
- se usposobijo za ustno, pisno in grafično komuniciranje;
- ob spoznavanju tehničnih elementov, ob laboratorijskih poskusih, načrtovanju izdelkov za proizvodno delo in tehnični dokumentaciji doživljajo proizvodne procese in vloge posameznika in skupine v njih, razvijajo kulturo dela ter se vraščajo v samoupravni sistem;
- spoznajo ekonomske odnose in zakonitosti, gospodarske težnje v družbenem razvoju ob upoštevanju ekoloških in človeških dejavnikov, ki jih predvideva naš družbeni sistem;
- se usposobijo za pravilno uporabo zaščitnih sredstev in uveljavljanje varnostnih ukrepov pri delu in v prometu;
- se seznanijo s sestavo, z delovanjem in uporabo sodobnih vojnih sredstev v skladu s sistemom SLO in družbene samozaščite;
- spoznavajo zakonitosti vzgojnega procesa, razumejo idejno določenost in razredno usmerjenost vzgojno-izobraževalnih sistemov in pedagoških idej, določenost le-teh z vsakokratnim družbenim dogajanjem ter razumejo marksistično zasnovanost vzgojno-izobraževalnega procesa, spoznavajo razloge in procese, ki zahtevajo posodabljanje učno-vzgojnega procesa;
- spoznavajo in obvladujejo teorijo, načela, metode, tehnike in sredstva vzgajanja in izobraževanja v socialistični samoupravni družbi;
- si oblikujejo pozitiven odnos do mladine, do svojega poklica, dolžnosti in odgovornosti za poklicno delo in spoznajo, da morajo svoje znanje nenehno izpopolnjevati;
- razumejo značilnosti in posebnosti otrokove duševnosti, znajo temu prilagojeno ukrepati, se usposobijo za učinkovito individualizacijo in notranjo diferenciacijo pouka in vseh drugih dejavnosti tehnične vzgoje;
- spoznajo smernice sodobne specialne pedagogike, se usposobijo za prepoznavanje različnih stopenj in vrst prizadetosti in za tako obravnavo, ki blazi motnje;
- znajo izbirati in oblikovati učne vsebine, uporabljati metode in oblike dela skladno z razvojnimi individualnimi posebnostmi učencev glede na poseben položaj v razredu in tako, da kar najbolj razvijajo samostojnost, kritičnost, iniciativnost in ustvarjalnost učencev;
- znajo funkcionalno in prilagojeno uporabljati različne učne tehnike in spretnosti ter gospodarno in smotno uporabljati sodobno učno tehnologijo; s tem pripomorejo k racionalizaciji in učinkovitosti vzgojno-izobraževalnega dela in si samostojno pripravljajo didaktično gradivo;
- podrobno poznajo vsebino tehnične vzgoje po učnih načrtih osnovne šole, učne vsebine OTP v SVIO in delovne metode, ki so primerne pri pouku tehnične vzgoje v osnovni šoli in OTP v srednjem izobraževanju;
- se usposobijo za načrtovanje, organizacijo in vodenje vzgojnih dejavnosti, ki jih zahteva sodobna šola, zlasti celodnevna;
- organizirajo in vodijo učence pri samostojnem delu, s svojimi načini dela

jim oblikujejo in utrjujejo učne in delovne navade; znajo pravilno in učinkovito motivirati učence pri šolskih in drugih dejavnostih;

— znajo oblikovati kolektiv, v njem razvijati samoupravne in demokratične odnose, s kolektivom in v njem oblikovati posameznika ter strpno in humanost reševati kritične vzgojne situacije;

— spoznajo zakonitosti družinske vzgoje, znajo navezati stik s strši, si pridobiti njihovo zaupanje in skupaj z njimi izbirati najučinkovitejše načine reševanja učnovzgojnih težav;

— se usposobijo za kritično analizo svojega vzgojno-izobraževalnega dela ter na podlagi te analize in nenehnega samoizobraževanja izboljšujejo svoje delo;

— se usposobijo za sodelovanje pri raziskavah o specialno didaktičnih problemih;

— se usposobijo za vzdrževanje, obnavljanje in dopolnjevanje šolske zbirke ter za njeno posodabljanje;

— se usposobijo za vzdrževanje orodja, strojev in naprav v šolski delavnici; spoznajo metodologijo in zakonitosti pri organizaciji in zvedbi proizvodnega dela in delovne prakse v sklopu proizvodno-tehničnega področja v usmerjenem izobraževanju.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Proizvodno tehnična vzgoja

Vrsta: VIS

2.4 Ime predhodnega programa: Učitelj naravoslovno-matematična smer, Naravoslovno-matematična tehnologija

4 PREDMETNIK

4.1. Preglednica skupnih in pedagoško-psiholoških predmetov

PREDMET	1.	Letnik 2.	3.	Skupaj 4.
SLO in DS	60	45	—	—
Sodobna filozofija	—	—	60	—
Sociologija s politologijo	60	—	—	—
Politična ekonomija	—	—	—	30
Psihologija	—	—	90	—
Pedagogika (s pedagoško metodol.)	60	45	—	—
Didaktika (z izobraž. tehnolog.)	—	60	—	—
Naravoslovje in tehnologija	—	—	—	30
Interesne dejavnosti ¹	—	—	30	—
Skupaj	180	150	180	60

4.2. Preglednica predmetov proizvodno-tehnične vzgoje

PREDMET	1.	Letnik 2.	3.	4.	Skupaj
Matematika ²	60	—	—	—	60
Računalništvo in informatika ³	—	45	—	—	45
Fizika ⁴	75	—	—	—	75
Kemija ⁵	90	—	—	—	90
Tehnična dokumentacija	75	—	—	—	75
Tehnologija in obdelava gradiv	45	60	—	—	105
Strojni elementi s strojeslovjem	—	75	—	—	75
Energetika	—	—	60	—	60
Proizvodni sistemi in tehnika industrijske proizvodnje	—	—	30	—	30
Psihološki, sociološki in organizacijski vidiki dela	—	—	—	60	60
Elektrotehnika	—	60 ⁶ (— ⁵)	75	—	120 ⁶ (75)
Elektronika	—	90 ⁶ (45 ⁷)	—	—	90 ⁶ (45 ⁷)
Proizvodno-tehnični praktikum	60	60	90	60	270
Praktikum iz strojeslovja	—	90	—	—	90
Razvoj in fizikalne osnove tehnike	—	—	—	90	90
Metodika pouka proizvodno-tehnične vzgoje	—	—	90	120	210
Tehnične interesne dejavnosti	—	—	—	75	75
Skupaj ur	330 ⁶ (315 ⁶)	375 ⁵ (450 ⁶)	345	405	1455 ⁶ (1500 ⁶)

¹ Ta predmet se lahko uvrsti v preglednico predmetov proizvodno-tehnične vzgoje 4.2.

Tuji jezik je zajet v programu za fiziko in kemijo (seminar).

² skupaj za matematiko 120 ur (60 ur je v predmetniku za fiziko ali kemijo)

³ skupaj za računalništvo in informatiko 90 ur (45 ur je v predmetniku za kemijo in fiziko)

⁴ le za vezavo s kemijo, skupaj 135 ur (60 ur prispeva predmetnik za kemijo)

⁵ le za vezavo s fiziko

⁶ le za vezavo s kemijo

⁷ le za vezavo s fiziko, k elektroniki prispeva 30 ur še predmetnik za fiziko

4.3 Navodila za izvajanje predmetnika

4.3.1 Pri izvajanju predmetnika je treba upoštevati naslednje:

- Predavanja potekajo v predavalnicah, risalnici in specializiranih učilnicah.
- Vaje in seminarji potekajo v specializiranih učilnicah (risalnica, delav-

— splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite SFRJ,

— pedagogike,

— biokemije,

— sistematske botanike ali zoologije nevretenčarjev.

c) Za napredovanje iz 3. letnika v 4. letnik študija mora študent opraviti poleg vseh izpitov 1. in 2. letnika študija še študijske obveznosti iz:

— zoofiziologije,

— sistematske botanike ali zoologije strunarjev.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika in podaljšanja statusa študenta

Ponavljjanje letnika je določeno s statutom visokošolske organizacije.

5.3 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Pri izbiri predmetnih vezav in izbirnih predmetov svetuje odbor za študijske zadeve VTO. Pri svetovanju glede izbirnih predmetov prevladujejo tale merila usmerjanja: študentove želje in nagnjenja, potrebe in želje štipenditorja, študijski in raziskovalni program VTO ter možnost financiranja v sklopu pristojne izobraževalne skupnosti.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Študent konča študij, če opravi vse obveznosti, ki jih določa program ter opravi dela in uspešno zagovarja pozitivno ocenjeno diplomsko nalogo.

Diplomsko delo izbere iz ene od vpisanih strok študijskega programa. V diplomskem delu mora dokazati tudi sposobnost, da zna prenašati teoretično znanje v pedagoško prakso.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Za izvajanje programa potrebujemo habilitirane učitelje po Zakonu o usmerjenem izobraževanju za določeno področje. Za izvajanje pedagoške prakse pa so potrebni tudi zunanji sodelavci.

6.2 Materialni pogoji

Študijski program zahteva: predavalnice, specializirane učilnice za izvajanje seminarjev, laboratorije, fonolaboratorij, mikror računalniško učilnico, specializirano knjižnico, specializirano delavnico, zbirko učil, terminal za delo z bazami podatkov, avdiovizualna sredstva: kamera, magnetoskop, več televizijskih aparatov, zbirko učnih filmov.

6.3 Usmeritev v znanstvenoraziskovalne in strokovne dejavnosti

Izobraževalna organizacija opravlja raziskovalno delo, povezano z vzgojno-izobraževalnim delom na posameznih področjih. Pri tem se povezuje z drugimi visokoškolskimi in raziskovalnimi organizacijami ter drugimi organizacijami združenega dela — neposrednimi uporabniki.

Raziskovalno delo poteka na podlagi raziskovalnih programov. K uresnitvi raziskovalnih programov izobraževalna organizacija pritegne tudi študente tako, da opravljajo seminarske naloge, sodelujejo pri raziskovalnem delu učiteljev in pripravljajo diplomska dela.

Vrsta: SR

2.5 Ime zahtevnejšega programa: proizvodno-tehnična vzgoja — MA

2.6 Strokovni naslov: Profesor proizvodno-tehnične vzgoje in ...

Stopnja VII: 1

Dela in naloge učitelja v osnovni šoli in v skupni vzgojno-izobraževalni skupnosti, ki jih določita Poselje in Izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev in Izobraževalna skupnost Slovenije.

2.7 Tehnična vzgoja se povezuje s fiziko ali kemijo v dvopredmetno vzgojo.

2.8 Trajanje izobraževanja: štiri leta.

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

3.1 V program se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali program Učitelj naravoslovno-matematične smeri ali Naravoslovno-matematična tehnologija, oziroma gimnazijo splošne ali gimnazijo pedagoške smeri pri uvedbo programov srednjega usmerjenega izobraževanja.

3.2 Brez diferencialnega sprejemnega izpita se lahko vpišejo v ta program tudi kandidati s končanim programom srednjega izobraževanja, v katerem bilo vsaj: 380 ur slovenskega jezika, 280 ur tujega jezika, 380 ur matematike, 280 ur fizike in 280 ur kemije.

3.3 Kandidati, ki niso končali ustreznega srednješolskega programa, lahko vpišejo, če opravijo diferencialni sprejemni izpit iz tistih navedenih predmetov, ki jih v programu prejšnjega izobraževanja niso imeli v zadostnem obsegu. Diferencialni sprejemni izpit obsega razliko med programom, ki so ga končali, in vsebino navedenih predmetov v programu Učitelj naravoslovno-matematična smer.

voja v srednjem usmerjenem izobraževanju in dva nastopa v osnovni šoli. V prvem hospitaciji je skupnih, in sicer: 4 v osnovni šoli, 4 v srednjem usmerjenem izobraževanju, 10 hospitacij opravi študenti pri kolegih — 5 v osnovni šoli in 5 v srednjem usmerjenem izobraževanju.

— Strnjena pedagoška-delovna praksa bo po novih VIP za štiriletni študij štela v osnovni šoli 14 dni (2 tedna) za študente 3. letnika in 14 dni (2 tedna) v srednjem usmerjenem izobraževanju za študente 4. letnika (te ure ne bodo dodane v 360-urno obveznost).

— Med štirinajstrednjo strnjeno pedagoško-delovno prakso mora študent v vsakem predmetu (metodika tehnične vzgoje in metodika proizvodno-tehnične področja) opraviti 3 nastope, 3 hospitacije pri učiteljih in 3 hospitacije pri kolegih.

— Pri vseh delavniških in laboratorijskih vajah moramo upoštevati delitev skupine do 16 študentov, ker je treba skrbeti za varnost študentov in delovnih pogojev.

4.3.2 Študij ob delu

Študentom ob delu se prilagodi program tako, da poslušajo tretjino predavanja, opravijo tretjino ur seminarjev in vse eksperimentalne vaje, navedene v učnih načrtih.

Za tiste, ki so diplomirali na višji stopnji po starih programih lahko pripravimo na podlagi tega predmetnika in učnih načrtov prilagojeni predmetnik in učne načrte za 3. in 4. letnik.

4.3.3 Študent študija ob delu je oproščen pedagoške delovne prakse, če ima poučevanju tega predmeta vsaj 6 mesecev delovnih izkušenj.

4.3.4 Vsak študent mora obiskovati telesno vzgojo. Ta poteka po 2 uri na teden v 1. in 2. letniku. Te ure se ne štejejo v 3600-urno obveznost.

Sestavljalci programa

Program je bil sestavljen v delovni skupini za usklajevanje dvopredmetnih programov s področja naravoslovja za predmetne veze: kemija, biologija in fizika. Sestavljali so ga: prof. A. Kornhauser, prof. J. Maček, mag. S. Glazar, mag. M. Vrtačnik, prof. G. Tomšič, prof. Volavšek in predavatelj tehnične angleščine N. Vesel Kraigher in A. Wood.

1. LIK DIPLOMANTA: profesor kemije in biologije... (osebnostni in posamični profil)

1.1 Osebnostni profil profesorja kemije in biologije — gospodinjstva mora imeti naslednje značilnosti:

a) spoznavno in akcijo učinkovitost:

- razvito umskih sposobnosti za razumevanje teoretskih osnov na obravnavanih področjih;
- razvito zanimanje za vzgojno-izobraževalno delo (najboljše psihomotorne in senzorične sposobnosti glede na zahteve posamezne študijske smeri);
- visoko stopnjo komunikativnosti in ozaveščenosti pri delu z mladino in odraslimi;

b) čustveno ustreznost:

- čustveno uravnoteženost in zmožnost prilagajanja pri delu z mladino; veselje do opravljanja vzgojno-izobraževalnega dela;

c) družbeno (socialno) ustreznost:

- spoštovanje in upoštevanje mišljenja drugih, pripravljenost in zmožnost skupinsko delo z drugimi (učitelji, učenci, starši in drugimi);
- ozaveščenost na podlagi etičnih vrednot socialističnega humanizma, ki kaže v odnosu do človeka, družbe, narave in umetnosti;
- pozitiven in dejaven odnos do samoupravne socialistične družbe, do delovinskega boja slovenskega naroda in drugih narodov in narodnosti Jugoslavije pri uresničevanju družbenih ciljev in do naravnih in kulturnih dediščin.

Posamični profil

Profesor kemije in biologije je pedagoški delavec, ki amostojno pripravlja in izvaja vzgojno-izobraževalno delo z učenci v razredu, skupini ali posamično v osnovni šoli. Načrtuje in izvaja pouk posameznih predmetov, vodi samostojno delo učencev, dodatni in dopolnilni pouk, interesne dejavnosti in organizacijo dejavnosti v prostem času učencev. Sodeluje pri pripravi in izvajanju družbeno-izobraževalnih dejavnosti v sklopu vzgojno-izobraževalnega programa šole.

Pri svojem delu sodeluje z drugimi učitelji, z učiteljskim zborom šole, z drugimi pedagoškimi delavci šole, z učenci, s starši ali s skrbniki učencev, z zunanjimi sodelavci šole in vodstvom šole. Povezuje šolske dejavnosti z dejavnostmi v okolju krajevne skupnosti in občine.

Učitelj načrtuje, organizira in usklajuje vzgojno-izobraževalne vplive navedenih dejavnikov. Sistematično spremlja, proučuje, usmerja in spodbuja razvoj celotne osebnosti učencev v skladu z veljavnimi vzgojnimi smotri.

Profesor kemije in biologije mora imeti poglobljeno temeljno izobrazbo za razumevanje zakonitosti obeh strok in njihovih vplivov na družbeni razvoj, za razumevanje konkretnih družbenih razmer — družbenogospodarskih odnosov in njihovih tokov, dejavno se mora vključevati v samoupravne socialistične odnose in tem prispevati k njihovu uveljavljanju in razvoju. Stroko mora obvladati toliko, da lahko samostojno podaja program kemije in biologije kot to terja program teh predmetov na osnovni šoli. Obvladati mora večšine eksperimentalnega dela v stroki in jih znati učencem kakovostno podajati.

Profesor mora biti povezan s temeljnimi pojmi stroke s celovitim razvojem osebnosti in tehnologije in vse družbe.

Dobro mora poznati nevarnosti pri delu na področju kemije in biologije. Vedeti mora tudi, kako se preprečujejo škodljivi vplivi uporabe znanstvenih in tehnoloških dosežkov.

Poznatni mora zasnovi SLO in DS, da se lahko po svoji stroki vključuje v družbeno — in družbenosamozaščitno dejavnost ter da lahko vanjo usmerja tudi svoje učence in njihove starše.

Obvladati mora metode in tehnike vzgojno-izobraževalnega procesa in proces razvoja osebnosti otrok v dobi osnovnošolskega izobraževanja. Polnopravna vloga vzgojno-izobraževalne dejavnosti kot sestavine celotnega družbenega življenja in procese povezovanja vzgojno-izobraževalnega dela z drugimi dejavnostmi v družbenem okolju.

Poznatni mora značilnosti posameznih pedagoških pojavov ter organizacijo in izvedbo celotnega vzgojno-izobraževalnega dela šole.

Učitelj mora biti za načrtovanje, izvajanje in vrednotenje izobraževalnega vzgojnega, samoupravnega, rekreativnega in drugih dejavnosti učencev.

Učitelj mora biti tudi za izobraževanje odraslih na stopnji z zahtevno-izobraževalnega dela šole.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev in Posebna izobraževalna skupnost za kemijsko, farmacevtsko, gumarsko in nekovinsko usmeritev in Izobraževalna skupnost Slovenije

2.2 Usmeritev: pedagoška, kemijska

2.3 Ime in vrsta programa: Kemija — VIS Smer: kemijsko izobraževanje

2.4 Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

2.5 Ime predhodnega programa: VIP Učitelj — naravoslovno-matematična smer — SR

2.6 Zahtevnejši program: Kemijsko izobraževanje — MAG

2.7 Strokovni naslov, značilna dela in naloge. Strokovni naslov: profesor kemije in biologije. Značilna dela in naloge: Dela in naloge učitelja v osnovni šoli in v skupni vzgojno-izobraževalni osnovni tistih programov srednjega izobraževanja, ki določata Posebni izobraževalni skupnosti in Izobraževalna skupnost Slovenije.

2.8 Trajanje izobraževanja: štiri leta

3. POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

V program se lahko brez preskusa znanja vpišejo:

- kandidati, ki so končali program srednjega izobraževanja Učitelj — naravoslovno-matematična smer in Naravoslovno-matematična tehnologija;
- kandidati, ki so pred uvedbo usmerjenega izobraževanja uspešno končali pedagoško gimnazijo ali gimnazijo splošne smeri;
- kandidati, ki so končali druge programe srednjega izobraževanja, v katerih je bilo najmanj:

— za predmetno vezavo kemija-biologija: 380 ur slovenskega jezika, 280 ur

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE IN ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za prehod v višji letnik morajo študenti opraviti izpite (kolokvije) pri naslednjih predmetih:

- za vpis v 2. letnik: matematika (za vezavo s fiziko in kemijo), fizika (za vezavo s kemijo), kemija (za vezavo s fiziko) proizvodno-tehnični praktikum, SLO in DS I;
- za vpis v 3. letnik: tehnologija gradiv in obdelave, strojni elementi s strojeslovjem, pedagogika I, didaktika, SLO in DS II, proizvodno-tehnični praktikum;
- za vpis v 4. letnik: vse obveznosti 1. in 2. letnika, elektrotehnika in elektronika, proizvodno-tehnični praktikum.

5.2 Študentje smejo ponavljati letnik, če pravijo najmanj polovico študijskih obveznosti, ki so predvidene za vpis v višji letnik.

5.3 Študent konča študij, ko opravi vse obveznosti po programu in diplomski izpit iz ene od vpisanih strok. Diplomski izpit iz proizvodno-tehniške vzgoje obsega zagovor pozitivno ocenjenega diplomskega dela. Študent mora pokazati pri diplomskem izpitu sposobnost, da zna uporabljati teoretično znanje v pedagoški praksi.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMOV

6.1 Kadrovske pogoje

Za izvajanje programov so potrebni habilitirani učitelji, sodelovali pa bodo tudi asistenti in laboranti (vaje, proizvodno-tehnični praktikum, proizvodno-tehnične dejavnosti) in pri izvajanju pedagoške prakse tudi zunanji sodelavci.

Kemija — VIS (dvopredmetna)

tujega jezika, 315 ur matematike, 240 ur fizike, 240 ur kemije, 240 ur biologije;

— za predmetno vezavo kemija-fizika ali kemija-proizvodno tehnična vzgoja: 380 ur slovenskega jezika, 280 ur tujega jezika, 380 ur matematike, 280 ur fizike in 280 ur kemije.

Kandidati, ki niso končali ustreznega srednješolskega programa, se lahko

4 PREDMETNIK

4.1 Skupni predmeti in pedagoško-psihološki predmeti

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj ur
Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita	60	45	—	—	105
Sodobna filozofija	—	—	60	—	60
Sociologija s politologijo	60	—	—	—	60
Politična ekonomija	—	—	—	30	30
Psihologija	—	—	90	—	90
Didaktika z izobraževalno tehnologijo	—	60	—	—	60
Pedagogika z metodiko	60	45	—	—	105
Skupaj ur	180	150	150	30	510

4.2 Skupni strokovni predmeti in kemija-biologija

PREDMET	Število ur v posameznem letniku			
	1.	2.	3.	4.
Matematika	60	—	—	—
Fizika	60	—	—	—
Računalništvo in osnove znanstveno-tehnološke informatike	30	—	—	—
Tehnična angleščina	(60)	(60)	(60)	(60)
Anorganska kemija	150	—	—	—
— eksperimenti	60	—	—	—
Organska kemija	—	150	—	—
— eksperimenti	—	60	—	—
Analiza kemija	—	75	—	—
Fizikalna kemija	—	—	75	75
Eksperimenti	—	—	30	30
Strukturna kemija	—	—	—	30
Pregled tehnologij	—	45	—	—
Eksperimenti I	45	45	—	—
Eksperimenti II	—	—	45	45
Metodologija kem. izobraževanja	—	—	120	120
Interesne dejavnosti s področja kemije	—	—	—	30
Izbirni predmeti — kemija	—	—	120	120
Splošna biologija	165	—	—	—
Mikrobiologija	30	—	—	—
Geologija in paleontologija	30	—	—	—
Anatomija in fiziologija človeka	30	—	—	—
Izbirni predmet	60	—	—	—
Sistemska botanika	—	60	—	—
Zoologija nevretenčarjev	—	75	—	—
Biokemija	—	45	—	—
Fito fiziologija	—	60	—	—
Genetika	—	30	—	—
Interesne dejavnosti	—	30	—	—
Izbirni predmet	—	75	—	—
Sistemska botanika	—	—	60	—
Sistemska zoologija strunarjev	—	—	60	—
Zoofiziologija	—	—	90	120
Metodika	—	—	90	120
Biološki praktikum	—	—	—	90
Ekologija	—	—	—	30
Evolucija	—	—	—	60
Izbirni predmet	—	—	—	—
Skupaj ur	730	750	750	870
Skupni predmeti in pedagoško-psihološki sklop	180	150	150	30
Skupaj ur	900	900	900	900

2 tedna pedagoške prakse (pri vsakem predmetu študijske veze)

Študent opravi 4 nastope in 8 hospitacij.

Pedagoško prakso opravlja študent v 3. in 4. letniku študija.

4.3 Pojasnila k predmetniku

— Vaje pri predmetih tega predmetnega področja so eksperimentalne (v skupinah po največ 16 študentov) in potekajo v posebnih laboratorijih in učilnicah.

— V obsegu izbirnih predmetov in vsebin (240 ur v kemijskem sklopu) lahko študenti izbirajo poleg predmetov, navedenih v preglednici, še druge kemijske predmete ali pa dodatne vsebine v sklopu obveznih predmetov.

— Za predmetno povezavo kemija-biologija so skupni strokovni predmeti matematika (60 ur), fizika (60 ur), računalništvo in osnove znanstvenotehnološke informatike (30 ur)

6.2 Materialni pogoji

Študijski program zahteva: splošno učilnico z avdiovizualnimi pripomočki, tri specialne laboratorijske učilnice z ustrezno opremo, ustrezni delavnici za obdelavo materialov, osnovno opremo, stroje, naprave, električno ročno in drugo orodje, avdiovizualna sredstva, sredstva za osebno zaščito, ustrezno ergonomsko in higiensko-tehnično varne naprave, odsesovalne naprave, učila, zbirke, gradiva; učilnico, delavnico in fotolaboratorij; računalniško učilnico z računalniki in terminalom; učilnico, avdiovizualne pripomočke, modele, sestavljanke, energetske bloke, uporabo delavnic pri pripravi nastopov.

6.3 Usmeritev v znanstvenoraziskovalne in strokovne dejavnosti

Izobraževalna organizacija opravlja raziskovalno delo, povezano z vzgojno-izobraževalnim delom in raziskovalnimi organizacijami, in se združuje v posebni raziskovalni skupnosti.

Z organiziranjem in izvajanjem raziskovalne dejavnosti izobraževalna organizacija:

- skrbi, da se s svojimi raziskovalnimi dosežki vključuje v širšo družbeno skupnost;
- skrbi za vključevanje izsledkov raziskovalnega dela v vzgojno-izobraževalni proces;
- uvaja in usposablja študente za vrednotenje vzgojno-izobraževalnega dela;
- sodeluje z drugimi raziskovalnimi organizacijami;
- objavlja izsledke raziskovalnega dela;
- sodeluje z nosilci načrtovanja družbenega razvoja.

Raziskovalno delo poteka na podlagi raziskovalnih programov. K uresničevanju raziskovalnih programov vzgojno-izobraževalna organizacija pritegne tudi študente tako, da opravljajo seminarske naloge, sodelujejo pri raziskovalnem delu učiteljev in pripravljajo diplomska dela.

vpišejo, če opravijo diferencialni sprejemni izpit iz tistih navedenih predmetov, ki jih v programu prejšnjega izobraževanja niso imeli v zadostnem obsegu. Diferencialni sprejemni izpit iz tistih navedenih predmetov, ki jih v programu prejšnjega izobraževanja niso imeli v zadostnem obsegu. Diferencialni sprejemni izpit obsega razliko med programom, ki so ga končali, in vsebino navedenih predmetov v programu Učitelj — naravoslovno matematična smer.

4.4. Predmetniki za predmetne vezave

4.4.1 Kemija-fizika oziroma fizika-kemija

Preglednica skupnih in pedagoško-psiholoških predmetov

PREDMET	Letnik				Skup. ur
	1.	2.	3.	4.	
SLO in DS	60	45	—	—	105
Sodobna filozofija	—	—	60	—	60
Sociologija s politologijo	60	—	—	—	60
Politična ekonomija	—	—	—	30	30
Psihologija	—	—	90	—	90
Pedagogika	60	45	—	—	105
Didaktika	—	60	—	—	60
Naravoslovje in tehnologija	—	—	—	30	30
Interesne dejavnosti	—	30	—	—	30
Tehnična angleščina					
	180	180	150	60	570
	(60)	(60)	(60)	(60)	(240)
Preglednica predmetov fizike in kemije					
Matematika	120	—	—	—	120
Računalništvo in informatika	—	90	—	—	90
Fizika	240	150	—	—	390
Moderna fizika	—	—	180	—	180
Matematična fizika	—	—	—	90	90
Astronomija	—	—	—	75	75
Elektronika	—	45	—	—	45
Razvoj fizike	—	—	—	30	30
Anorganska kemija	210	—	—	—	210
Organska kemija	—	210	—	—	210
Analizna kemija	60	—	—	—	60
Fizikalna kemija	—	—	105	105	210
Strukturna kemija	—	—	—	30	30
Pregled tehnologij	—	—	—	45	45
Fizikalni eksperimenti	90	90	90	—	270
Demonstracijski eksperimenti iz kemije	—	60	60	60	180
Metodika pouka fizike	—	—	120	120	240
Metodologija kemijskega izobraževanja	—	—	120	120	240
Delavniško delo (laboratorijske vaje)	—	45	—	—	45
Seminar iz fizike	—	—	—	90	90
Izbirni predmeti iz kemije ¹	—	—	75	75	150
Skupaj	720	690	750	840	3000
fizika	330	375	390	405	1500
kemija	390	315	360	435	1500

¹ Eden od izbirnih predmetov pri kemiji mora biti biokemija — za to predmetno vezavo.

2 tedna pedagoške prakse v 3. in 4. letniku študija (pri vsakem predmetu študijske vezave). Študent opravi 4 nastope in 8 hospitacij.

4.4.2 Kemija-proizvodno tehnična vzgoja

Preglednica skupnih in pedagoško-psiholoških predmetov

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.
SLO in DS	60	45	—	—
Sodobna filozofija	—	60	—	—
Sociologija s politologijo	—	—	60	—
Politična ekonomija	—	—	—	30
Psihologija	—	45	45	—
Pedagogika	60	—	45	—
Didaktika	60	—	—	—
Interesne dejavnosti	—	—	—	30
Skupaj	180 (60)	150 (60)	150 (60)	60 = 540 (60)
Tehnična angleščina				
Preglednica predmetov kemije in tehnične vzgoje — skupni strokovni predmeti				
Matematika	60	60	—	—
Računalništvo in informatika	45	45	—	—
Fizika	60	75	—	—
Strokovni predmeti iz kemije in proizvodno tehnične vzgoje				
Anorganska kemija	150	—	—	—
Organska kemija	—	150	—	—
Analizna kemija	60	—	—	—
Fizikalna kemija	—	—	75	75
Strukturna kemija	—	—	—	30
Elektrotehnika in elektronika	—	75	45	—
Razvoj in fizikalne osnove tehnike	—	—	—	90
Tehnična dokumentacija	75	—	—	—
Tehnologija gradiv in obdelave	45	60	—	—
Strojni elementi in strojeslovje	—	75	—	—
Energetika	—	—	60	—
Proizvodni sistemi s tehniko industrijske proizvodnje	—	—	30	—
Organizacija in študij dela	—	—	—	60
Pregled tehnologij	—	—	—	30
Praktikum iz strojeslovja	—	90	—	—
Elektrotehnični praktikum	—	60	90	—
Proizvodno tehnični praktikum	60	60	30	60
Tehnične interesne dejavnosti	—	—	—	75
Eksperimenti iz anorganske kemije	60	—	—	—
Eksperimenti iz organske kemije	—	60	—	—
Eksperimenti iz fizikalne kemije	—	—	30	30
Metodologija kemijskega izobraževanja	—	—	120	120
Demonstracijski kemijski eksperimenti	—	60	60	60
Metodika pouka proizvodno tehnične vzgoje	—	—	90	120
Izbirni kemijski predmeti ¹	—	—	75	90
Skupaj	705	750	705	840
od tega: kemija	390	315	360	435
tehnič. vzgoja	315	435	345	405
SKUPAJ	885	900	855	900
Telesna vzgoja				
	60	60		

Dva tedna pedagoške prakse v 3. in 4. letniku študija. Pri vsakem predmetu študijske vezave opravi študent 4 nastope in 8 hospitacij.

¹ Eden od izbirnih predmetov mora biti biokemija.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

- a) Študent lahko prestopi iz 1. v 2. letnik, če opravi študijske obveznosti iz:
- splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite I
 - matematike
 - anorganske kemije
- b) Za napredovanje iz 2. in 3. letnik študija mora študent opraviti študijske obveznosti iz:
- splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite II
 - pedagogike
 - didaktike z izobraževalno tehnologijo
 - organske kemije — eksperimenti I
- c) Za napredovanje iz 3. v 4. letnik študija mora študent opraviti poleg izpitov iz 1. in 2. letnika študija še obveznosti iz:
- fizikalne kemije I
 - metodologije kemijskega izobraževanja I.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika in podaljšanje statusa študenta

Ponavljjanje letnika je določeno s statutom visokošolske organizacije.

5.3 Svetovanje in usmerjanje med študijem

Pri izbiri predmetnih vezav in izbirnih predmetov svetuje odbor za študijske zadeve visokošolske temeljne organizacije. Pri svetovanju glede izbirnih predmetov prevladujejo tale merila za usmerjanje: študentove želje in nagiba, štipenditorjeve potrebe in želje, študijski in raziskovalni program visokošolske temeljne organizacije ter možnost financiranja v sklopu pristojne braževalne skupnosti.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Študent konča študij, če opravi vse obveznosti, ki jih določa program te študijske dela in uspešno zagovarja pozitivno ocenjeno diplomsko nalogo.

Diplomsko delo izbere iz ene od vpisanih strok študijskega programa. V plomskem delu mora dokazati tudi sposobnost, da zna prenašati teoretično znanje v pedagoško prakso.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Za izvajanje programa so potrebni habilitirani učitelji po Zakonu o usmerjenem izobraževanju za določeno področje. Za izvajanje pedagoške prakse pa tudi zunanji sodelavci.

6.2 Materialni pogoji

Za uresničevanje študijskega programa potrebujemo: predavalnice, specializirane učilnice za izvajanje seminarjev, laboratorije, fonolaboratorij, mikračunalniško učilnico, specializirano knjižnico, specializirano delavniško zbirke učil, terminal za delo z bazami podatkov in avdiovizualna sredstva: mero, magnetoskop, več televizijskih aparatov, zbirko učnih filmov.

6.3 Usmeritev v znanstvenoraziskovalne in strokovne dejavnosti

Izobraževalna organizacija opravlja raziskovalno delo, povezano z vzgojno-izobraževalnim delom na posameznih področjih. Pri tem se povezuje z drugimi visokoškolskimi in raziskovalnimi organizacijami ter drugimi organizacijami združenega dela — neposrednimi uporabniki.

Raziskovalno delo poteka na podlagi raziskovalnih programov. K uresničevanju raziskovalnih programov pritegne izobraževalna organizacija tudi študente tako, da opravljajo seminarske naloge, sodelujejo pri raziskovalnem delu učiteljev in pripravljajo diplomska dela.

Gospodinjstvo — VIS (dvpredmetna)

Program so sestavili: mag. Jože Drašler, višji predavatelj PA Ljubljana; mag. Saša Glažar, višji predavatelj PA Ljubljana; mag. Marija Gorenšek, višja predavateljica FNT — Tekstilna tehnologija; Marija Kodele, dipl. inž. živilske tehnologije, višja predavateljica PA Ljubljana; dr. Ana Kraker Starman, zdravnik spec. ZSMĐ Kranj; Dušan Kramberger, dipl. inž. arh.; mag. Marija Lap, višja predavateljica PA Ljubljana; dr. Dražgost Pokorn, docent — Medicinska fakulteta Ljubljana; Bogdana Rusjan, SVŠ Ljubljana; dr. Vinko Strgar, dipl. biolog, Biotehniška fakulteta Ljubljana in dr. Božidar Zlender, docent, Biotehniška fakulteta Ljubljana.

1 LIK DIPLOMANTA

Diplomirani učitelj gospodinjstva je pedagoški delavec, katerega naloge so opredeljene s potrebami samoupravne socialistične družbe, z nalogami osnovne šole ter zahtevami prehranskih in gospodinjstvenih znanosti ter pedagoške znanosti. Njegova poglobljena naloga je uresničevati temeljne družbene smotre osnovne šole in drugih izobraževalnih ustanov tako, da razvija svobodno, ustvarjalno, samostojno in celostno osebnost vsakega učenca ali udeleženca izobraževanja.

Ta smotre uresničuje tako:

— spoznava individualnost in posebnost vsakega učenca, spodbuja in usmerja njegovo dejavnost, ontogeno in spodbuja razvoj učenca, vpliva na

oblikovanje njihovih učnih in poklicnih interesov in v skladu z njimi učence poklicno usmerja;

— načrtuje in organizira vzgojno-izobraževalni proces ter usmerja in vodi samostojno pridobivanje znanja iz gospodinjstva;

— organizira, usmerja in vodi interesne in druge dejavnosti učencev;

— s svojim delom in ravnanjem predstavlja in prenaša družbenomoralne in kulturne vrednote socialistične in samoupravne družbe;

— usklajuje in povezuje svoje delo z drugimi učitelji, s starši, svetovalci in zdravstvenimi delavci, društvi, družbenopolitičnimi organizacijami, organizacijami združenega dela in krajevnimi skupnostmi.

Za uresničevanje teh nalog si diplomant med dodiplomskim študijem pridobi temeljno splošno strokovno in praktično znanje, si oblikuje potrebne osebnostne lastnosti ter se tako oblikuje v učitelja, ki s svojo strokovno in pedagoško-psihološko usposobljenostjo ter z zavzetim družbenim delovanjem zmote uresničevati smotre osnovne šole, srednjega usmerjenega izobraževanja in drugih izobraževalnih ustanov. Študij je zasnovan na izhodišču, da lahko smotre samoupravne socialistične družbe uresničuje le učitelj, ki se je tako tudi sam usposobil.

Diplomanti sodelujejo v organiziranih oblikah študijskega dela. Pri tem se usposobijo za poučevanje gospodinjstva tako, da si izvirno miselnost in izrazne sposobnosti, da znajo samostojno in na različne načine podajati te-

meljna spoznanja prehrane in gospodinjstvenih znanosti ter pomembne metode dela;

— se usposobijo za samostojno pripravo in izvedbo praktičnega dela, ki bodo opravljali z učenci in za pripravo ustreznih navodil za učence, znajo organizirati pripraviti šolsko delo in poskrbeti za varnost;

— se seznanijo z vodenjem celotne organizacije dela, tako da lahko načrtujejo in izvajajo šolsko prehrano ter povezujejo pouk gospodinjstva s skupnim šolskim gospodinjstvom učencev pri družbeno-potrebem delu; usposobijo se za usklajevanje vzgojnega dela pedagoških delavcev in staršev pri razvijanju kulture prehranjevanja, bivalnega okolja in oblačenja;

— spoznajo zakonitosti vzgojnega procesa, razumejo idejno določeno razredno usmerjenost vzgojno-izobraževalnih sistemov in pedagoških metod, določeno le-teh z vsakokratnim družbenim dogajanjem; razumejo materialno zasnovanost vzgojno-izobraževalnega procesa ter spoznajo razloge procesov, ki terjajo posodabljanje učno-vzgojnega procesa;

— spoznajo in obvladajo teorijo, načela, metode, tehnike in sredstva vzgoje in izobraževanja v socialistični samoupravni družbi;

— si oblikujejo pozitiven odnos do mladine, do svojega poklica, do dolžnosti in odgovornosti za poklicno delo in splošno, da morajo svoje znanje in spretnosti uporabiti v korist mladine in države;

— razumejo značilnosti in posebnosti otrokove duševnosti, znajo temeljito in odgovorno poučevati otroke.

poeno vzgojno ukrepati, se usposobijo za učinkovito individualizacijo in no-
razno diferenciacijo pouka in vseh drugih dejavnosti na posameznih stopnjah
pri gospodinskem pouku ter šolski prehrani;
— spoznajo smernice sodobne specialne pedagogike, se usposobijo za pre-
naučevanje različnih stopenj in vrst prizadetosti ter za tako obravnavo, ki blaži
potenja;
— znajo izbirati in oblikovati učne vsebine, uporabljati metode in oblike
del skladno z razvojnimi in individualnimi posebnostmi učencev, glede na po-
stojen položaj v razredu ter tako, da kar najbolj razvijajo samostojnost, kritič-
nost, iniciativnost in ustvarjalnost učencev;
— obvladajo in znajo funkcionalno in prilagojeno uporabljati različne učne
metode in spretnosti ter gospodarno in smotno uporabljati sodobno učno teh-
nologijo; s tem pripomorejo k racionalizaciji in učinkovitosti vzgojno-izobra-
valnega dela in samostojno pripravljajo didaktično gradivo;
— podrobno spoznajo vsebine gospodinjstva po učnih načrtih osnovne šole
in delovne metode, ki so primerne pri pouku gospodinjstva v osnovni šoli;
— se usposobijo za načrtovanje, organizacijo in vodenje vzgojnih dejavno-
sti in družbeno-potrebne dela, ki jih zahteva sodobna osnovna šola, zlasti ce-
lostinna, in šola z organiziranim podaljšanim bivanjem učencev;
— znajo organizirati in voditi učence pri samostojnem delu, s svojimi načini
del učencev oblikujejo in utrjujejo učne in delovne navade; znajo pravilno in
učinkovito motivirati učence pri šolskih in drugih dejavnostih;
— znajo oblikovati kolektiv, v njem razvijati samoupravne in demokratične
vrednote ter s kolektivom in v njem oblikovati posameznika ter strpno in hu-
mano reševati kritične vzgojne situacije;
— spoznajo zakonitosti družinske vzgoje, znajo navezati stik s starši, si pri-
obiti njihovo zaupanje ter skupaj z njimi izbirati najučinkovitejše načine re-
ševanja učno-vzgojnih težav;
— se usposobijo za kritično razčlenitev svojega vzgojno-izobraževalnega
delo; na podlagi te analize in nenehnega samoizobraževanja izboljšujejo
svoje delo;
— usposobijo se za sodelovanje pri raziskavah o specialnih didaktičnih pro-
blemih;
— se usposobijo za vzdrževanje, obnavljanje in dopolnjevanje šolske zbir-
ke didaktičnih sredstev in pripomočkov za njihovo posodabljanje;
— se usposobijo za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov vzgojite-
lov VVO, za usposabljanje kmetovalcev in za uresničevanje drugih progra-

4. PREDMETNIK IN UČNI NAČRTI
4.1 Preglednica skupnih pedagoško-psiholoških predmetov

PREDMET	1.	2.	Letnik	4.	Skupaj ur
SLO in DS	60	45	—	—	105
Sodobna filozofija	—	—	60	—	60
Sociologija s politologijo	60	—	—	—	60
Politična ekonomija	—	—	—	30	30
Psihologija	—	—	90	—	90
Pedagogika (s pedagoško metodologijo) ¹	60	45	—	—	105
Didaktika (z izobraževalno tehnologijo)	—	60	—	—	60
Naravoslovje in tehnologija	—	—	—	30	30
Interesne dejavnosti ²	—	—	30	—	30
Skupaj	180	150	180	60	570

¹ obsega pedagoške, andragoške in metodološke dejavnosti
² predmet (vaje) se lahko vključijo v predmetnik za gospodinjstvo
Pripomba: Tuji jezik (240 ur tehnične angleščine ali nemščine) fakultativno.

4.2 Preglednica predmetov — gospodinjstvo (dvopredmetno)

PREDMET	1.	2.	Letnik	4.	Skupaj ur
Matematika	60	—	—	—	60
Računalništvo in informatika	—	30 (45)	—	—	30
Fizika	60	—	—	—	60
Osnove kemije	150 ¹	—	—	—	150 ¹
Osnove biologije	150 ²	—	—	—	150 ²
Prehrana I — VII	60	105	75	150	390
Tekstil in oblačenje	—	120	—	—	120
Kultura bivalnega okolja	—	—	120	—	120
Ekonomika in integracija gospodinjstev	—	—	90	60	150
Metodologija gospodinskega izobraževanja s praktikumi	30	120	120	150	420
Skupaj ur	360	375	405	360	1500

¹ za vezavo z biologijo
² za vezavo s kemijo

4.3 Pojasnila
4.3.1 Vaje pri predmetih tega predmetnega področja so v skupinah po naj-
več 16 študentov v posebnih učilnicah.
Nastopi in hospitacije potekajo v osnovni šoli. Vsak študent opravi pri me-
diki gospodinjstva 2 nastopa v 3., in 2 nastopa v 4. letniku; 8 hospitacij je

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU
2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev
2.2 Usmeritev: pedagoška
2.3 Ime in vrsta programa
Ime programa: Gospodinjstvo
Vrsta: VIS
2.4 Smer: pedagoška VIS, dvopredmetna
2.5 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi: z biologijo, s kemijo
Ime predhodnega programa: Učitelj naravoslovno-matematične smeri, Na-
ravoslovno-matematična tehnologija
Vrsta: SR
Zahtevnejši program: specializacija
2.6 Strokovni naslov: diplomirani učitelj gospodinjstva in...
Stopnja: VII-1
Značilna dela in naloge: poučevanje osnovnošolskih učencev pri predmetu
gospodinjstvo in interesnih dejavnostih; poučevanje gospodinjstva v progra-
mih srednjega izobraževanja; svetovalno in pospeševalno delo v kmetijskem
gospodinjstvu.
2.7 Trajanje izobraževanja: 4 leta
2.8 Opomba: obe predmetni skupini, ki ju študent vpisuje, sta enakovredni.

3. POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM
3.1 V program se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali programe:
Učitelj naravoslovno-matematična smer ali Naravoslovno-matematična teh-
nologija oziroma gimnazijo splošne ali pedagoške smeri pred uvedbo progra-
mov srednjega usmerjenega izobraževanja.
3.2 Brez diferencialnega sprejemnega izpita se lahko vpišejo v ta program
tudi kandidati s končanim programom srednjega izobraževanja, v katerem je
bilo vsaj: 380 ur slovenskega jezika, 280 ur tujega jezika, 315 ur matematike,
240 ur fizike, 240 ur biologije in 240 ur kemije.
3.3 Kandidati, ki niso končali ustreznega srednješolskega programa, se
lahko vpišejo, če opravijo diferencialni sprejemni izpit iz tistih navedenih
predmetov, ki jih niso imeli v zadostnem obsegu v programu prejšnjega izobra-
ževanja. Diferencialni sprejemni izpit obsega razliko med programom, ki so ga
končali, in vsebino navedenih predmetov v programu Učitelj naravoslovno-
matematična smer.

Med štirinajstdnevno pedagoško delovno prakso mora vsak študent pri vsa-
kem predmetu opraviti 3 nastope, 3 hospitacije pri učiteljih in 3 hospitacije pri
kolegih.
4.3.3 Študent študija ob delu je oproščen pedagoške delovne prakse, če
ima pri poučevanju tega predmeta vsaj 6 mesecev delovnih izkušenj.

4.3.4 Vsak študent mora obiskovati telesno vzgojo. Ta poteka po 2 uri na
teden v 1. in 2. letniku. Te ure so zunaj 3600-urne obveznosti.
4.3.5 Prilagoditev programa študija ob delu
Študentom ob delu se program prilagodi tako, da študenti poslušajo tretjino
ur predavanj, opravijo tretjino ur seminarjev in vse eksperimentalne vaje, na-
vedene v učnih načrtih.
Za tiste, ki so diplomirali na višji stopnji po starih programih, lahko pripra-
vimo na podlagi tega predmetnika in učnih načrtov prilagojeni predmetnik in
učne načrte za 3. in 4. letnik.

5 OBVEZNOSTI STUDENTOV, USMERJANJE IN ZAKLJUČEK
ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik
Za prehod v višji letnik morajo študentje opraviti izpite (kolokvije) pri na-
slednjih predmetih:
— za vpis v 2. letnik: matematika, fizika, osnove kemije, prehrana, SLO in
DS I;
— za vpis v 3. letnik: prehrana, pedagogika I, tekstil in oblačenje, didaktika,
elementarni pedagoški praktikum (pisna kolokvija iz ergodidaktike in prehra-
ne), SLO in DS II;
— za vpis v 4. letnik: vse obveznosti iz prvega in drugega letnika, prehrana,
kultura bivalnega okolja (2 izpita), ekonomika in integracija gospodinjstev,
opravljen kolokvij in samostojno delo pri pripravi učnih enot v okviru meto-
dike gospodinskega izobraževanja.
5.2 Študentje smejo ponavljati letnik, če opravijo najmanj polovico študij-
skih obveznosti, ki so predvidene za vpis v višji letnik.
5.3 Študent konča študij, ko opravi vse obveznosti po programu in diplom-
ski izpit iz ene od vpisanih strok. Diplomski izpit iz gospodinjstva obsega zago-
vor pozitivno ocenjenega diplomskega dela. Pri diplomskem izpitu mora stu-
dent pokazati sposobnost, da zna uporabljati teoretično znanje v pedagoški
praksi.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje
Za izvajanje programov so potrebni habilitirani učitelji, sodelovali pa bodo
tudi asistenti in laboranti (vaje, praktikum, interesne dejavnosti).
Za izvajanje pedagoške prakse so potrebno tudi zunanji sodelavci.
6.2 Materialni pogoji
Za izvedbo programa so potrebne naslednje učilnice in oprema:
1. Specializirana učilnica za praktično delo iz prehrane, ki ima 16 do 20 de-
lovnih mest. Ob vsaki mizi za dveje mest morajo biti vir električne napetosti z
vsaj dvema vtičnicama (220 V), vir mestnega plina in vodovodna napeljava.
Učilnica ima standardizirano opremo za izvedbo visokošolskih eksperimental-
nih vaj, dopolnjeno s kombiniranim hladilnikom, kombiniranimi štedilniki,
pečicami in mikrovalovno pečico ter zbirko kompletov v 9 do 10 izvedbah za
osnovno šolo.
2. Specializirana učilnica za praktično delo pri predmetu tekstil in oblačenje
mora imeti 16 do 20 delovnih mest. Ob vsaki delovni mizi mora biti vir elek-
trične napetosti, z vsaj dvema vtičnicama za 220 V. V prostoru morata biti tudi
tekoča voda in plinska napeljava. Učilnica ima standardizirano zbirko učil za
vaje iz tekstila in oblačenja, dopolnjeno s prenosnimi električnimi šivalnimi
stroji (do 8 kom.), tekstilnimi statvmi (1 kom. 90 cm), pralnim, sušilnim, li-
kalnim strojem in regulacijskimi likalniki ter deskami za likanje (do 8 kom.).
3. Specializirana učilnica za metodiko pouka gospodinjstva je po svoji vlogi
podobna standardizirani učilnici v osnovni šoli. Na voljo morajo biti vsa učila,
ki jih študent kasneje uporablja na delovnem mestu. Na voljo mora biti tudi
ustrezno število (8 kompletov) tistih učil, ki se uporabljajo v osnovni šoli za
množične vaje.
4. Specializirano učilnico je mogoče uporabiti tudi za vaje iz predmeta kul-
tura bivalnega okolja I poleg avdiovizualnih sredstev so potrebne ročne in me-
hanizirane delovne priprave za čiščenje in vzdrževanje stanovanja: zbirka krp
iz vlakovine, specialna vedra, krtače in omela, sesalnik, loščilnik in univerzalni
stroj, zbirka čistilnih sredstev in sredstev za nego.
V učilnici mora biti tudi prostor za shranjevanje učil in priprav za metodične
vaje.
5. Specializirana učilnica mora biti taka, da se lahko v njej študenti tudi in-
dividualno priučujejo za vsa dela, ki jih opravljajo v osnovni šoli.
6. Vsak visokošolski učitelj mora imeti na voljo kabinet: učitelji prehran-
skih in gospodinskih predmetov za raziskovalno delo in razvijanje novih prak-
tičnih vaj, učitelj metodike za individualne pogovore s študenti.
7. Knjižnica.
6.3 Usmeritev v znanstvenoraziskovalno ali strokovne dejavnosti
Izobraževalna organizacija opravlja raziskovalno delo, povezano z vzgoj-
no-izobraževalnim delom na posameznih področjih. Pri tem se povezuje z dru-
gimi visokošolskimi in raziskovalnimi organizacijami in se združuje v posebni
raziskovalni skupnosti.
Z organiziranjem in izvajanjem raziskovalne dejavnosti izobraževalna or-
ganizacija:
— skrbi, da se s svojimi raziskovalnimi dosežki vključuje v družbeno skup-
nost;
— sodeluje z drugimi raziskovalnimi organizacijami;
— objavlja izsledke raziskovalnega dela;
— sodeluje z nosilci načrtovanja družbenega razvoja.
Raziskovalno delo poteka po raziskovalnih programih. Pri uresničevanju ra-
ziskovalnih programov izobraževalne organizacije sodelujejo tudi študentje,
tako da opravljajo seminarske naloge, sodelujejo pri raziskovalnem delu učite-
ljev in pripravljajo diplomska dela.

Telesna vzgoja — vis

načine vrednotenja rezultatov in uporabo le-teh v praksi. Poznati mora zakoni-
tosti in marksistično zasnovanost vzgojno-izobraževalnega procesa, družbeno
usmerjenost šolskih sistemov in filozofsko, sociološko ter politološko usmer-
jenost telesne kulture pri nas.
Diplomanti si pridobijo pomembno podlago za svoje pedagoško delo s študi-
jem, ki je zasnovan interdisciplinarno. Temeljna znanja in njihova uporaba so
združeni v predmetnem področju antropološka kineziologija; pri tem diplomant
spozna temeljne zakonitosti kineziološke znanosti, njeno problematiko in ra-
zvojne smeri. Pomembno področje študija so informacije s področja panog
specialne kineziologije: fiziologije, psihologije, sociologije, biomehanike,
anatomije, biologije, pedagogike in medicine, ki povezano s kineziologijo
omogočajo diplomantu interdisciplinarno reševanje problemov telesne vzgoje,
športa in športne rekreacije. Pri strokovnih predmetih se diplomanti seznanijo
s teorijo in specialno didaktiko različnih športnih panog. Za stroko je posebno
pomembna metodika telesne vzgoje, športa in rekreacije, ki v povezavi z dru-
gimi predmeti vključuje in prenaša pridobljeno znanje v neposredno vzgojno-
izobraževalno delo s šolsko mladino in z odraslimi.
Zaradi obširnega znanja medicinskih in psiholoških predmetov je diplomant
usposobljen tudi za poučevanje zdravstvene vzgoje.
Temeljno znanje pri vseh predmetih je diplomantu podano tako, da izobli-
kuje njegov dialektično materialistični pogled na dogajanja v svetu, da se obli-
kuje v strokovnjaka, ki mu je vrednostno izhodišče marksistični svetovni nazor
in zaradi narave področja telesne kulture še posebej marksistično pojmovanje
človeka kot svobodne in ustvarjalne osebnosti v razvoju samoupravne sociali-
stične družbe.
Pedagog telesne in zdravstvene vzgoje mora biti telesno in psihično zdrava
oseba z ustrezno razvitimi gibalnimi sposobnostmi. Delo je strokovno za-
htevno in družbeno odgovorno, zato so poleg visoke strokovne usposobljenosti
potrebne tudi nekatere osebnostne lastnosti, ki oblikujejo njegov osebnostni
profil:
a) spoznavna in akcijska učinkovitost:
— razvite splošne intelektualne sposobnosti; umske sposobnosti za razu-
mevanje teoretskih osnov za delo v vzgoji in izobraževanju; sposobnost spoz-
navanja samega sebe, življenja v druge in stvarno samooceenjevanje; razvitost
interesov ter zmožnost napredovanja v učenju in izobraževanju; visoka stop-
nja komunikativnosti in samozavest v stiku z drugimi; nagnjenje za delo z
otroki in mladino;
b) čustvena ustreznost:
— čustvena stabilnost, odpornost do frustracij, zmožnost zaznavanja in pri-
lagajanja odzivov na čustvena stanja in stike z drugimi ljudmi;
— brez čustvenih in razvojnih motenj, zadovoljstvo s seboj in zaupanje v
ljudi.

— stvaren pedagoški optimizem, ki se kaže v pedagoškem erosu in v veselju
do opravljanja pedagoškega poslanstva;
c) socialna ustreznost:
— spoštovanje in upoštevanje mišljenja drugih, hotenje in zmožnost za so-
delovanje z drugimi učitelji, učenci, starši in drugimi; pretežnost z etičnimi
vrednotami socialističnega humanizma, ki se kaže v odnosu do sočloveka,
družbe, narave in umetnosti; še posebno pozitiven odnos do naše samoupravne
socialistične družbe, do zgodovinskega boja slovenskega naroda in drugih na-
rodov in narodnosti Jugoslavije pri uresničevanju njenih ciljev in do naravne in
kulturne dediščine.
Pedagog telesne vzgoje mora imeti pravilen odnos do ljudi. Znati mora najti
stik z njimi in biti dostopen. Sposoben mora biti učinkovito, strpno in humano
reševati kritične vzgojne situacije. Razumeti mora probleme otrok in dorašča-
joče mladine. Sposoben naj bo psihološko opazovati, biti mora moralen in zato
mora ocenjevati. Biti mora dober organizator s smislom za stvarnost. Ima naj
primeren odnos do narave, skrbi naj za varstvo okolja. Mora se zavedati svojih
dolžnosti in z ljubeznijo opravljati delo in poklic. Pri svojem delu mora biti
ustvarjalen, mora ga kritično vrednotiti in izboljševati. Diplomantu naj bo vo-
dilo pri njegovem delu etični kodeks pedagogov v telesni kulturi.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU
2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev
2.2 Usmeritev: pedagoška
2.3 Ime in vrsta programa
Ime programa: Telesna vzgoja. Vrsta: VIS
2.4 Strokovni naslov: VIS profesor telesne vzgoje
Stopnja zahtevnosti dela: VII/1
Značilna dela in naloge: učitelj telesne vzgoje in zdravstvene vzgoje
2.5 Trajanje študija: štiri leta

3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE
3.1 Predhodni programi
V program se lahko vpišejo kandidati, ki so končali enega izmed programov
srednjega izobraževanja pedagoške usmeritve ali programe v naslednjih usme-
ritvah: naravoslovno-matematična tehnologija, družboslovno-jezikovna,
zdravstveno varstvo — zdravstveni tehnik ter kandidati, ki so končali gimna-
zijo splošne ali pedagoške smeri pred uvedbo usmerjenega izobraževanja.
V izobraževanje se lahko vključijo tudi kandidati, ki so končali druge širi-
letne programe srednjega izobraževanja. Ti kandidati pa morajo opraviti dife-
rencialni izpit iz naravnega jezika s književnosti, matematike in biologije
obsegu programa Učitelj — smer razredni pouk (samo iz dela programa, ki se ne

1 LK DIPLOMANTA
Profil diplomanta temelji na enotnosti vzgoje in izobraževanja, na enotnosti
stroke in kineziološke znanosti. Diplomant mora biti večstransko izobražen
strokovnjak, ki lahko zadovolji potrebe stroke na različnih delovnih področjih,
zlasti v vzgojno-izobraževalnih in telesnovzgojnih organizacijah, v športnih
društvih ter samoupravnih telesnokulturnih organih in skupnostih.
Diplomant je usposobljen predvsem za opravljanje del in nalog v osnovnem
in srednjem usmerjenem izobraževanju, kjer programira, izvaja in vrednoti
transformacijske procese telesne vzgoje v šoli, v vseh danih oblikah pouka.
Diferencirano po spolu in različnemu stanju psihosomatičnega statusa šolske
mladine.
Diplomanti se seznanijo tudi:
— s programiranjem in medicinskim vodenjem sestavljenega procesa trenira-
nja; pri tem gre za razvijanje posebnih sposobnosti na višji ravni tehnično-tak-
tičnih dosežkov v športih, ki jim namenjamo v naši republiki več pozornosti v
sistemu šolske telesne vzgoje, v športih, ki so zaradi naravnih danosti tradicio-
nalno značilni za Slovenijo;
— z izvajanjem pedagoškega in andragoškega procesa na področju športne
rekreacije skladno z željami in potrebami delovnih ljudi in občanov v družbe-
nem delu, krajevnih skupnostih, telesnokulturnih organizacijah in turizmu,
posebno s koristno izrabo prostega časa ter humanizacijo življenja in dela;
— z delom z gibalno prizadetimi osebami, predvsem iz vrst šolske mladine,
ker se z uvedbo podaljšanega bivanja v šoli odpirajo možnosti za gibalno tera-
pijo v normalnem šolskem okolju;
— z medicinskimi in psihološkimi predmeti, ki jim dajejo podlago za pou-
čevanje zdravstvene vzgoje.
Za poklic pedagoga telesne in zdravstvene vzgoje je značilno delo z ljudmi
vseh starosti z zelo različnim stanjem psihosomatike posebnosti. Zaradi tega
mora diplomant poznati psihosomatične značilnosti oseb v različnih razvojnih
obdobjih. Poznati mora kineziološke operatorje in učence, ki jih imajo le-ti na
kineziološkega psihosomatičnega statusa, ter obvladati metode in teh-
nike ravnanja z njimi. Poznati mora objektivne in najprimernejše postopke za
zbirbo in usmerjanje ljudi v ustrezne gibalne dejavnosti in športe. Ker šolska te-
lesna vzgoja ni učni predmet, temveč vzgojno področje, pedagog telesne
vzgoje pri svojem delu ne sme biti tehnoložen in izvajalec rutinskih opravil, tem-
več kritičen sooblikovalec celostne osebnosti otrok in mladine.
Da bi pri svojem delu lahko nenehno povezoval teorijo s prakso, mora biti
pedagog telesne in zdravstvene vzgoje usposobljen za razumevanje vzgojno-izobraževalnega
procesu in za ustvarjano uničenje vzgojnih in spreminjajočih se oko-
lin. Za to mora obvladati različne metode in tehnike raziskovalnega dela, temelje

zlikuje med programom smeri razredni pouk in programom, ki ga je kandidat končal).

Kandidati, ki so končali triletno srednje šole morajo opraviti preskus znanja iz maternega jezika s književnostjo, tujega jezika, pedagogike, psihologije, matematike in biologije v obsegu smeri razredni pouk.

Preskus znanja opravljajo kandidati na fakulteti za telesno kulturo pred komisijo, ki jo sestavljajo: učitelji srednje šole pedagoške usmeritve, učitelji fakultete in uporabniki.

3.2 Posebna nadarjenost in sposobnosti

Prvi pogoj za vključitev v izobraževanje po programu za pridobitev visoke

4 PREDMETNIK

PREDMET	Semester								Skupaj ur
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Filozofija	—	—	—	—	—	—	30	—	30
Politična ekonomija	—	—	—	—	—	—	—	30	30
Sociologija	—	—	—	—	—	—	—	30	30
Politologija	—	—	—	—	—	—	—	30	30
Naravoslovje in tehnologija	—	—	—	—	—	—	—	45	45
Tuji jezik	—	—	—	45	—	—	—	—	45
SLO	30	30	30	15	—	—	—	—	105
Anatomija z antropometrijo	45	45	—	—	—	—	—	—	90
Fiziologija športa	—	—	75	60	—	—	—	—	135
Medicina športa	—	—	—	—	60	60	15	—	135
Kinezioterapija	—	—	60	—	—	—	—	—	60
Biomehanika	—	—	—	—	90	—	—	—	90
Razvojna psihologija in psihologija telesne vzgoje	—	—	—	75	45	—	—	—	120
Psihologija športa	—	—	—	—	—	60	—	—	60
Pedagogika	30	30	—	—	—	—	—	—	60
Sociologija športa	—	—	—	—	—	—	90	—	90
Statistika	—	—	60	60	—	—	—	—	120
Metodologija v kineziologiji	—	—	—	—	30	60	—	—	90
Kineziološki seminar	—	—	—	—	—	—	15	30	45
Športni objekti	—	—	—	—	—	—	30	—	30
Uvod v antropološko kineziologijo	30	—	—	—	—	—	—	—	30
Družbene osnove telesne vzgoje	90	—	—	—	—	—	—	—	90
Didaktika in metodika telesne vzgoje	—	—	—	—	30	45	60	60	195
Osnove športnega treniranja	—	—	—	—	90	—	—	—	90
Športna rekreacija	—	—	—	—	—	—	75	50	125
Osnovna motorika	45	60	—	—	—	—	—	—	105
Atletika	45	45	—	—	—	—	—	—	90
Plavanje	45	45	—	—	—	—	—	—	90
Športna gimnastika	45	45	—	—	—	—	—	—	90
Rokomet	—	—	45	45	—	—	—	—	90
Košarka	45	45	—	—	—	—	—	—	90
Nogomet	—	—	90	—	—	—	—	—	90
Odbojka	—	—	45	45	—	—	—	—	90
Ples in športno-ritmična gimnastika	30	30	—	—	—	—	—	—	60
Smučanje	—	—	60	—	—	60	—	60	180
Športna turiztika	—	35	—	95	—	45	—	—	175
Borilne veščine	—	—	—	—	—	—	30	—	30
Prvi izbirni predmet	—	—	—	—	105	—	—	—	105
Drugi izbirni predmet	—	—	—	—	—	105	—	—	105
Tretji izbirni predmet	—	—	—	—	—	—	105	—	105
Četrti izbirni predmet	—	—	—	—	—	—	—	105	105
Fakultativni predmet	—	—	—	—	—	—	—	30	30
Telesna vzgoja (rekreacija v izbirni športni panogi — zunaj števila ur)	30	30	30	30	30	30	30	30	30
1. delovna praksa — letna šola v naravi 1 teden	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. delovna praksa — zimsko šola v naravi 1 teden	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. delovna praksa — v enem izbirnem predmetu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. delovna praksa — v vzgojno-izobraž. org. 1 teden	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Število ur po semestrih	450	440	455	450	465	435	435	470	70
Število ur po letnikih	890	—	905	—	900	—	905	—	3600

4 NAVODILA ZA IZVAJANJE PREDMETNIKA

4.1 Izbirni predmeti

Med študijem je mogoče poglobljati strokovno znanje na desetih ožjih strokovnih področjih. Slušatelj mora izbrati štiri.

Izbirni predmeti se izvajajo po naslednjem razporedju:

5. semester: športna gimnastika in košarka
6. semester: rokomet in plavanje
8. semester: odbojka in atletika

Slušatelj lahko izbere poleg navedenih izbirnih predmetov še smučanje ali planinstvo, ki ga formalno vpisuje v semester, kadar mu najbolj ustreza (glede na to, za katere izbirne programe se je še odločil).

Pri izbirnih predmetih veljajo naslednja navodila:

— Student mora izbrati najmanj tri izbirne predmete, ki so uporabni v vsakdanjem pedagoškem procesu na šoli (četrti izbirni predmet je lahko smučanje, plavanje ali planinstvo).

— Student ne sme izbrati samo športnih iger in ne samo individualnih vrst. Študij izbirnega predmeta poteka v skupinah, v katerih je praviloma 10 do 30 udeležencev.

4.2 Pedagoški nastopi

Student mora opraviti 60 učnih nastopov v vzgojno-varstveni organizaciji, na razredni in predmetni stopnji osnovne šole ter v srednji šoli. Prvih deset učnih nastopov študent opravi na FTK pod mentorstvom učitelja metodike telesne vzgoje. Preostalih 50 učnih nastopov opravi v vzgojno-izobraževalnih organizacijah pod mentorstvom učitelja telesne vzgoje.

UVOD

Program magistrskega študija temelji na dosedanjih dvajsetletnih izkušnjah pri tovrstnem študiju. Upoštevanje so temeljne usmeritve raziskovalnega procesa na področju kineziologije in potrebe prakse.

Predloženi program je v temeljnih prvinah usklajen z magistrskim študijem na fakulteti za telesno kulturo v Zagrebu, tako da je omogočeno skupno načrtovanje in izvajanje podiplomskega študija.

1 LIK DIPLOMANTA

Profil magistra kineziologije temelji na enotnosti stroke in kineziološke znanosti ter na potrebah po samostojnih znanstvenoraziskovalnih delavcih na znanstvenih ustanovah za telesno kulturo, fakultetah in strokovnih organizacijah za telesno kulturo.

Ker je kineziologija v resnici interdisciplinarno znanstveno področje, je znanstveno in strokovno delo praviloma povezano z raziskovanji, ki preučujejo vprašanje biološke antropologije, fiziologije, psihologije in sociologije. Zaradi teh razlogov se spoznanja teh predmetov vključujejo v sistematsko kineziologijo.

Tako kot v večini držav je kineziologija tudi pri nas tista znanstvena panoga, ki je po svoji metodološki usmeritvi zelo povezana z določenimi matematičnimi panogami in panogami na področju računalniških znanosti, zato si študenti pridobijo tudi znanje iz matematičnih statističnih metod za analizo podatkov, teorije merjenja in informatike.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Kineziologija

Vrsta: MAG

2.4 Predhodni program: VIS telesna vzgoja, VII/1

2.5 Strokovni naslov in stopnja zahtevnosti dela: magister kineziologije — VII/2

2.6 Trajanje študija: dve leti

izobrazbe v telesni vzgoji je kandidatovo ustrezno zdravstveno stanje. Pred vpisom kandidat predloži zdravniško spričevalo z oceno svojega splošnega zdravstvenega stanja, oceno vida, sluha, stanja hrbtenice in gibal.

Za uspešno izobraževanje na tem področju je potrebna ustrezna raven motoričnih sposobnosti (moči, hitrosti, vzdržljivosti in koordinacije gibanja), zato opravljajo vsi kandidati preskus motoričnih sposobnosti in preskus znanja plavanja. To velja za vse kandidate, ker so te sposobnosti nujne za uspešen začetek izobraževanja in jih z izobraževanjem ni mogoče dovolj razviti. Brez njih tudi ni mogoče opravljati dela v telesni kulturi.

Motorične sposobnosti kandidatov se preskušajo na Fakulteti za telesno kulturo pred komisijo te fakultete, ki je sestavljena interdisciplinarno.

študentke pa imajo v tretjem semestru še dodatnih 45 ur (namesto 45 ur na gemeta).

5 OBEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

5.1 Pogoji za napredovanje

Za vpis v 2. letnik mora študent opraviti osem izpitov: SLO, uvod v antropološko kineziologijo, družbene osnove telesne kulture, anatomija z antropometrijo, osnovna motorika, tri športne vrste (po študentovi izbiri).

Za vpis v 3. letnik mora študent opraviti sedem izpitov: SLO, statistika, pedagogika (iz 1. letnika), fiziologija športa, preostali dve športni vrsti iz 1. letnika, dve športni vrsti iz 2. letnika (po izbiri).

Za vpis v 4. letnik mora študent opraviti osem izpitov: osnove športnega treniranja, biomehanika, razvojna psihologija in psihologija telesne vzgoje, psihologija športa, tuji jezik (iz 2. letnika), kinezioterapija (iz 2. letnika), preostali dve športni vrsti iz 2. letnika, prvi izbirni predmet.

Opomba: Če študent v tem semestru nima izbirnega predmeta, mora opraviti izpit iz športne turistike.

Kandidatom, ki so končali višješolski ali visokošolski študij pred letom 1985, se določijo diferencialne obveznosti na podlagi primerjave takratnih in sedanjih vzgojno-izobraževalnih programov.

5.2 Pogoji za ponavljanje posameznega letnika in podaljševanje statusa študenta

Študent ima pravico ponavljati letnik enkrat med študijem, če izpolni vse polovico obveznosti, določenih v vzgojno-izobraževalnem programu.

Študentu, ki je za več kot dve leti prekinil izobraževanje, določi odbor za študijske zadeve pogoje za nadaljevanje izobraževanja, če se je med tem časom spremenil vzgojno-izobraževalni program.

Za prekinitev izobraževanja se šteje, če je od konca zadnjega vpisnega letnika ali po preteku absolventskega staža poteklo več kot dve leti.

Študentom multidisciplinarnega izobraževanja, študentom vrhunskih športnikov in tistim, ki zaradi drugih opravičenih razlogov (materinstvo, vloga v ške obveznosti, izjemne socialne in družinske okoliščine in podobno) niso izpolnili obveznosti po vzgojno-izobraževalnem programu, ne preneha status študenta po zadnjem letniku študija, vendar najdalj za dobo dveh let. O tem odloča odbor za študijske zadeve.

Študentu, ki ima v skladu z veljavno kategorizacijo po družbenem dogovoru o statusu in stimulaciji vrhunskih športnikov v SFRJ status vrhunškega športnika, fakulteta prilagajanja izpolnjevanje obveznosti po vzgojno-izobraževalnem programu ter mu omogoča izobraževanje pod posebnimi pogoji v skladu z zakonom, s tem statusom in s posebnim pravilnikom, ki natančneje ureja pravice in obveznosti študentov.

5.3 Navodila za svetovanje in usmerjanje med študijem

Slušatelje usmerijo v izbirne programe aplikativnih predmetov učitelji te fakultete na temelju njihove uspešnosti in motiviranosti pri osnovnem programu.

Priporočilo učiteljev ni obvezno za izbiro teh programov, vendar imajo študentje z učiteljevimi priporočili prednost pri vpisu vanje, ker je število študentov pri posameznih programih omejeno.

Študente usmerjajo v delovno prakso učitelji izvajalci ustreznega programa. Pri usmeritvi jim svetujejo in priporočajo, da se odločijo za tiste oblike delovne prakse, ki so uporabnejše za delovno okolje v kraju, kjer bodo zaposleni.

Za izdelavo projekta diplomske naloge prejmejo študentje pisna navodila. Študent izbere temo diplomske naloge na podlagi razpisanih tem ali po svetovanju z učiteljem.

5.4 Pogoji za zaključek študija

Študent, ki je uspešno opravil vse obveznosti po določenem vzgojno-izobraževalnem programu fakultete ter uspešno zagovarjal diplomsko delo, dobi diplomu.

Diplomsko delo obsega pisno diplomsko nalogo in njen zagovor.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Podrobnejši kadrovske pogoje so navedeni pri posameznih učnih načrtih. Za izvajanje pedagoške prakse bodo potrebni tudi zunanji sodelavci.

6.2 Materialni pogoji

Vzgojno-izobraževalni proces se izvaja pretežno na sedežu fakultete, en del pa tudi drugje (vodne in taborniške dejavnosti, smučanje, planinska turiztika, turno smučanje).

Za izvajanje programa na fakulteti potrebujemo: večjo amfiteatralno predavalnico, 4 predavalnice (za 50 do 70 slušateljev), 3 do 4 manjše predavalnice (za 30 slušateljev), 7 večjih ali manjših športnih dvoran oziroma telovadnic (specialno opremljenih za športne igre, športno gimnastiko, atletiko, ples, športno ritmično gimnastiko, borilne športe, trim, osnovno motoriko), pokriti bazen (25 m), odprt bazen (50 m), atletski stadion, 4 zunanja igrišča (nogometno, košarkarsko, rokometno, odbojkarstvo), knjižnico, čitalnico, 4 laboratorije (fiziološki, biomehanski, funkcionalni, psihološki), ambulantno (2 do 3 prostori), 35 kabinetov za učitelje in asistente, 2 sejni sobi (večja, manjša), računalniški oddelek (3 do 4 prostori), razdeljevalnico hrane za študente in delavce fakultete, klubski prostor za študente, upravne prostore (12 = dekanat, tajništvo, računovodstvo, knjigovodstvo, študentski referat, referat za splošne zadeve, upravnik zgradbe), oddelek za tisk in založništvo (4 prostori), oddelek za šolanje amaterskih kadrov (2 prostora), več skladišč za arhive, opremo, revizije, avdiovizualne naprave itd., manjšo obrtno delavnico, kurilnico.

Za izvajanje programa zunaj sedeža izvajalca je treba zagotoviti: letniški športni center na morju (Savudrija, Seča), letni športni center v notranjosti (Mozirje), zimski športni center (Kranjska gora, Planica), zimski visokogorski center (Komna), slovensko sredogorje in visokogorje, učna praksa.

Fakulteta potrebuje za izvajanje vzgojno-izobraževalnega programa naslednja pomembnejša sredstva: barvno televizijo z namiznim videorekorderjem in prenosnim videorekorderjem s kamero, 2 magnetoskopa, 6 grafoskopov, 6 episkope, 3 diaporojektorje, 3 kinoprojektorje (3 x 8 mm, 2 x 16 mm), 1 prenosni televizor, 3 magnetofone, 1 glasbeni stolp, 6 računalniških terminalov, mikroročunalnike, 1 tipkalnico, 1 luknjač kartic, 2 fotokopirna stroja, 2 tiskarska stroja, ciklostilni stroj, stroj za prežiganje matric, rezalne škarje, zlagalni stroj, stroj za vezavo.

Med izobraževanjem si morajo študenti nabaviti vso športno opremo (dres, trenirke, plavalno opremo, copate, smučarsko opremo — alpsko in tekaško), planinsko opremo, opremo za potapljanje in drugo).

Kineziologija — MAG

3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE

3.1 V magistrski študij se lahko vpšejo diplomanti fakultet za telesno kulturo brez sprejemnega izpita. Študent je lahko postanejo tudi diplomanti drugih fakultet, ko opravijo sprejemni izpit iz tistih temeljnih in posebnih znanj, ki so predpisana v dodiplomskem študiju telesne kulture.

3.2 Za kandidate, ki niso končali fakultete za telesno kulturo, določi vse-

4 PREDMETNIK

4.1 Preglednica predmetov

PREDMET	Semester				Skupaj ur
	1.	2.	3.	4.	
Sistematika antropološke kineziologije	45	14	—	—	40
Posebne discipline antropološke kineziologije	50	50	40	40	180
Kvantitativne metode raziskovalnega dela v kineziologiji	40	30	30	—	100
Programiranje in kontrola transformacijskih procesov	—	40	60	80	180
Skupaj	135	135	120	120	520

4.2 Navodila za izvajanje predmetnika

Študij bo organiziran tako, da bodo potekala nekatera predavanja in vaje v dvo-ali tritedenskih ciklih, del predavanj, vaj in seminarjev pa se bo izvajal v sklopu ur ob koncu tedna ali ob konzultacijah.

Vpis na magistrski študij bomo usklajevali s fakulteto za telesno kulturo v Zagrebu. Glede na možnosti predvidevamo tudi morebitna skupna predavanja.

Program magistrskega študija se izvaja v skladu s pravilnikom o podiplomskem študiju, ki ga sprejme svet fakultete.

5 POGOJI ZA ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

Posebnih pogojev za prehod v višjih letnik ni. Študenti morajo opraviti seminarske naloge pri vseh predmetih in samostojnih snovnih celotah v okviru posebnih panog kineziološke antropologije. Seminarske naloge so pogoj za

bino in obseg preskusa znanja Odbor za znanstvenoraziskovalno delo in podiplomski študij, in sicer za vsakega kandidata posebej.

3.3 Kandidati za podiplomski študij morajo imeti dve leti delovnih izkušenj. Pri izjemno sposobnih diplomantih druge stopnje se lahko priznajo tudi delovne izkušnje, ki si jih je kandidat na strokovnem ali raziskovalnem področju pridobil pri dodiplomskem študiju.

opravljanje vseh štirih izpitov. Študent konča študij, ko samostojno pripravi magistrsko delo in ga uspešno zagovarja.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Fakulteta za telesno kulturo ima 14 habilitiranih visokošolskih učiteljev, ki lahko predavajo večji del predložene vsebine programa. Tako kot v dosedanjih praksah pa bomo pritegnili k sodelovanju priznane pedagoško raziskovalne delavce iz Fakultete za naravoslovje in tehnologijo, Filozofske fakultete v Ljubljani. Visoke ekonomsko komercialne šole v Mariboru in še zlasti s Fakultete za telesno kulturo v Zagrebu. Po potrebi in možnostih bomo število predavateljev še povečali. Predvidevamo, da bomo občasno povabili k sodelovanju priznane strokovnjake iz tujine. Čeprav zahteva program štiri delavce s polnim delovnim časom, ne predvidevamo posebne nastavitve za podiplomski študij.

4.2. Materialni pogoji
Za izvajanje programa imamo najnujnejše materialne možnosti, ki so pred-
ne za dodiplomski visokošolski študij. Potrebe po normalnih materialnih
nosnostih pa so tolikšne, da jih v predloženem programu ni primerno navajati.
iskovalna oprema je namreč temeljni pogoj tudi za izvajanje magistrskega
nja, ta pa je skoraj v celoti zastarela in pomanjkljiva.

4.3. Usmeritev znanstvenoraziskovalne dejavnosti
Sodobne zasnove za doseganje predvidenih učinkov, ki nastanejo ob trans-

formacijskih procesih pod vplivom kinezioloških operatorjev v telesni kulturi.
so usmerjene k oblikovanju, pridobivanju in razvijanju tistih značilnosti, last-
nosti, sposobnosti in znanja, ki omogoča človeku zadovoljevanje celostnih
biopsihosocialnih potreb po igri in gibanju, najboljše prilagajanje novim razme-
ram civilizacije in doseganje vrhunskih uspehov v športu. Na malokaterem po-
dročju človekove dejavnosti gre danes za tako korenite posege v celotno člo-
vekovko osebnost, kot prav na področju športa v najširšem pomenu. Zato je
marksistično usmerjena znanost prvi pogoj za tako dejavnost.
Zato je nujno usmeriti raziskovanje v preučevanje zakonitosti telesne
vzgoje v šoli, vrhunskega športa, športne rekreacije v turizmu, gospodarstvu in

krajevni skupnosti, splošnega ljudskega odpora in za zagotavljanje boljšega
zdravja prebivalstva.

Program izhaja iz težnje, da se razvoj kineziološke znanosti usmeri tako, da
bodo zagotovljene znanstvene informacije, ki omogočajo smotno načrtovanje
in objektivno ter veljavno preverjanje tega, kako učinkuje telesna kultura na
spreminjanje subjektov.

Načrtujemo tudi sodelovanje kineziološke znanosti pri uresničevanju na-
slednjih družbenih ciljev: narodna identiteta, obramba in samozaščita, bivališ-
če, zdravje, izobrazba, kultura in znanje.

Specialistični študij za telesno vzgojo razvojno motenih oseb (mototerapija) – IZS

Program izobraževanja za pridobitev naslova specialist za telesno vzgojo raz-
vojno motenih oseb (mototerapijo) temelji na ugotovitvah, da je vsako leto
razvojno in zdravstveno motenih oseb, ki jim je treba pomagati.
Predloženi program je v temeljnih prvinah usklajen z drugimi vzgojno-izo-
braževalnimi programi za pridobitev naslova specialist na Fakulteti za telesno
kulturo v Ljubljani.

1.1. LIK DIPLOMANTA
Profil specialista za telesno vzgojo razvojno motenih oseb (mototerapijo) na
Fakulteti za telesno kulturo temelji na enotnosti stroke in kineziološke znano-
sti, na potrebah po samostojnih specialistično usposobljenih strokovnjakih
delo z razvojno motenimi osebami, predvsem med šolsko mladino.
Specialist mora biti večstransko izobražen strokovnjak, ki lahko zadovolji
trebe stroke na različnih delovnih področjih, zlasti v vzgojno-izobraževalnih
organizacijah in zdravstveno rehabilitacijskih organizacijah, ter v skupini
zavestnih delavcev opravlja naloge gibalne terapije.
Za specialista za telesno vzgojo razvojno motenih oseb je značilno delo z
vse vrste starosti z zelo različnimi stanji psihosomatičnega statusa. Zaradi
tega mora specialist poznati psihosomatične značilnosti zdravih ter razvojno,
zdravstveno in gibalno prizadetih oseb različne starosti. Poznati mora kinezi-
ološke operatorje in učinke, ki jih imajo le-ti na razsežnosti človekovega psiho-
somičnega statusa in optimalne postopke za izbiro in usmerjanje ljudi v njim
merne gibalne dejavnosti. Da bi pri svojem delu lahko nenehno povezoval
teorijo s prakso, mora obvladati temeljne metode raziskovalnega dela, te-
meljne načine vrednotenja dosežkov in uporabo le-teh v praksi.
Izobraževanje je zasnovano interdisciplinarno in je po svoji strokovni usme-
rnosti praviloma povezano s področji, ki preučujejo probleme specialne peda-
gogike, psihopatologije, kinezioterapije in športa za invalide.

PREDMETNIK

1.1. Preglednica predmetov

PREDMET	Semester			Skupaj ur
	1.	2.	3.	
Antropološka kineziologija	30	—	—	30
Systematska kineziologija	30	—	—	30
Metode raziskovalnega dela	30	—	—	30
Specialna pedagogika in didaktika	—	45	—	45
Psihologija osebnosti in učenja	30	—	—	30
Osnove psihopatologije	—	45	—	45
Šport za invalide	—	40	40	80
kompleksna rehabilitacija	—	20	20	40
Skupaj	120	150	60	330

Specialist mora imeti predvsem pozitiven odnos do ljudi, znati mora navezo-
vati stike z njimi, biti dostopen in komunikativen. Sposoben mora biti za učin-
kovito, strpno in humano reševanje kritičnih vzgojno-zdravstvenih situacij.
Imeti mora smisel in razumevanje za probleme in stiske otrok in odrasčajoče
mladine.

- 2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU**
- 2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev**
- 2.2 Usmeritev: pedagoška**
- 2.3 Ime in vrsta programa:**
- Ime programa: Specialistični študij za telesno vzgojo razvojno motenih oseb (mototerapijo)**
- Vrsta: IZS**
- 2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi: Telesna vzgoja — VIS, VII/1**
- 2.5 Strokovni naslov in stopnja zahtevnosti dela: specialist za mototerapijo VII/2**
- 2.6 Trajanje izobraževanja: tri semestre**

- 3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE**
- 3.1** V izobraževanje za pridobitev naslova specialist se lahko vpišejo diplo-
manti fakultete za telesno kulturo brez sprejemnega izpita.
- 3.2** Za kandidate, ki niso končali fakultete za telesno kulturo, določi vse-
bino in obseg preskusa znanja Odbor za znanstvenoraziskovalno delo in podi-
plomsko izobraževanje, in sicer za vsakega kandidata posebej.
- 3.3** Kandidati za podiplomsko izobraževanje morajo imeti dve leti delovnih
izkušenj. Izjemno sposobnim diplomantom druge stopnje se lahko priznajo
tudi delovne izkušnje, ki so si jih kandidati pridobili na strokovnem področju
pri dodiplomskem izobraževanju.

- 4.2 Navodila za izvajanje predmetnika**
Izobraževanje bo organizirano tako, da bodo potekala nekatera predavanja
in vaje nepretrgoma v dvo-ali tritedenskih ciklih, del predavanj, vaj in semi-
narjev pa v sklopu ur ob koncu tedna ali ob konzultacijah.

- 5 ZAKLJUČEK ŠTUDIJA**
- Posebnih pogojev za prehod v naslednji semester ni. Kandidati morajo
opraviti seminarske naloge pri vseh predmetih. Seminarske naloge so pogoj za
opravljanje izpitov. Kandidat konča izobraževanje, ko samostojno pripravi
naloge za pridobitev naslova specialist in jo uspešno zagovarja.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA IZOBRAŽEVANJA

- 6.1 Kadrovski pogoji**
Fakulteta za telesno kulturo ima 14 habilitiranih visokošolskih učiteljev, ki
lahko predavajo določen del predložene vsebine programa izobraževanja. K
sodelovanju bomo povabili tudi priznane pedagoško-raziskovalne delavce
Medicinske fakultete in Zavoda za rehabilitacijo invalidov SRS.
- 6.2 Materialni pogoji**
Potrebe po ustreznih materialnih možnostih so velike in se bodo spreminja-
le, tako da v predloženem programu ni mogoče vseh navesti.

Specialistični študij telesne vzgoje na visokošolskih organizacijah — IZS

UVOD

1.1 Program izhaja iz Zakona o usmerjenem izobraževanju v visokem šol-
stvu. Diplomantom fakultete za telesno kulturo je treba omogočiti, da se uspo-
sobijo za delo s študenti.

Specialistični študij predstavlja vrhno stavbo visokošolskega programa te-
lesne vzgoje in je namenjen usposabljanju predavateljev za telesno vzgojo na
visokošolskih delovnih organizacijah.

1.2 Lik diplomanta
Učitelji, ki usmerjajo dejavnosti v telesni kulturi za študente vseh visokošol-
skih organizacij, naj bi bili široko razgledani strokovnjaki, usposobljeni za vo-
denje redne telesne vzgoje, športne rekreacije in športnega treniranja študen-
tov, pa tudi za podajanje sodobnih teoretičnih spoznanj s širšega področja tele-
sne kulture in hkrati s tem za ozaveščanje izobražencev, ki bodo prav gotovo
pomembni posredniki naprednih telesnokulturnih misli v okolju svojega stro-
kovnega in družbenega delovanja.

Telesna kultura študentov je tisto posebno področje dela na univerzi, ki z
svojo posebno vodenim pedagoškim procesom sooblikuje celotno in vrednostno
ravnateženo osebnost študenta, prihodnjega izobraženega družbenega delav-
ca. S svojimi sredstvi in metodami dela si prizadeva oblikovati biopsihoso-
malno celotno osebnost, ki bo vitalna in delovno učinkovita v vseh starostnih
obdobjih. Ožji cilji te dejavnosti so usmerjeni k izpopolnjevanju gibalnih in
funkcionalnih sposobnosti študentov, preprečevanju prezgodnjih pojavov sta-
njevanja, ohranitvi najboljšega zdravstvenega stanja in zagotavljanju telesnega in
duševnega ravnotežja med študijem in po njem.

V skladu s tem mora učitelj telesne vzgoje z objektivnimi kazalniki usmeriti
vsakega študenta v zanj najprimernejšo športno ali rekreativno dejavnost, mu

PREDMETNIK

1.1. Preglednica predmetov

PREDMET	Semester			Skupaj ur
	1.	2.	3.	
Antropološka kineziologija	45	—	—	45
Systematska kineziologija	30	—	—	30
Metode raziskovalnega dela	30	—	—	30
Visokošolska didaktika	15	30	—	45
Osnove teorije vzgoje za prosti čas	—	30	30	60
Posebna telesna vzgoja	—	30	—	30
Športno-rekreativna medicina	—	30	15	45
Telesna kultura kot del obče kulture	—	15	15	30
Skupaj	120	135	60	315

dajati informacije, ki so potrebne za samostojno izvajanje te dejavnosti v vseh
življenjskih obdobjih, in mu tako približati trajne vrednote telesne kulture.

Pri svojem praktičnem delu naj bi učitelji načrtovali, organizirali, izvajali in
razčlenjevali strokovno delo na področju redne telesne vzgoje za študente in
njihove obšolske interesne športne dejavnosti. Usposobljeni naj bi bili tudi
za vodenje rehabilitacije zdravstveno prizadetih in gibalno motenih študentov.

Specialist za telesno vzgojo na visokošolski delovni organizaciji mora biti
torej interdisciplinarno izobražen pedagoški delavec, ki razume posebne bio-
loške, psihične in socialne potrebe in interese mladine raznih študijskih usme-
ritev in ima pozitiven odnos do vrednot naše družbene resničnosti.

- 2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU**
- 2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev**
- 2.2 Usmeritev: pedagoška**
- 2.3 Ime in vrsta programa**
- Ime programa: Specialistični študij telesne vzgoje na visokošolskih delovnih organizacijah**
- Vrsta: IZS**
- Stopnja zahtevnosti: VII/2**
- 2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi: telesna vzgoja VIS, VII/1**
- 2.5 Strokovni naslov: specialist za telesno vzgojo na visokošolskih delovnih organizacijah**
- 2.6 Trajanje študija: tri semestre**

- 3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE**
- 3.1** Diploma visokošolskega študija telesne kulture in tri leta delovnih izku-
šenj v vzgojno-izobraževalni organizaciji, po možnosti v šoli srednjega usme-
renega izobraževanja.

- 4.2 Navodila za izvajanje predmetnika**
Predavanja bodo potekala v nepretrganih ciklih in ob koncu tedna. Del ur
bo opravljen v obliki predavanj, vaj, seminarjev, pogovorov in pedagoške
prakse.
- Program specialističnega študija poteka po pravilniku o podiplomskem štu-
diju, ki ga sprejme svet fakultete.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

- 5.1** Posebnih pogojev za prehod v višji letnik ni. Študentje morajo opraviti
seminarske naloge pri vseh predmetih in samostojnih snovnih celotah. Semi-
narske naloge so pogoj za opravljanje izpitov pri posameznih predmetih.
- 5.2** Student konča študij, ko samostojno opravi specialistično nalogo in jo
uspešno zagovarja.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

- 6.1 Kadrovski pogoji**
Fakulteta za telesno kulturo ima dovolj habilitiranih visokošolskih učiteljev,
ki lahko predavajo večino predmetov. Na področjih, za katera nimamo svojih
strokovnjakov, si bo treba pomagati z učitelji z drugih fakultet, ljubljanske,
mariborske in zagrebške univerze.
- 6.2 Materialni pogoji**
Za organiziranje študija niso potrebne posebne materialne možnosti. Delo
poteka predvsem v predavalnici in delno v športni dvorani ali na prostem.

Specialist za športno rekreacijo — IZS

Program specialističnega študija za področje športne rekreacije temelji predvsem na potrebah prakse. Z njim naj bi se izpolnili vrzeli, ki nastajajo pri posameznih usmeritvah na fakulteti, hkrati pa naj bi sledili smernicam usmerjenega izobraževanja.

Predloženi program je v temeljnih prvinah usklajen s programi drugih specialističnih študijev na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani.

1. LOK DIPLOMANTA

Specialist za športno rekreacijo naj bi bil usposobljen za visoko strokovno delo.

Vsebinski naj bi organiziral, načrtoval in razčlenjeval učinke sodobnih transformacijskih športno-rekreacijskih procesov, ki so sestavni del koristne in dejavne uporabe prostega časa, humanizacije življenja in dela, ter pozitivno vplivajo na zdravstveno stanje, delovno in obrambno sposobnost delovnih ljudi in občanov, hkrati pa posredno ali neposredno izboljšujejo dohodkovne odnose.

Ker je področje športne rekreacije interdisciplinarno, saj je tesno povezano in prepleteno s problemi organizacije dela, preventivno medicino in zdravstvenimi problemi urbanizma, socialne politike, turizma in ekonomskih odnosov, je strokovno delo obravnavanega profila praviloma teamsko. Zato mora biti specialist s področja športne rekreacije usposobljen za ustvarjalno delo v skupini strokovnjakov s področja medicine dela, varstva in zaštite pri delu, psihologije dela, sociologije dela, organizacije dela in ekonomike ter drugih področij.

Specialist za športno rekreacijo naj bi bil torej sposoben delati v turizmu, v središčih zdraviliškega turizma pri načrtovanem zdravstveno-preventivnem in rekreativnem oddihu, v večjih organizacijah združenega dela, v športno-rekreacijskih središčih na različnih ravneh ter v različnih strokovnih službah in skupinah.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: pedagoška

2.3 Ime in vrsta programa: Specialist za športno rekreacijo — IZS

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi: Telesna vzgoja-VIS, VII/1

2.5 Strokovni naslov in stopnja zahtevnosti dela: športni trener — specialist (z navedbo športne panoge), VII/2

2.6 Trajanje študija: tri semestre.

3. POGOJI ZA VKLJUČEVANJE

3.1 Na specialistični študij za področje športne rekreacije se lahko vpišejo diplomanti fakultet za telesno kulturo brez sprejemnega izpita.

Študentje lahko postanejo tudi diplomanti drugih fakultet, ko opravijo izpit iz tistih temeljnih in posebnih znanj, ki so predpisana v dodiplomskem študiju telesne kulture.

3.2 Za kandidate, ki niso končali Fakultete za telesno kulturo, določi vsebino in obseg preskusa znanja Odbor za znanstvenoraziskovalno delo in diplomski študij, in sicer za vsakega kandidata posebej.

3.3 Kandidati morajo imeti eno leto delovnih izkušenj pri opravljanju določenih del in nalog v praksi na področju športne rekreacije.

4. PREDMETNIK

4.1 Preglednica predmetov

Sistematska kineziologija	30 ur
Antropološka kineziologija	50 ur
Teorija športne rekreacije	90 ur
Metoda raziskovalnega dela	30 ur
Programiranje in nadzor transformacijskih procesov	120 ur
Skupaj	320 ur

PREDMET	Semester			Skupaj ur
	1.	2.	3.	
Sistematska kineziologija	30	—	—	30
Antropološka kineziologija	30	20	—	50
Teorija športne rekreacije	15	30	45	90
Metoda raziskovalnega dela	30	—	—	30
Programiranje in nadzor transformacijskih procesov	—	60	60	120
SKUPAJ	105	110	105	320

4.2 Navodila za izvajanje predmetnika

Študij bo organiziran tako, da bodo potekala nekatera predavanja in nepretrgoma v dvo- ali tritedenskih ciklikih, del predavanj, vaj in seminarov pa se bo izvajal v sklopu ur ob koncu tedna ali ob konzultacijah. Program specialističnega študija se izvaja po pravilniku o podiplomskem specialističnem študiju, ki ga sprejme svet fakultete.

5. POGOJI ZA ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

Posebni pogojev za prehod v naslednji semester ni. Študentje morajo opraviti seminarske naloge pri vseh predmetih in samostojnih osnovnih celotnih seminarskih nalogah, ki so pogoj za opravljanje izpitov pri posameznih predmetih. Študent konča študij, ko samostojno opravi specialistično nalogo in jo uspešno zagovarja.

6. POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Fakulteta za telesno kulturo ima nekaj habilitiranih visokošolskih učiteljev, ki lahko predavajo del predloženega programa. Pri uresničevanju dela programa bodo sodelovali učitelji z drugih fakultet, zlasti z Ekonomske in Filozofske fakultete v Ljubljani in Visoke ekonomske in komercialne šole v Mariboru, učitelji s Fakultete za telesno kulturo v Zagrebu. Če bo potrebno in mogoče, bomo zaposlili več predavateljev, zlasti iz prakse.

6.2 Materialni pogoji

Za izvajanje programa imamo najnujnejše materialne možnosti, ki so predvidene za izvedbo navedenega podiplomskega specialističnega študija. Skupna raziskovalna oprema, ki je temeljni pogoj za izvedbo specialističnega študija s področja športne rekreacije, je zastarela in pomanjkljiva.

7. UČNA OBMOČJA

Specialistični študij za športno rekreacijo poteka tudi v:
— organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih — področje delovnih služb in gospodarskih dejavnosti — (strokovne službe za športno rekreacijo) in v različnih ustanovah in zavodih, v katerih lahko poteka načrtovana športno-rekreativna dejavnost;
— turistično-gostinskih organizacijah v obmorskem in celinskem območju in v gorskem okolju (turistično-smučarska središča itd.);
— zdraviliško-turističnih organizacijah, v katerih je sestavni del programa tudi športno-rekreativna dejavnost;
— telesnokulturnih organizacijah (društva Partizan, športno-rekreativna društva, trimski klubi itd.) in športno-rekreativnih središčih;
— samoupravnih interesnih skupnostih in strokovnih organizacijah na področju telesne kulture in športne rekreacije.

Muzikologija — VIS

UVOD

Program so oblikovali učitelji in zunanji sodelavci Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Pri tem so bile upoštevane pobude študentov in uporabnikov ter sklepi posameznih samoupravnih organov Filozofske fakultete in usklajevalnih sestankov s predstavniki Akademije za glasbo, Zavoda SRS za šolstvo in Muzikološkega inštituta SAZU.

1. LOK DIPLOMANTA

Diplomirani muzikolog je po opredelitvi stroke, ki naj bi bila »v bistvu znanost o glasbi in njeni historičnosti« oziroma »znanost o umetnosti, ki se ukvarja s preučevanjem glasbe in vseh področij, katerih se le-ta dotika«, kulturno-znanstveno-pedagoški delavec, ki je glede na diferenciranost možnih poklicev usposobljen opravljati tale dela in naloge:

- preučevanje glasbene preteklosti in sedanjosti, še posebno nacionalne, tudi v najrazličnejših interdisciplinarnih povezavah;
 - zbiranje, urejevanje in razčlenjevanje pomembnih glasbenih podatkov in del;
 - redigiranje in lektoriranje glasbenih izdaj;
 - pojasnjevanje in razlaganje glasbenih pojavov, problemov, osebnosti in njih ustvarjalnih dosežkov;
 - pisanje in objavljane glasbenih komentarjev, poročil, razmišljanj in raziskav;
 - urejevanje, oblikovanje in vodenje glasbenih programov v raznih glasbenih in kulturnih institucijah, organizacijah, združenjih, društvih in ansamblih;
 - svetovanje v glasbenih vprašanjih;
 - animiranje za glasbeno umetnost, in ne nazadnje
 - poučevanje glasbene zgodovine v okviru vzgojno-izobraževalnega programa glasba in na nižjih glasbenih šolah.
- Nasteta dela in naloge zahtevajo od muzikologa umetniško občutljivost, strokovno glasbeno in pedagoško znanje, obenem pa široko kulturno razgledanost in organizacijsko sposobnost. Nenehno mora slediti glasbenemu in širšemu kulturnemu dogajanju doma in po svetu ter ob razvijanju visoke etične zavesti bogatiti humane odnose.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za kulturo in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: Kultura

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Muzikologija — Vrsta: VIS VII/1

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: glasba — Vrsta: SR

Ime smeri: glasbenik splošne smeri

Stopnja zahtevnosti dela: V

Ime zahtevnejšega programa: kultura — Vrsta: MAG VII/2

Ime sorodnega programa: glasbena pedagogika — Vrsta: VIS

2.5 Strokovni naslov, značilna dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

Strokovni naslov: diplomirani muzikolog

Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

Značilna dela in naloge: glasbeni urednik, glasbeni producent, programski delavec, glasbeni animator, glasbeni časnikar in učitelj glasbene zgodovine

2.6 Trajanje študija

Trajanje študija po programu: 4 leta

3. POGOJI ZA VKLJUČEVANJE

3.1 Predhodni programi

V vzgojno-izobraževalni program Muzikologija se lahko vpišejo kandidati:

a) ki so uspešno končali srednjo šolo kulturne usmeritve program glasba — smer glasbenik splošne smeri in tisti, ki so pred uvedbo usmerjenega izobraževanja končali štiriletno srednjo glasbeno šolo — teoretski oddelek;

b) ki so uspešno končali srednjo šolo kulturne usmeritve program glasba — smer solo pevec, instrumentalist ter opravijo preskus znanja iz določenih strokovnih glasbenih predmetov; pod enakimi pogoji se lahko vključijo tudi kandidati, ki so pred uvedbo usmerjenega izobraževanja končali druge oddelke srednje glasbene šole;

c) ki so uspešno končali štiriletno srednjo šolo in opravijo preskus znanja iz glasbenega stavka in klavirja v obsegu programa glasbenik splošne smeri;

č) ki niso končali srednješolskega programa in uspešno opravijo preskus splošnega in strokovnega glasbenega znanja v obsegu srednješolskega programa — glasbenik splošne smeri.

3.2 Vsebina in obseg preskusa znanja za kandidate, ki niso končali ustreznih predhodnih programov

Preskus predznaja opravljajo kandidati, ki so navedeni pod točkami b), c) in č) prejšnjega odstavka (3.1):

b) Kandidati opravijo preskus znanja iz predmeta glasbeni stavek in iz klavirja v obsegu splošne glasbene smeri. Preskusa znanja klavirja so oproščeni pianisti.

c) Enako kot pod b).

č) Po splošnih sprejemnih pogojih, ki veljajo za sprejem na Filozofsko fakulteto, enako kot pod b).

4. PREDMETNIKI IN UČNI NAČRTI PREDMETOV

4.1 Preglednice predmetov

4.1.1 Predmetnik — Muzikologija (enopredmetna skupina)

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj
Skupni in splošni pedagoški predmeti	180	180	120	60	540
Uvod v muzikologijo	30	30	—	—	60
Zgodovina starejše svetovne glasbe	120	120	120	120	480
Zgodovina novejše svetovne glasbe	120	120	120	120	480
Zgodovina slovenske glasbe in glasbe narodov Jugoslavije	60	60	60	90	270
Paleografija	60	60	—	—	120
Sociologija glasbe	—	—	30	30	60
Estetika glasbe	—	—	30	60	90
Uvod v etnomuzikologijo	—	—	30	—	30
Akustika glasbe	—	—	60	—	60
Analitična harmonija	60	60	—	—	120
Analiza glasbenih oblik	60	60	—	—	120
Osnove instrumentacije	—	—	60	60	120
Generalbas	30	30	—	—	60
Igranje partitur	30	30	—	—	60
Metodika glasbe	—	—	—	90	90
Nemščina	120	120	—	—	240
Telesna vzgoja	—	(60)	(60)	(60)	(180)
Delovna praksa	—	1 teden	1 teden	1 teden	3 tedne
Skupno število ur strokovnih predm.	690	690	510	570	2460
Skupno število vseh ur	870	870	630	630	3000

4.1.2 Predmetnik — Muzikologija pod A

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj
Skupni in splošni pedagoški predmeti	180	180	120	60	540
Uvod v muzikologijo	30	30	—	—	60
Zgodovina starejše svetovne glasbe	60	60	90	90	240
Zgodovina novejše svetovne glasbe	60	60	90	90	240
Zgodovina slovenske glasbe in glasbe narodov Jugoslavije	30	30	60	90	180
Paleografija	—	—	30	30	60
Sociologija glasbe	—	—	30	30	60
Estetika glasbe	—	—	30	60	90
Uvod v etnomuzikologijo	—	—	30	—	30
Akustika glasbe	—	—	60	—	60
Analitična harmonija	60	60	—	—	120
Analiza glasbenih oblik	60	60	—	—	120
Osnove instrumentacije	—	—	30	30	60
Generalbas	30	30	—	—	60
Igranje partitur	30	30	—	—	60
Metodika glasbe	—	—	—	90	90
Nemščina	—	—	—	—	—
Telesna vzgoja	—	(60)	(60)	(60)	(180)
Delovna praksa	—	1 teden	1 teden	1 teden	3 tedne
Skupno število ur strokovnih predm.	360	360	420	450	1590
Skupno število vseh ur	540	540	540	510	2130

4.1.3 Predmetnik — Muzikologija pod B

PREDMET	1.	2.	Letnik 3.	4.	Skupaj ur
Skupni in splošni pedagoški predmeti	180	180	120	60	540
Uvod v muzikologijo	30	30	—	—	60
Zgodovina starejše svetovne glasbe	60	60	60	30	210
Zgodovina novejše svetovne glasbe	60	60	60	30	210
Zgodovina slovenske glasbe in glasbe narodov Jugoslavije	30	30	60	30	150
Paleografija	—	—	30	—	30
Sociologija glasbe	—	—	30	30	60
Estetika glasbe	—	—	30	—	30
Uvod v etnomuzikologijo	—	—	30	—	30
Akustika glasbe	—	—	—	—	—
Analitična harmonija	60	60	—	—	120
Analiza glasbenih oblik	60	60	—	—	120
Osnove instrumentacije	—	—	30	30	60
Generalbas	30	30	—	—	60
Igranje partitur	30	30	—	—	60
Metodika glasbe	—	—	—	90	90
Nemščina	—	—	—	—	—
Telesna vzgoja	—	(60)	(60)	(60)	(180)
Delovna praksa	—	1 teden	1 teden	1 teden	3 tedni
Skupno število strokovnih predmetov	360	360	300	240	1260
Skupno število vseh ur	540	540	420	300	1800

4.2 Pojasnila k predmetniku

V skladu s potrebami stroke in glede na izkušnje, ki govorijo v prid dvo-predmetnosti, predvideva program tri možnosti za študij muzikologije: muzikologijo kot enopredmetno skupino pod A oziroma pod B tako zaradi neposredne zaposlitvene zmogljivosti diplomantov in njihovih, v praksi uporabnejših, širših obzorij, kot zavoljo nadaljnjega razvoja stroke, še posebno njenih deficitarnih področij. Tako gledano, razen nekaj logičnih izjem, ne izključuje skoraj nobenih povezav: v prvem primeru s najrazličnejšimi jezikovno-literarnimi skupinami, umetnostno zgodovino ali na primer s »čisto« zgodovino, z razvojem aktualnega vidika pa v kombinacijah s filozofijo, sociologijo, psihologijo ali etnologijo, brez katerih ni mogoče pričakovati resničnega napredka in hitrejšega pritoka naraščajo na področju estetike, sociologije in psihologije glasbe ter etnomuzikologije. Tedenska in iz nje izhajajoča letna obremenitev študenta se v vseh treh primerih giblje po sprejetih načelih. Zato je treba »paket« skupnih in splošnih pedagoških predmetov, ki je enotno dogovorjen za vsa fakulteto in v predmetniku zato neobdelan, pri dvopredmetnih povezavah šteti samo enkrat.

Predvideno je po 1 teden delovne prakse med prvim in drugim, drugim in tretjim ter tretjim in četrtim letnikom. Ta naj vključijo študente v neposreden delovni proces v delovnih in vzgojno-izobraževalnih organizacijah, za katere oddelek za muzikologijo vzgaja svoje diplomante in zagotovi, v skladu z njihovim znanjem in usposobljenostjo, njihovo sodelovanje pri izvajanju nekaterih strokovnih del in nalog v okviru delovnega programa ustreznih visokošolskih ustanov in institutov. Program enega in drugega se z letnim delovnim načrtom predvidi vsakokrat posebej.

V predmetniku ni zajeto število individualnih vaj oziroma delo, ki ga mora

študent opravljati vsak dan vsa leta študija pri predmetih, kot so paleografija, analitična harmonija, analiza glasbenih form, osnove instrumentacije, generalbas, partiturna igra, nemščina (za muzikologe), in še posebno pri glavnih muzikoloških predmetih; pri teh naj bi po novem programu z mentorskim oziroma tutorskim delom intenzivirali individualni študij in povečali sposobnost izražanja in pismenost prihodnjih diplomantov, kolikor bodo to dopuščale kadrovske in predvsem materialne (prostorske) možnosti.

Sestavni del študijskega programa so tudi predavanja domačih in tujih strokovnjakov in strokovne ekskurzije.

Študij ob delu. Zanj velja enak vzgojno-izobraževalni program in enake študijske obveznosti kot za redni študij; za vse predmete so predvidene individualne konzultacije z učitelji.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik in za zaključek študija

5.1.1 Muzikologija — enopredmetna skupina (4.1.1)

Pogoji za napredovanje:

— v 2. letnik: kolokviji oziroma izpiti iz sedmih predmetov, od tega obvezno iz vseh zgodovinskih in uvoda v muzikologijo;

— v 3. letnik: kolokviji oziroma izpiti iz sedmih predmetov drugega letnika, od tega obvezno iz vseh zgodovinskih in uvoda v muzikologijo;

— v 4. letnik: kolokviji oziroma izpiti iz vseh zgodovinskih predmetov tretjega letnika iz nemščine.

Druge obveznosti: Aktivno delo pri vajah, v proseminarjih in seminarjih. Za seminarsko delo se zahtevata dve seminarski nalogi: iz zgodovine starejše svetovne glasbe ali iz zgodovine novejše svetovne glasbe ali iz zgodovine slovenske glasbe in glasbe narodov Jugoslavije.

Enak izbor velja tudi za diplomsko delo; pri tem je mogoče vključiti tudi pomožne muzikološke panoge. Diplomsko naloga mora biti ena v pregled najmanj en mesec pred diplomskim rokom. Diplomski izpiti (klavzura) in ustni. Obsega podrobno poznavanje zgodovine starejše svetovne glasbe, zgodovine novejše svetovne glasbe, zgodovine slovenske glasbe in glasbe narodov Jugoslavije ter uvoda v muzikologijo.

5.1.2 Muzikologija pod A (4.1.2)

— v 2. letnik: enako kot pod 5.1.1

— v 3. letnik: enako kot pod 5.1.1

— v 4. letnik: kolokviji oziroma izpiti iz vseh zgodovinskih predmetov tretjega letnika.

Druge obveznosti: enako kot pod 5.1.1, razen da se zahteva samo ena seminarska naloga.

Za diplomsko delo in diplomski izpit velja enako kot pod 5.1.1.

5.1.3 Muzikologija pod B (4.1.3)

— v 2. letnik: enako kot pod 5.1.1

— v 3. letnik: enako kot pod 5.1.1

— v 4. letnik: enako kot pod 5.1.3.

Druge obveznosti: Zahteva se samo ena seminarska naloga po izbiri kot pod 5.1.1.

Diplomski izpit je pisni (klavzura) in ustni. Obsega temeljito splošno poznavanje razvoja starejše in novejše svetovne glasbe, slovenske glasbe in glasbe narodov Jugoslavije.

5.2 Študent enopredmetne muzikologije ali skupine A se lahko prijavi h končnemu diplomskemu izpitu, če opravi vse obveznosti iz skupnih splošnih in pedagoško-psiholoških predmetov.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovske pogoje

Program muzikologije izvajajo visokošolski učitelji in sodelavci, ki s svojo znanstveno ali umetniško usposobljenostjo izpolnjujejo pogoje, ki jih določa Zakon o usmerjenem izobraževanju in so zapisani v učnem načrtu posameznega predmeta.

Kadrovski načrt predvideva za izvajanje programa: 3 do 4 učitelje in 2 do 3 asistente s polnim delovnim časom ter 6 do 9 pogodbenih učiteljev in sodelavcev, ki izpolnjujejo svoje redne obveznosti ali na Filozofski fakulteti ali na drugih visokošolskih delovnih organizacijah univerze in zunaj nje. Pri tem niso všteti učitelji skupnih oziroma splošnih pedagoških predmetov, ki poučujejo te predmete v vseh oddelkih Filozofske fakultete.

6.2 Materialni pogoji

Za uspešno uresničitev programa muzikologije nujno potrebujemo vsaj: predavalnico — seminarsko sobo s klavirjem in avdiovizualnimi sredstvi, knjižnico s študijskim prostorom (in mikročitalcem) ter kabino-kabinetom z avdiosredstvi za poslušanje plošč, trakov oziroma kaset in pianinom za praktično vadbo, 3 kabinete za učitelje in asistente.

7 USMERITEV ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN STROKOVNE DEJAVNOSTI

Vzgojno-izobraževalni program muzikologije je uvrščen v dolgoročni program muzikologije kot temeljne narodne humanistične vede. Zato se njen program sproti bogati z znanstveno-pedagoškimi prizadevanji Oddelka za muzikologijo ter raziskovalnimi dosežki Muzikološkega inštituta SAZU; tadva sta med drugim nosilca raziskovalnega programa Raziskovanje slovenske glasbene umetnosti; ki ga financira Raziskovalna skupnost Slovenije. Prav tako posredno in deloma neposredno zadovoljuje širše družbene potrebe, za katere vzgaja in si prizadeva vključevati stroko v mednarodni prostor. Iz tega izhaja celotna usmerjenost študija tja do pedagoške prakse, proizvodnega dela; publicistične dejavnosti pri Glasbeni mladini in strokovnega sodelovanja na letnih jugoslovanskih srečanjih študentov muzikologije.

Glasbena pedagogika — vs

Sestavljalci programa: Marjan Gabrijelčič, dr. Primož Kuret, Janez Bole, mag. Breda Oblak, Samo Vremšak, Tanja Zrinšek, Ljubo Rancigaj, dr. Lev Kreft, dr. Dimitrij Rupel, dr. Anton Kraševac, Bogomil Ferfila, mag. Nevenka Šadur, Milojko Vidmar, dr. Jože Mahnič, Janez Petelinšek, dr. Lev Menase, Julijan Strajnar, Miroslav Adlešič in Tomaž Buh.

1 LIK DIPLOMANTA

Diplomant programa za glasbeno pedagogiko je učitelj, ki opravlja v glasbeni vzgoji in izobraževanju ter širšem glasbeno-kulturnem poslanstvu naslednja dela in naloge:

- podaja predmet nauk o glasbi in vodi predšolske oddelke na nižjih glasbenih šolah;
- je učitelj umetnostne vzgoje za področje glasbene umetnosti v srednjem usmerjenem izobraževanju;
- je učitelj glasbene vzgoje v osnovni šoli;
- je glasbeni animator, mentor fakultativnih programov v umetnostni vzgoji, vodja interesnih glasbenih dejavnosti v šoli in zunaj nje, zborovodja. Nástete naloge in dela zahtevajo od diplomanta umetniško občutljivost, strokovno glasbeno in pedagoško znanje, obenem pa široko razgledanost, ustvarjalnost in organizacijsko sposobnost. Razviti mora pedagoški optimizem in pozitivno stališče do vzgojno umetniškega dela. Glasbeno kulturo mora znati podajati z vsemi njenimi razvojnimi, doživljajskimi, intelektualnimi, vrednostnimi in ustvarjalnimi sestavinami: razvija glasbene sposobnosti ter usmerja v različne glasbene dejavnosti, ki jih zna prilagajati učenčevim razvojnim obdobjem in ciljem, kot so po eni strani poklicno usmerjanje, na drugi pa glasbeno ozaveščena osebnost. Poleg tega, da uresničuje smotre in naloge pri svojem učiteljskem delu, posega tudi v širši kulturni prostor kot vodja ali organizator glasbenih dejavnosti. Pri tem je treba še posebej poudariti njegovo usposobljenost za vodenje pevskih zborov. Nenehno mora slediti glasbenemu in širšemu kulturnemu razvoju, ob tem pa razviti visoko stopnjo umetniške in etične zavesti.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za kulturo in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: kultura — glasba

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Glasbena pedagogika

Vrsta: VIS

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: Glasba SR

Ime smeri: glasbenik splošne smeri

Stopnja zahtevnosti dela: V

2.5 Ime zahtevnejšega programa: Glasbena pedagogika

Vrsta: MAG

Stopnja zahtevnosti dela: VII/2

2.6 Strokovni naslov, značilna dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

Strokovni naslov: profesor glasbe

Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

Značilna dela in naloge: učitelj nauka o glasbi in predšolske glasbene vzgoje v glasbenih šolah, učitelj umetnostne vzgoje — področje glasbene umetnosti v srednjem usmerjenem izobraževanju, učitelj glasbene vzgoje v osnovni šoli, glasbeni animator, vodja interesnih glasbenih dejavnosti in fakultativnih programov.

2.7 Tružanje študija: 4 leta.

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V IZOBRAŽEVANJE

V program glasbene pedagogike se lahko vpišejo:

1. Kandidati, ki so uspešno končali izobraževanje po srednješolskem programu Glasba — glasbenik splošne smeri in opravijo preskus stopnje glasbene nadarjenosti. Ta obsega:

A — interpretacijo programa na enem ali dveh instrumentih, pri tem je obvezen klavir. Glede na kakovost poprejšnjega znanja klavirja se kandidat odloči za program kategorije A ali kategorije B.

Program kategorije A: ena etuda (Clementi, Czerny op. 720, Neupert, Moscheles, Moskowski, Chopin), Bach: 1 preludij in fuga iz WTK ali angleška suita (1. stavek in sarabanda), 1 sonata: Mozart, Beethoven (op. 2 št. 1, op. 14 E dur, op. 14 G dur, op. 10 F dur, op. 10 C mol itd.), 1 skladba avtorjev 19. ali 20. stoletja, ena skladba jugoslovanskih avtorjev.

Program kategorije B: etuda (Crammer, Czerny op. 740), Bach — Francoska suita, Mozart — sonata (KV 545 ali 283), ena skladba iz zgodnje klasične ali 19. oziroma 20. stoletja in ena slovenska ali jugoslovanska skladba.

B — interpretacijo pesmi ob lastni instrumentalni spremljavi.

C — preskus sposobnosti komplementarne glasbene zasnove in razčlenitve notnega teksta.

2. Kandidati, ki so uspešno končali izobraževanje po srednješolskem pro-

gramu — smer solopevec-instrumentalist se lahko vključijo v študij, če opravijo preskus stopnje glasbene nadarjenosti in preskus znanja iz predmeta glasbeni stavek v obsegu programa Glasba — glasbenik splošne smeri.

3. Kandidati, ki so uspešno končali drug štiriletni srednješolski program, morajo opraviti preskus stopnje glasbene nadarjenosti in preskus znanja iz strokovnih predmetov glasbeni stavek, razvoj glasbene umetnosti in solfeggio v obsegu programa Glasbenik splošne smeri.

4. Kandidati, ki niso končali štiriletnega srednješolskega programa, morajo opraviti preskus stopnje glasbene nadarjenosti, preskus znanja iz strokovnih predmetov kot v točki 3 ter preskus znanja iz splošno izobraževalnih predmetov slovenski jezik s književnostjo, zgodovina, umetnostna vzgoja in tuji jezik v obsegu programa Glasbenik splošne smeri.

4 PREDMETNIK

PREDMET	Število ur v letnikih in semestrih								Skupaj ur
	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik	5. letnik	6. letnik	7. letnik	8. letnik	
	1. s.	2. s.	3. s.	4. s.	5. s.	6. s.	7. s.	8. s.	
Filozofija	—	—	30	—	—	—	—	—	30
Politična ekonomija	—	—	—	—	—	30	—	—	30
Sociologija	—	—	—	30	—	—	—	—	30
Politologija	—	—	—	—	30	—	—	—	30
SLO in DS	30	30	30	15	—	—	—	—	105
Pedagogika	30	30	30	—	—	—	—	—	90
Psihologija	30	30	15	15	—	—	—	—	90
Glasbena didaktika	30	30	—	—	—	—	—	—	60
Akustika	—	—	—	—	30	30	—	—	60
Kultura ustnega in pisnega izražanja	—	—	—	—	30	30	—	—	60
Tuji jezik	15	15	30	30	15	15	—	—	120
Zgodovina upodabljalnih umetnosti	—	—	—	—	—	—	30	30	60
Glasbeno narodopisje	—	—	—	—	—	—	15	15	30
Solfeggio	30	30	30	30	15	15	15	15	180
Zgodovina glasbe	30	30	30	30	30	30	30	30	240
Razvoj kompozicijske tehnike	45	45	45	45	45	45	45	45	360
Metodika glasbene vzgoje	60	60	60	60	60	60	60	60	450
Dirigiranje	30	30	30	30	30	30	15	15	210
Vokalna tehnika	15	15	15	15	15	15	15	15	120
Partiturna igra	15	15	15	15	15	15	15	15	120
Zborno petje	60	60	60	60	60	60	60	60	480
Improvizacija	—	—	—	15	15	15	15	—	60
Klavir	15	15	15	15	15	15	15	15	120
Diplomski seminar	—	—	—	—	—	—	30	30	60
Izbirna predmeta:	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drugi instrument	15	15	15	15	15	15	15	15	120
Specialni seminar	—	—	—	—	—	—	30	30	60
Telesna vzgoja	—	—	30	30	30	30	—	—	—
Pedagoška praksa	—	—	pedagoška praksa	pedagoška praksa	pedagoška praksa	pedagoška praksa	—	—	4 tedni
Skupno število ur	450	450	450	420	420	420	380	375	3375

Opomba: Manjše razlike v izvajanju programa na PA Maribor so natančneje navedene v izvedbenem predmetniku.

Dopolnilne informacije k predmetniku

V predmetniku ni zajeto število individualnih vaj, ki jih mora opravljati študent obvezno vsak dan vsa leta študija pri predmetih: klavir, drugi instrument, solfeggio, osnove improvizacije, partiturna igra in kompozicijska tehnika. Študijske oblike v programu za glasbeno pedagogiko so predavanja, vaje, seminarji in pedagoška praksa. Sestavni deli študijskih oblik v programu za glasbeno pedagogiko so še:

- predavanja in umetniški nastopi tujih strokovnjakov
- umetniški nastopi študentov v okviru zbora in instrumentov
- strokovne ekskurzije
- sodelovanje na glasbenih prireditvah
- terenske vaje pri glasbenem narodopisju.

Navedene študijske oblike so določene z izvedbenim predmetnikom v vsakem študijskem letu. Z izvedbenim predmetnikom je določen vsako leto tudi poseben seminar za 4. letnik; ta zajema načelno teme iz glasbene psihologije, pedagogike, slovenske glasbene literature in zgodovine kulture.

Posamezni predmeti, ki so v predmetniku poimenovani z enotnim naslovom, kot npr. razvoj kompozicijske tehnike, metodika glasbene vzgoje in vokalna tehnika, so v izvedbenem programu opredeljeni s semestrskimi oziroma letnimi vsebinami, obenem pa so razvidni iz učnih načrtov predmetov.

Pedagoška praksa

Pedagoška praksa je sestavni del programa in jo študenti posameznih letnikov opravijo v ustreznih vzgojno-izobraževalnih organizacijah, ki jih določa učni načrt predmetov metodika glasbene vzgoje in dirigiranje. Obsega hospitacije, nastope študentov v razredu, razčlenitev učnih ur in strnjeno učno prakso. Organizirana je po skupinah, ki jih sestavljajo študenti posameznih letnikov, vodja prakse in učitelj mentor v delovni organizaciji.

Strnjena učna praksa

Strnjena učna praksa poteka po en teden v drugem, tretjem in četrtem letniku v skladu z letnimi vsebinami metodike in dirigiranja v osnovni in glasbeni šoli ter v razredih srednjega usmerjenega izobraževanja.

Poleg tega, da poučujejo svoj predmet, se študenti v tem času vključijo v celotno življenje in delo organizacije, v kateri opravljajo učno prakso. Še posebej spoznajo organizacijsko in vsebinsko shemo glasbenih interesnih dejavnosti in njihovo vlogo v ožjem in širšem kulturnem življenju šole. Seznanijo se z upravnim, organizacijskim in administrativnim delom v vzgojno-izobraževalni organizaciji. Natančen program ter časovni in organizacijski raspored strnjene učne prakse je določen v vsakoletnem izvedbenem programu in pogodbeno urejen s posameznimi vzgojno-izobraževalnimi organizacijami.

Pedagoško prakso dopolnjuje tudi praktično delo s pevskim zborom.

Študij ob delu

Študij ob delu organizira visokošolska temeljna organizacija na svojem sedežu. Zanj velja enak vzgojno-izobraževalni program in študijske obveznosti kot za redni študij.

Da bi študenti ob delu lahko uspešno napredovali, je program organiziran tako, da z urnikom omogoča redno udeležbo pri predmetih, ki zahtevajo ne-

pretrgano tedensko uresničevanje obveznosti. Za druga področja, so predvidene individualne konzultacije z učitelji. Če se vpiše več kandidatov za študij ob delu, se organizirajo še strnjene tečaje za posamezne predmete.

Če je študent ob delu zaposlen kot učitelj glasbe, mu ni treba opravljati strnjene učne prakse.

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV**Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik**

Za uspešno napredovanje v posamezen letnik morajo študenti:

- obvezno obiskovati vse študijske oblike, ki so predvidene v predmetniku in učnih načrtih predmetov. Za študente ob delu veljajo njim prilagojene študijske oblike (glej študij ob delu);
- opraviti izpite in druge obveznosti, ki so razvidne iz učnih načrtov posameznih predmetov. Prikazani so tudi v posebni preglednici (Pregled obveznosti po posameznih predmetih).

Študent lahko napreduje v višji letnik tudi, če ne opravi izpitov iz dveh predmetov, ki se po programu ne nadaljujeta. Opravi jih v študijskem letniku, v katerega se vpišuje.

Med pedagoško prakso opravi študent v vsakem študijskem letu obvezne hospitacije, učne nastope in pisno razčleni učne ure, ki so predvidene z učnim načrtom predmetov metodika in dirigiranje:

1. letnik: predšolski razredi glasbene šole in prvi in drugi razred osnovne šole, otroški pevski zbor;
2. letnik: osnovna šola (od tretjega do osmega razreda), interesne glasbene dejavnosti;
3. letnik: razredni nauk o glasbi v glasbeni šoli, glasbene skupine;
4. letnik: razredi v srednjem usmerjenem izobraževanju, fakultativne in interesne glasbene dejavnosti; pevski zbori.

Strnjena praksa: študent vodi dnevnik, v katerem so priprave, analize učnih ur in opis vseh dejavnosti, ki jih spremlja med prakso na šoli.

Ponavljanje letnika

Študenti, ki niso izpolnili obveznosti za napredovanje, lahko enkrat ponavljajo letnik, in sicer tedaj, ko izpolnijo vsaj polovico študijskih obveznosti.

Zaključek študija

Študent konča študij, ko izpolni vse obveznosti pri posameznih predmetih v programu in opravi diplomsko nalogo.

Diploma obsega: a) diplomsko nalogo, b) diplomski nastop v razredu in c) diplomski izpit

a) Temo diplomske naloge izbere študent v zadnjem letniku študija. Nalogo pripravlja v okviru diplomskega seminarja pod vodstvom mentorja, ki ga določa naslov teme. Diplomsko nalogo mora predložiti v pregled najmanj dva meseca pred zagovorom.

b) Kandidati opravljajo diplomski nastop v razredu na srednji, osnovni ali v glasbeni šoli.

c) Diplomski izpit obsega: zagovor diplomske naloge in učnega nastopa ter analizo glasbene literature glede na razvoj glasbene tehnologije in značilnosti umetniškega izraza in sloga.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA**Kadrovski pogoji**

Program glasbene pedagogike izvajajo visokošolski učitelji in sodelavci, ki svojo umetniško ali znanstveno usposobljenostjo izpolnjujejo pogoje, določene z Zakonom o usmerjenem izobraževanju (členi 180. do 193.), in so zaposnani v učnem načrtu posameznega predmeta.

Kadrovski načrt predvideva za uresničitev programa: 7 učiteljev in 3 asistente s polnim delovnim časom, 8 učiteljev strokovnih in skupnih predmetov, ki izpolnjujejo del svojih obveznosti v okviru drugih vzgojno-izobraževalnih programov na Akademiji za glasbo ali drugih VDO na univerzi, 5 zunanjih sodelavcev za večšine.

Materialni pogoji

Za uspešno uresničevanje programa za glasbeno pedagogiko potrebujemo predavalnice s priročno knjižnico, glasbili in avdiovizualnimi sredstvi; dvorazno za delo s pevskim zborom; kabinete za pouk in vaje z glasbili.

Usmeritev znanstvenoraziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti

Vzgojno-izobraževalni program za glasbeno pedagogiko se izvaja v povezavi z umetniško, pedagoško in raziskovalno dejavnostjo. Med stalne oblike sodijo:

- vsakoletni umetniški nastopi z zborom (kot zborovski pevci in zborovski dje);
- nastopi na instrumentalnih produkcijah Akademije za glasbo
- sodelovanje z referati in izsledki raziskav na srečanjih glasbenih akademij Jugoslavije in na seminarjih za učitelje glasbene vzgoje
- strokovne naloge in publicistika v okviru aktivna Glasbene mladine
- komentiranje umetniških programov.

Informacija o interdisciplinarnem študiju

Glede na ustrezno poprejšnje znanje, ki ga predpisujejo posamezni umetniški programi, se lahko študenti oziroma obenem vpišejo tudi v enega izmed njih. Pri tem se jim priznajo skupni predmeti ali področja posameznih predmetov. Ob koncu študija prejmejo dodatno diplomu in naziv opravljenega umetniškega programa.

Možnost interdisciplinarnega študija nakazuje še zlasti predmet klavir, kandidat izpolnjuje vpisne pogoje iz kategorije A. Če pri preskusu dokazno primerno stopnjo glasbene nadarjenosti, lahko obenem vpiše tudi višješolski instrumentalni program z izbirnim predmetom klavir. Poleg klavirja mora opraviti še obveznosti iz predmetov metodika klavirskega pouka in klavirske igre, spoznavanje klavirske literature, komorna glasba, korepeticija in A-vizualna igra. Navedeni študij usposablja diplomanta tudi za opravljanje del in nastopov učitelja klavirja v glasbenih šolah.

Pregled obveznosti po posameznih predmetih

PREDMET	1. letnik		2. letnik		3. letnik		4. letnik	
	1. s.	2. s.	3. s.	4. s.	5. s.	6. s.	7. s.	8. s.
Filozofija	—	—	izpit	—	—	—	—	—
Politična ekonomija	—	—	—	izpit	—	izpit	—	—
Sociologija	—	—	—	—	izpit	—	—	—
Politologija	—	—	—	—	—	—	—	—
SLO in D.S.	—	izpit	—	izpit	—	—	—	—
Pedagogika	—	—	izpit	—	—	—	—	—
Psihologija	—	—	—	izpit	—	—	—	—
Glasbena didaktika	—	izpit	—	—	—	—	—	—
Akustika	—	—	—	—	—	izpit	—	—
Kultura ustnega in pisnega izražanja	—	—	—	—	—	izpit	—	—
Tuji jezik	—	—	izpit	—	—	—	—	izpit
Zgodovina upodablajočih umetnosti	—	—	—	—	—	—	—	izpit
Glasbeno narodopisje	—	—	—	—	—	—	—	—
Solfeggio	—	izpit	—	izpit	—	izpit	—	izpit
Zgodovina glasbe	—	prosem.	—	seminar	—	analiz.	—	izpit
Razvoj kompozicijske tehnike	—	izpit	—	izpit	—	seminar	—	izpit
Metodika glasbene vzgoje	—	ref.	—	seminar	—	izpit	—	izpit
Dirigiranje	—	izpit	—	izpit	—	izpit	—	—
Vokalna tehnika	—	prakt.	—	prakt.	—	prakt.	—	prakt.
Partiturna igra	—	izpit	—	izpit	—	izpit	—	izpit
Zborno petje	—	izpit	—	izpit	—	izpit	—	izpit
Improvizacija	—	—	—	—	izpit	—	izpit	—
Klavir	—	kom.	—	kom.	—	kom.	—	kom.
	—	izpit	—	izpit	—	izpit	—	izpit
Diplomski seminar	—	—	—	—	—	—	priprava diplomske naloge	—
Drugi instrument	—	kom.	—	kom.	—	kom.	—	kom.
Izbirni	—	izpit	—	izpit	—	izpit	—	izpit
Specialni seminar	—	—	—	—	—	—	—	—
Telesna vzgoja	—	—	—	—	—	—	—	—
Pedagoška praksa in proizvodno delo	—	H + N	—	H + N strnjena uč. praksa	—	H + N strnjena uč. praksa	—	H + N strnjena uč. praksa

Glasbena pedagogika — MAG**1 LIK DIPLOMANTA**

Podiplomant programa za glasbeno pedagogiko je strokovnjak z bogatimi praktičnimi pedagoškimi izkušnjami in izrazitimi raziskovalnimi sposobnostmi na področju glasbeno-pedagoške znanosti. S pedagoško prakso in podiplomskim študijem razširi, poglobi metodološko in specialno strokovno-teoretično ter praktično znanje; to ga usmerja v specializirana dela, naloge in raziskave, ki so širšega pomena za razvoj in napredek glasbene vzgoje in izobraževanja.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za kulturo in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: kultura — glasba

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Glasbena pedagogika

Vrsta: MAG

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: VIP glasbena pedagogika

Vrsta: VIS

Stopnja zahtevnosti dela: VII/2

2.5 Strokovni naslov, značilna dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

Strokovni naslov: magister glasbene pedagogike

Stopnja zahtevnosti dela: VII/2

Značilna dela in naloge: visokošolski učitelj, znanstveni delavec

2.6 Trajanje študija: 2 leti

3 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

V program podiplomskega študija se lahko vpišejo kandidati:

- ki so končali program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe Glasbena pedagogika;
- ki opravijo preskus znanj iz temeljne glasbene tehnologije;
- ki predložijo dokumentacijo o svoji uspešni pedagoški praksi;
- ki predstavijo globalno metodološko zasnovo razpisane magistrske teme, za katero se odločajo.

Akademija bo program magistrskega študija razpisovala občasno glede na pomen posameznih raziskovalnih tem in ugotovljenih potreb po podiplomsko izobraženih kadrih.

4 PREDMETNIK

Predmetnik obsega skupne temeljne vsebine študija in individualne, to je izbirne vsebine, ki izhajajo iz posamezne raziskovalne naloge. Izbirne vsebine so določene z izvedbenim načrtom programa.

Skupne temeljne vsebine študija:

1. Specialna poglavja iz glasbene teorije
2. Glasbena tehnologija 20. stoletja
3. Osnove informatike

4. Metodologija

5. Estetika

6. Izbrana poglavja iz pedagoške psihologije in metodike glasbenega pouka.

Izvajanje predmetnika

Skupni predmeti so glede na število kandidatov podani v strnjenih tečajih in v obliki individualnih konzultacij pri izbirnih področjih. V skladu z naslovno raziskovalne naloge določi strokovna komisija mentorja, ki ga potrdi SVTO.

5 ŠTUDIJSKE OBVEZNOSTI

Kandidat mora opraviti vse predpisane obveznosti, ki izhajajo iz načrta skupnih temeljnih vsebin študija in posameznih izbirnih področij. Izdela tudi magistrsko delo na temo, ki je bila razpisana in za katero se je ob vpisu odločil.

Zaključek magistrskega

Podiplomski študij se konča z zagovorom magistrskega dela. Ta je javen in poteka pred najmanj tričlansko komisijo.

Informacija o interdisciplinarnem študiju

Glede na ustrezno predznanje, ki ga predpisujejo posamezni umetniški programi, se lahko študenti obenem vpišejo tudi v enega izmed teh programov. Pri tem se jim priznajo skupni predmeti oziroma področja posameznih predmetov. Ob koncu študija prejmejo dodatno diplomu in naziv opravljenega umetniškega programa.

Likovna pedagogika — VIS

1. LIK DIPLOMANTA

Profesor likovne vzgoje je pedagoški delavec, katerega naloge so opredeljene s potrebami socialistične samoupravne družbe, z nalogami osnovne šole in z zahtevami likovnoumetniške ustvarjalnosti in likovnopedagoške znanosti. Njegova poveljavna naloga je, da uresničuje temeljne družbene smotre osnovne šole, in razvija učence v svobodno, ustvarjalno, samostojno in celostno osebnost.

Ta smoter uresničuje tako, da:

- spozna individualnost in posebnosti vsakega učenca, spodbuja in usmerja njegovo dejavnost, omogoča in spodbuja razvoj učencev, vpliva na oblikovanje njihovih učenih in poklicnih interesov ter v skladu z njimi učence usmerja;
- načrtuje in organizira vzgojno-izobraževalni proces ter usmerja in vodi delo pri samostojnem pridobivanju likovnega znanja in likovnoustvarjalnega delu;
- organizira, usmerja in vodi interesne in druge dejavnosti učencev;
- s svojim delom in ravnanjem predstavlja in prenaša družbeno-moralne in kulturne vrednote socialistične in samoupravne družbe;
- usklajuje in povezuje svoje delo z drugimi učitelji, s starši, svetovalnimi delavci, društvi, družbeno-političnimi organizacijami, organizacijami združenega dela in s krajevnimi skupnostmi.

Za uresničevanje teh nalog si diplomant med dodiplomskim študijem pri temeljni strokovni in praktični znanosti, si oblikuje potrebne strokovne lastnosti ter se tako oblikuje v učitelja, ki s svojo strokovno in pedagoško-psihološko usposobljenostjo ter družbeno angažiranostjo zmoro urejati smotre osnovne šole. Študij je zasnovan na izhodišču, da lahko smotre socialistične samoupravne družbe uresničuje le učitelj, ki se je tako tudi sam usposabljal.

Diplomanti sodelujejo v organiziranih oblikah študijskega dela. Pri tem:

- se usposobijo za poučevanje likovne vzgoje tako, da si izurijo miselne in praktične sposobnosti, da znajo samostojno in na različne načine podajati temeljno likovno znanje, temeljne likovne zakonitosti, metode in oblike dela;
- se usposobijo za samostojno likovno ustvarjalno delo na vseh temeljnih likovnih področjih;
- se usposobijo za samostojno pripravo in izvedbo likovnovzgojnih nalog s pomočjo primerne učne gradivo, učne pripomočke in organizirajo delo, pripravijo ustrezna navodila za učence ter material in orodje za uresničevanje likovnih nalog;
- spoznajo zakonitosti vzgojnega procesa, razumejo idejno določenost ter sredstvo usmerjenosti vzgojno-izobraževalnih sistemov in pedagoških idej, pomen le-teh z vsakokratnim družbenim dogajanjem, ter razumejo markotno zasnovanost vzgojno-izobraževalnega procesa; spoznavajo razloge in pomen, ki terjajo posodabljanje učno-vzgojnega procesa;
- spoznavajo in obvladujejo teorijo načela, metode, tehnike in sredstva poučevanja in izobraževanja v socialistični samoupravni družbi;
- si oblikujejo pozitiven odnos do mladine, do svojega poklica, do dolžnosti in odgovornosti za poklicno delo, in spoznajo, da morajo svoje znanje neustanno dopolnjevati;

2. PREDMETNIK

2.1. Skupni splošni in psihološko-pedagoški predmeti

PREDMET	1. letnik						2. letnik						3. letnik						4. letnik						Skupaj
	p	s	v	p	s	v	p	s	v	p	s	v	p	s	v	p	s	v	p	s	v	p	s	v	
PSIHOLOGIJA IN DS	45	15	—	—	—	—	—	30	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	15	—	—	—	—	105
Politična ekonomija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Sociologija s politologijo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
Filozofija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
Tuji jezik	—	15	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
Psihologija	—	—	—	—	—	—	30	30	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90
Pedagogika	—	—	—	—	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
Interdisciplinarni pedagoški seminar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Pedagoška metodologija	30	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
Didaktika	—	—	—	—	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
Izobraževalna tehnologija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
Interesne dejavnosti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	30	—	—	—	—	45
	165						255						195						75						690

Opombe: Psihologija: 15 ur seminarjskih vaj, 15 ur laboratorijskih vaj
Pedagoška metodologija: 15 ur eksperimentalnih vaj

p = predavanja
s = seminarji
v = vaje

2.2. Strokovni predmeti

PREDMET	1.	2.	3.	4.	Skupaj ur
Risarsko oblikovanje	160	140	100	141	541
Slikarsko oblikovanje	140	140	100	160	540
Grafika	57	54	50	54	215
Grafično oblikovanje	—	—	40	60	100
Plastično oblikovanje	108	108	108	80	504
Fotografsko oblikovanje	30	30	30	30	120
Scenografija	—	—	30	30	60
Osnove oblikovnosti in vizualne komunikacije	54	54	54	54	216
Zgodovina likovne umetnosti	81	81	49	49	260
Zgodovina kulture	30	30	30	30	120
Terensko delo	—	—	60	—	60
Metodika likovne vzgoje	64	nastopi hospitacije	65	65	194
Šest tednov strnjene pedagoške prakse					2.910
					+ 690
					Skupaj 3.600

- razumejo značilnosti in posebnosti otrokove duševnosti, znajo temu prilagojeno vzgojno ukrepati, usposobljeni so za učinkovito individualizacijo in notranjo diferenciacijo pouka in vseh drugih dejavnosti na posameznih stopnjah likovnovzgojnega dela;
- znajo izbirati in oblikovati učne vsebine, uporabljati metode in oblike dela skladno z razvojnimi in individualnimi posebnostmi učencev, glede na poseben položaj v razredu in tako, da kar najbolj razvijajo samostojnost, kritičnost, iniciativnost in ustvarjalnost učencev;
- znajo funkcionalno in prilagojeno uporabljati različne učne tehnike in spretnosti ter gospodarno in smotno uporabljati sodobno učno tehnologijo; s tem pripomorejo k racionalizaciji in učinkovitosti vzgojno-izobraževalnega dela in se usposobijo za samostojno pripravo didaktičnih gradiv;
- se usposobijo za načrtovanje, organizacijo in vodenje vzgojnih dejavnosti, ki jih zahteva sodobna šola, zlasti celodnevna;
- organizirajo in vodijo učence pri samostojnem delu, s svojim načinom dela jim oblikujejo in utrjujejo učne in delovne navade;
- znajo pravilno in učinkovito motivirati učence pri šolskih in drugih dejavnostih;
- znajo oblikovati kolektiv, v njem razvijati samoupravne in demokratične odnose, s kolektivom in v njem oblikovati posameznika ter strpno in humano reševati kritične vzgojne situacije;
- spoznajo zakonitosti družinske vzgoje, znajo navezati stik s starši, si pridobiti njihovo zaupanje ter skupaj z njimi izbrati najučinkovitejše načine reševanja učnovzgojnih težav;
- se usposobijo za kritično razčlenitev svojega vzgojno-izobraževalnega dela ter na podlagi te analize in nenehnega samoizobraževanja izboljšujejo svoje delo;
- se usposobijo za sodelovanje pri raziskavah o specialno didaktičnih problemih.

2. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1. Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2. Usmeritev: pedagoška

2.3. Ime in vrsta programa: Likovna pedagogika

2.4. Smer: pedagoška, VIS, enopredmetna

2.5. Strokovni naslov: profesor likovne vzgoje VII. 1

Dela in naloge: učitelj likovne vzgoje v osnovni šoli in srednjem izobraževalnem centru

2.6. Trajanje študija: štiri leta

3. POGOJI ZA VKLJUČEVANJE V PROGRAM

3.1. V program se lahko vključijo kandidati, ki so uspešno končali štiriletno srednjo šolo in uspešno opravili preskus iz likovnega oblikovanja; le-ta obsega risanje in slikanje po naravi in zamisli.

Kandidati z nepopolno srednjo šolo morajo opraviti preskus znanja, ki obsega razliko med programom, ki so ga končali, in srednješolskim programom oblikovanja.

3.2. Delovne izkušnje

Sedanji diplomanti pedagoške akademije, ki si žele pridobiti visoko izobrazbo ali nadaljevati študij, morajo opraviti diferencialni izpit iz fotografskega oblikovanja in zgodovine kulture.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV, USMERJANJE

5.1. Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Študijski izpitni red je zasnovan tako, da študent ob prehodu v višji letnik opravi izpite iz tistih predmetov oziroma poglavij, ki mu omogočajo nadaljnjo graditev znanja in izkušenj ter ga uspešno privedejo do konca študija.

Pogoj za vpis v drugi letnik so opravljeni izpiti iz: risarskega oblikovanja I, slikarskega oblikovanja I in plastičnega oblikovanja I.

Pogoj za vpis v tretji letnik so opravljeni izpiti iz: risarskega oblikovanja II, slikarskega oblikovanja II, plastičnega oblikovanja II, grafike I in izpit iz osnov oblikovnosti in vizualnih komunikacij I ter iz zgodovine likovne umetnosti I.

Pogoj za vpis v četrti letnik so opravljeni izpiti iz: risarskega oblikovanja III, slikarskega oblikovanja III, plastičnega oblikovanja III in grafike II.

5.2. Pogoji za ponavljanje posameznega letnika so določeni v statutu visokošolske delovne organizacije.

5.3. Pogoji za zaključek študija

Študent konča izobraževanje, ko opravi vse obveznosti po programu, ter izdela diplomsko nalogo in opravi učni nastop.

Diplomska naloga je lahko teoretična ali praktična. Pri teoretični nalogi lahko kandidat študijsko obdela določeno likovno vsebino ali učno-vzgojno problematiko v osnovni šoli.

Študent opravi praktični del diplomske naloge tako, da predstavi uresničene likovne naloge na razstavi v prostorih pedagoške akademije ali drugem razstavišču.

Kandidat mora predstaviti najmanj 20 likovnih del.

Sestavni del diplomske naloge je tudi učni nastop z zagovorom v osnovni šoli.

6. KADROVSKI POGOJI

Za uresničevanje programa potrebujemo 22 visokošolskih učiteljev — strokovnjakov za posamezna področja, z ustreznim naslovom, ter pedagoško in umetniško reputacijo ter dva asistenta.

7. MATERIALNI POGOJI

Risarski atelje z ustrezno opremo in pripomočki ter risarskim materialom. Zbirka ponazoril in monografij, domačih in tujih mojstrov risbe, Zbirka izvirnih risb.

Slikarski atelje z ustrezno opremo in pripomočki ter slikarskim materialom. Zbirka izvirnih slikarskih del, monografij domačih in tujih mojstrov slikarstva ter zbirka ponazoril.

Grafična učilnica z ustrezno opremo, grafičnimi stroji, grafičnim orodjem in materialom. Zbirka izvirnih grafičnih listov in reprodukcij mojstrov grafike in otroških grafičnih stvaritev.

Posebna učilnica — atelje z ustrezno opremo, zbirko grafično oblikovalskih izdelkov in možnostjo uporabe avdiovizualnih sredstev.

Kiparski atelje z ustrezno opremo in pripomočki. Zbirka kiparskih odlitkov in izvirnih kiparskih del.

Fotolaboratorij z osnovno in dodatno opremo.

Posebna učilnica — atelje z možnostjo uporabe avdiovizualnih sredstev.

Posebna predavalnica z ustreznimi avdiovizualnimi pripomočki in opremo. Zbirka reprodukcij, ponazoril in slikovnega gradiva.

Posebna predavalnica z ustreznimi avdiovizualnimi pripomočki. Zbirka reprodukcij, ponazoril in slikovnega gradiva.

Posebna predavalnica z ustreznimi avdiovizualnimi pripomočki. Zbirka reprodukcij in originalnih umetniških del.

Predavalnica z možnostjo uporabe avdiovizualnih sredstev.

Predavalnica z ustrezno opremo in avdiovizualnimi pripomočki. Arhiv otroških likovnih del.

Umetnostna zgodovina — VIS

1 LIK DIPLOMANTA

Uspešno opravljeni štiri letni študij programa umetnostne zgodovine naj zagotavlja diplomantu zadostno temeljno izobrazbo, ki jo smemo pričakovati od takšnega strokovnega profila: kritično zgodovinsko in po poznavanju konkretnega gradiva dovolj samostojno gledanje na širši evropski likovno-umetniški razvoj od umetnostnih začetkov do danes, s primerno natančnejšim poznavanjem gradiva pa na umetniški razvoj v ožji in širši domovini; obvladovanje temeljne umetnostnozgodovinske metode opredeljevanja umetnostnih spomenikov in večjih, v času ali prostoru zajetih umetnostnih kompleksov; znati se mora tako pri uporabi virov in strokovne literature kot v neposrednem stiku s samimi umetnostnimi spomeniki v zbirkah in na terenu.

Diferenciacija programa z izbirnimi predmeti v vseh štirih letnikih in z izbirnimi seminarji, delovno prakso in s terenskimi vajami v tretjem in četrtem letniku omogoča diplomantu določeno stopnjo specializacije v smereh pedagoške, kulturno-animacijske, galerijske, muzejske, spomeniško-varstvene in konservatorske dejavnosti in ga usposablja za začetek dela v programih srednjega usmerjenega izobraževanja, v likovnih in umetnostnih galerijah ter sorodnih kulturnih ustanovah različnega tipa, muzejih in ustanovah za varstvo naravne in kulturne dediščine, pa tudi v drugih organizacijah združenega dela, ki se ukvarjajo s spremljanjem, pospeševanjem in propagiranjem, raziskovanjem ali varovanjem likovno-umetnostne dejavnosti ter umetnostne in kulturne dediščine. Omenjena usmerjenost usposablja diplomanta tudi za samostojno znanstvenoraziskovalno delo v okviru omenjenih dejavnosti, zlasti za preučevanje likovne umetnosti v preteklosti in sedanjosti, tako obče kot narodne, ipi sicer samostojno in v meddisciplinarnih povezavah.

2 SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

2.1 Posebna izobraževalna skupnost za kulturo in Posebna izobraževalna skupnost za pedagoško usmeritev

2.2 Usmeritev: Kultura

2.3 Ime in vrsta programa

Ime programa: Umetnostna zgodovina

Vrsta: VIS

2.4 Povezanost z drugimi programi v usmeritvi

Ime predhodnega programa: Splošni kulturni SR program, V. zahtevnostna stopnja

Ime zahtevnejšega programa: Umetnostna zgodovina — MAG. stopnja zahtevnosti VII.2

Ime sorodnih programov: Arheologija, Etnologija — VIS

2.5 Strokovni naslov, značilna dela in naloge, stopnja zahtevnosti dela

Strokovni naslov: diplomirani umetnostni zgodovinar, profesor umetnostne zgodovine

Stopnja zahtevnosti dela: VII/1

Značilna dela in naloge:

- poučevanje umetnostne zgodovine
- poučevanje, organizacija in vodenje umetnostne vzgoje — likovni del
- načrtovanje, organizacija in izvajanje kulturnih dejavnosti
- muzejska in galerijska dela
- varovanje kulturne dediščine in konservatorska dela
- publicistična, uredniška in časnikarska dela
- bibliotekarska, arhivska in dokumentacijska dela

2.6 Trajanje študija: 4 leta.

3 POGOJI ZA VKLJUČEVANJE

3.1 Predhodni program

V vzgojno-izobraževalni program umetnostne zgodovine se lahko vpišejo kandidati: a) ki so uspešno končali SR programe; splošni kulturni, družboslovni, jezikovni in pedagoški; b) ki so končali izobraževanje po drugih srednješolskih programih in uspešno končali predpisani diferencialni izpit, in c) ki niso končali izobraževanja po srednješolskih programih, so pa uspešno opravili predpisani sprejemni izpit.

3.2 Vsebina in obseg preskusa znanja za kandidate, ki niso ustrezno končali ustreznih predhodnih programov

Kandidati opravijo preskus znanja iz kulturnih, družboslovnih in jezikovnih predmetov v obsegu VIP Splošni kulturni SR.

4 PREDMETNIKI PREDMETOV

4.1 Preglednice predmetov

1. letnik

PREDMET	Samostojna		Pedagoška	
	nepedagoška	pedagoška	A	B
SLO	60	60	60	60
Politična ekonomija	30	30	30	30
Uvod v občo umetnostno zgodovino	60	60	60	60
Umetnost starega veka	60	60	60	60
Obča umetnost v srednjem veku	60	60	60	60
Obča umetnost v novem veku	60	60	60	60
Slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov v srednjem veku	60	60	60	60
Slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov v novem veku	60	60	60	60
Uvod v občo in narodno zgodovino	60	60	—	—
Nemščina I	180	180	—	—
Latinsčina I	180	180	—	—
Psihologija	—	60	60	60
Obvezni pedagoški izbirni predmet	—	30	30	30
Vaje iz obče in narodne zgodovine	30	—	—	—
Umetnostnozgodovinski viri in literatura	60	—	—	—
Skupaj ur	960	960	540	540

2. letnik

PREDMET	Samostojna		Pedagoška	
	nepedagoška	pedagoška	A	B
SLO	45	45	45	45
Politologija	30	30	30	30
Sociologija	30	30	30	30
Proseminar iz obče umetnostne zgodovine	30	30	30	30
Umetnost starega veka	60	60	60	60
Obča umetnost v srednjem veku	60	60	60	60
Obča umetnost v novem veku	60	60	60	60
Uvod v slovensko umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov	30	30	30	30
Slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov v srednjem veku	60	60	60	60
Slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov v novem veku	60	60	60	60
Vzhodnoevropska umetnost	60	60	60	60
Bizantinska umetnost	30	30	30	30
Nemščina II	180	180	—	—
Latinsčina II	180	180	—	—
Psihologija	—	30	30	30
Pedagogika	—	30	30	30
Obvezni pedagoški izbirni predmet	—	15	15	15
Vaje iz obče in narodne zgodovine	30	—	—	—
Vaje iz umetnostno zgodovinskih virov in literature	60	—	—	—
Skupaj ur	1.005	990	630	630

3. letnik

PREDMET	Samostojna		Pedagoška	
	nepedagoška	pedagoška	A	B
Filozofija	30	30	30	30
Obča umetnost v novem veku	60	60	60	60
Izbrana poglavja iz obče umetnosti z ikonografijo	60	60	60	—
Seminar iz obče umetnosti srednjega veka z ikonografijo	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Seminar iz obče umetnosti novega veka z ikonografijo	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Izbrana poglavja iz slovenske in jugoslovanske umetnosti srednjega veka	60	60	60	—
Seminar iz slovenske in jugoslovanske umetnosti srednjega veka	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Izbrana poglavja iz slovenske umetnosti v novem veku	60	60	60	—
Seminar iz slovenske umetnosti v novem veku	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Izbrana poglavja iz vzhodnoevropske umetnosti	30	30	30	—
Seminar iz vzhodnoevropske umetnosti	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Zgodovina fotografije	60	60	60	—
Muzeologija	60	60	60	—
Estetika	60	60	60	—
Andragogika	—	30	30	30
Didaktika	—	60	60	60
Izbirni predmeti iz sociologije kulture	—	60	—	—
Umetnostne tehnike in restavracije	60	60	—	—
Latinska paleografija	60	60	—	—
Nemščina III	60	—	—	—
Latinsčina III	60	—	—	—
Arhivistika	30	—	—	—
Fotografski praktikum	30	30	—	—
Skupaj ur	960	960	750	240

Opomba: za ()° glej pod 4. letnikom.

4. letnik

PREDMET	Samostojna		Pedagoška	
	nepedagoška	pedagoška	A	B
Filozofija	15	15	15	15
Obča umetnost v novem veku	60	60	60	60
Izbrana poglavja iz obče umetnosti z ikonografijo	60	60	60	60
Seminar iz obče umetnosti srednjega veka z ikonografijo	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Seminar iz obče umetnosti novega veka z ikonografijo	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Izbrana poglavja iz slovenske in jugoslovanskih umetnosti srednjega veka	60	60	60	—
Seminar iz slovenske in jugoslovanskih umetnosti srednjega veka	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Izbrana poglavja iz slovenske umetnosti v novem veku	60	60	60	—
Seminar iz slovenske umetnosti v novem veku	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Seminar iz vzhodnoevropske umetnosti	(60)°	(60)°	(60)°	(60)°
Izvenevropska umetnost	30	30	30	—
Organizacija interesnih dejavnosti	—	45	45	45
Specialna metodika	—	60	60	60
Izbrana poglavja iz muzeologije in konservatorstva	60	60	—	—
Vaje iz muzeologije in konservatorstva	60	—	—	—
Posebni seminar iz slovenske umetnosti v srednjem veku	30	30	—	—
Posebni seminar iz slovenske umetnosti v novem veku	30	30	—	—
Vaje iz umetnostnih tehnik in restavratorstva	30	—	—	—
Skupaj ur	675	690	570	240

Opomba: ()° — izbirni seminarji; samostojna skupina (z izbirnimi nepedagoškimi in izbirnimi pedagoškimi predmeti) in skupina A izbirata tri seminarje v skupnem številu 180 ur, skupina B pa samo en seminar s 60 urami.

4.2 Dodatne informacije o predmetniku

Program umetnostne zgodovine je mogoče študirati v treh skupinah: kot samostojno enopredmetno skupino ter pod A ali B v dvopredmetnih skupinah. Enopredmetna skupina vključuje poleg skupnih splošnih in strokovnih predmetov študij jezikov ter pomožnih strokovnih in zgodovinskih ved ter usposabljanje v prvi vrsti za strokovno-praktično in znanstveno delo. Določeno število izbirnih predmetov (podskupina z nepedagoškimi oziroma pedagoškimi izbirnimi predmeti) diferencira profil diplomantov v takšne s poudarkom na ožji strokovnosti, primerne za muzejsko-galerijske in konservatorske dejavnosti, in takšne z vidnejšimi pedagoškimi in animacijskimi sposobnostmi (npr. za posredni muzejskih in galerijskih kustosov — pedagogov ter galeristov animatorjev).

Za pedagoško dejavnost (posebej za učitelje umetnostne vzgoje — likovni in v srednjem usmerjenem izobraževanju) usposablja samostojna enopredmetna skupina s pedagoškimi izbirnimi predmeti ter skupini A in B. V dvopredmetnih povezavah se študij umetnostne zgodovine povezuje s sorodnimi strokami; med temi priporočamo zgodovino, sociologijo, etnologijo, muzeologijo, jezikoslovje z literarnimi zgodovinami in filozofijo. Mogoče pa so tudi druge povezave, vendar vselej v skladu z načeli, sprejetimi na fakulteti. Dvopredmetni študij je po izkušnjah upravičen tako iz ožjih študijskih kakor praktičnih zaposlitvenih vidikov, perspektivo pa ima tudi v razvoju interdisciplinarnega strokovnega in znanstvenega dela.

Poleg rednih obveznosti študentov (glej točko 5) sta za študente v samostojni enopredmetni skupini in skupini pod A predvidena delovna praksa in terensko delo.

Sestavni del študijskega programa so tudi predavanja domačih in tujih gostov.

Med študijske obveznosti spadajo tudi strokovne ekskurzije. Na študijsko leto je predvidenih več krajših eno- do tridnevni ekskurzij po ožji domovini in na daljša (eno- do dvotedenska) po Jugoslaviji oziroma po Evropi. Itinerarij strokovni program ekskurzij se izdelata na podlagi programa ustreznih strokovnih predmetov (obča umetnost, slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov, muzeologija in konservatorstvo).

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV

5.1 Študent sodeluje pri seminarškem delu z interpretacijami, referati, razpravo, branjem seminarških nalog in obrambo diplomskega dela. V štiriletnem študiju mora izdelati proseminarsko nalogo v 2. letniku, 2 seminarški nalogi in diplomsko delo v 3. in 4. letniku. Študenti, ki vpisujejo enopredmetno umetnostno zgodovino ali umetnostno zgodovino kot predmet A, si v tretjem letniku izberejo 3 seminarje; ti morajo zajeti vsaj dve od uvodoma treh navedenih obdobji ter hkrati snov obče in domače zgodovine umetnosti. V 3. in 4. letniku izdelajo študenti v okviru teh seminarjev 2 seminarški nalogi ter diplomsko delo. Študenti, ki vpisujejo umetnostno zgodovino kot predmet B, pa si v 3. letniku izberejo poljuben seminar ter izdelajo seminarško nalogo in diplomsko delo B. Pisni izdelki naj bi obsegali: proseminarska naloga 10 strani, seminarška naloga 5 strani, diplomsko delo za predmet B 30 strani, za predmet A pa 50 strani. Študent umetnostne zgodovine pod A ali enopredmetne skupine si izbere diplomsko delo v 3. letniku.

Med obveznostmi študentov samostojne skupine in skupine pod A so tudi delovna praksa in terenske vaje. Študent mora po končanem drugem letniku in pred prijavo k diplomskemu izpitu opraviti dvakrat po najmanj štirinajst dni delovne prakse ali terenskih vaj. Obliko delovne prakse izbere kandidat sam glede na študijsko skupino in glede na smer zaposlitve, ki jo predvideva po končanem študiju, in sicer v soglasju z ustreznimi fakultetnimi učitelji. Praksa obsega: delo v ustrezni muzejsko-galerijski ali konservatorski dejavnosti (zapravi za varstvo naravne in kulturne dediščine) in delo v pedagoški in animacijski dejavnosti (programi srednjega usmerjenega izobraževanja, mladinski raziskovalni tabori in kulturni krožki, organizacija kulturnega dela v okviru organizacij združenega dela ipd.). Študenti samostojne skupine se morajo od tega najmanj enkrat udeležiti terenskih vaj. Terenske vaje se organizirajo pri predmetih iz slovenske umetnosti srednjega in novega veka, obsegajo pa v navedelu umetnostno-topografsko in valorizacijsko delo in študijsko delo s posameznimi umetnostnimi spomeniki oziroma spomeniški kompleksi na terenu.

5.2 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik in za zaključek študija:

— za 2. letnik: izpiti iz vseh predmetov, razen (pri samostojni skupini) iz jezikov; pri teh je treba opraviti predpisane kolokvije;

— za 3. letnik: izpiti iz vseh predmetov;

— za 4. letnik: predpisani izpiti iz vseh predmetov do tedaj končanih predavanj;

— pred diplomskim izpitom branje predpisanih seminarških nalog, predpisani izpiti iz predmetov 4. letnika in obramba diplomskega dela;

— študij samostojne skupine in skupine A se konča z ustreznim diplomskim izpitom; tega sestavljajo izpiti iz obče umetnosti srednjega in novega veka ter iz slovenske umetnosti in umetnosti drugih jugoslovanskih narodov v srednjem veku in v novem veku.

6 POGOJI ZA IZVAJANJE PROGRAMA

6.1 Kadrovski pogoji

Program umetnostne zgodovine izvajajo visokošolski učitelji in sodelavci, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane z Zakonom o usmerjenem izobraževanju ter so zapisani v učnem načrtu posameznega predmeta.

Kadrovski načrt predvideva za uresničitev programa:

— 6 učiteljev in 5 asistentov s polnim delovnim časom;

— 10 pogodbenih učiteljev in predavateljev, ki združujejo delo na filozofski fakulteti ali drugih VTOZD Univerze ali zunaj nje;

— 2 lektorja, ki združujeta delo na filozofski fakulteti;

— dva strokovna sodelavca s polnim delovnim časom (bibliotekar — dokumentalist, bibliotekar);

— fotolaborante s polnim delovnim časom;

— pisarniškega referenta (administratorja) s polnim delovnim časom.

6.2 Materialni pogoji

Za uresničevanje programa potrebujemo: večjo predavalnico s 150 dvignjenimi sedeži, manjšo predavalnico s 30 sedeži, prostore za knjižnico, seminarso sobo s priročno (študijsko) literaturo in fototeko, pisarno oddelka, fotografski laboratorij, kabinete za redno zaposlene učitelje in asistente in kabinete za pogodbene učitelje; knjige, znanstveno in strokovno periodiko ter drugo za izvajanje programa potrebno strokovnodokumentacijsko gradivo, fotolaboratorijsko opremo in material, opremo za predavanja in vaje (diaprojektorje, episkope, grafoskope, kopirni aparat, televizijski sprejemnik z videorekorderjem), opremo za predavalnice, opremo za knjižnico in pisarno ter kabinete itd., denar za ekskurzije in terenske vaje.

7 USMERITEV ZNANSTVENORAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

VIP umetnostne zgodovine je sestavni del dolgoročnega programa stroke kot ene temeljnih humanističnih, za narodno kulturo pomembnih ved. Njen program se zato sproti bogati z izsledki programa URP Zgodovina in problemi slovenske likovne umetnosti, ki ga izvajata programska sklopa filozofske fakultete in SAZU, in seveda tudi z izsledki obče umetnostne zgodovine. Stroka

sodeluje v programu Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem v okviru Filozofske fakultete, prispeva k širšim pregledom gradiva in spoznanj tako v okviru Slovenije in Jugoslavije kakor tudi v širšem mednarodnem prostoru.

Skupen pregled kadrovskih potreb

I. Sklop predmetov iz obče umetnosti

Umetnost starega veka

Predavanja 1. + 2. letnik, ciklično 2x60 ur

Pogodbeni učitelj ali v sodelovanju z oddelkom za arheologijo.

Obča umetnost v srednjem veku

Predavanja 1. + 2. letnik, ciklično 2x60 ur

Seminar 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

1 učitelj, 1 asistent

Obča umetnost v novem veku

Predavanja 1., 2., 3. + 4. letnik, ciklično 4x60 ur

Seminar 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

1 učitelj, 1 asistent

Vzhodnoevropska umetnost

Predavanja 2. letnik, 60 ur

Predavanja 3. letnik, 30 ur

Seminar 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

1 učitelj

Uvod v občo umetnostno zgodovino

Predavanja 1. letnik, 60 ur

Proseminar 2. letnik, 30 ur

Obveznost enega od učiteljev obče umetnosti, s sodelovanjem asistenta

Izbrana poglavja iz obče umetnosti z ikonografijo

Predavanja 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

Obveznost enega od učiteljev obče umetnosti

II. Sklop predmetov iz slovenske umetnosti in umetnosti drugih jugoslovanskih narodov

Slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov v srednjem veku

Predavanja 1. + 2. letnik, ciklično 2x60 ur

Predavanja 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

Seminar 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

Seminar 4. letnik, 30 ur

1 učitelj, 1 asistent

Slovenska umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov v novem veku

Predavanja 1. + 2. letnik, ciklično 2x60 ur

Predavanja 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

Seminar 3. + 4. letnik, ciklično 2x60 ur

Seminar 4. letnik, 30 ur

1 učitelj, 1 asistent

Uvod v slovensko umetnost in umetnost drugih jugoslovanskih narodov

Predavanja 2. letnik, 30 ur

Obveznost enega od učiteljev slovenske umetnosti v sodelovanju z asistentom

III. Sklop predmetov iz muzeologije in konservatorstva

Muzeologija in konservatorstvo

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Predavanja 4. letnik, 60 ur

Vaje 4. letnik, 60 ur

1 učitelj, 1 asistent

Umetnostne tehnike in restavratorstvo

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Vaje 4. letnik, 30 ur

Pogodbeni predavatelj

IV. Razno

Umetnostnozgodovinski viri in literatura

Predavanja 1. letnik, 60 ur

Vaje 2. letnik, 60 ur

Obveznost enega od učiteljev zgodovine umetnosti s sodelovanjem asistenta

Bizantinska umetnost

Predavanja 2. letnik, 30 ur

Obveznost enega od učiteljev zgodovine umetnosti

Zgodovina fotografije

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Pogodbeni predavatelj

Izvenevropska umetnost

Predavanja 4. letnik, 30 ur

Pogodbeni predavatelj

Nemščina

Predavanja 1. letnik, 180 ur

Predavanja 2. letnik, 180 ur

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Lektor, v dogovoru z oddelkom za germanistiko

Latinsčina

Predavanja 1. letnik, 180 ur

Predavanja 2. letnik, 180 ur

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Lektor, v dogovoru z oddelkom za klasično filologijo

Uvod v občo in narodno zgodovino

Predavanja 1. letnik, 60 ur

Vaje 1. + 2. letnik, ciklično 2x30 ur

Pogodbeni učitelj

Estetika

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Pogodbeni učitelj, v dogovoru z oddelkom za filozofijo

Latinska paleografija

Predavanja 3. letnik, 60 ur

Pogodbeni učitelj ali predavatelj, v dogovoru z oddelkom za zgodovino

Arhivistika

Predavanja 3. letnik, 30 ur

Pogodbeni učitelj ali predavatelj, v dogovoru z oddelkom za zgodovino

Fotografski praktikum

Vaje 3. letnik, 30 ur

Pogodbeni predavatelj

Specialna metodika

Predavanja 4. letnik, 60 ur

Pogodbeni učitelj ali predavatelj

Strokovni sodelavci in administrativne moči:

bibliotekar dokumentalist, bibliotekar, fotolaborant in pisarniški referent (administrator).

BELEŽKE

**prosvetni
delavec**

Ustanovitelj: Republiški odbor
Sindikata delavcev vzgoje, izo-
braževanja in znanosti ter izo-
braževalna skupnost Slovenije
— Izhaja štirinajstdnevno med
šolskim letom.

Izdajateljski svet ČZP Prosvetni de-
lavec: predsednik Aleš Golja, Bo-

gdan Čepič, Tea Dominko, Leopold
Kejžar, Franci Kržan, Marjana
Kunej, Vida Nered, Albin Pučlin,
Alenka Pučko, Marija Skalar, Janez
Sušnik, Jože Valentinčič, Viktor Žorž
Direktor: Jože Valentinčič

Uredniški odbor: Geza Čahuk,
Tea Dominko, Jure Gartner,
Marjana Kunej, Rudi Lešnik, Ba-
rica Marentič-Požarnik, Veljko

Troha, Jože Valentinčič, Marija
Velikonja, Majda Vujovič

Uredništvo: Jože Valentinčič,
glavni urednik, Marjana Kunej,
odgovorna urednica, Tea Do-
minko, tehnična urednica.

Naslov uredništva in uprave:
Poljanski nasip 28, tel.: 315-585,
poštni predal 21, Ljubljana
61104

Rokopisov in fotografij ne vra-
čamo.

Naročnina za leto 1985 znaša
800 din za posameznike in
1200 din za organizacije. Za
upokojene prosvetne delavce in
študente pedagoških smeri
znaša letna naročnina 650 din.
Cena posamezne številke je
45 din, pri povečanem obsegu
pa 60 din. Številka teko-
čega računa: 50101-603-46509.

Tiska ČTP Ljudska pravica.
ISSN 0033-1643
Po mnenju Republiškega ko-
teja za vzgojo in izobraževanje
časnik »Prosvetni delavec«
prosti temeljnega prometa
davka od prometa proizvodov
(glej 7. točko 1. odstavka
člena zakona o obdavčevanju
proizvodov in storitev v pro-
tu).